

**MINISTERUL CULTURII ȘI IDENTITĂȚII
NAȚIONALE
DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU CULTURĂ
BOTOȘANI**

**MONUMENTELE NOASTRE
BOTOȘĂNENE**

**GHID
PENTRU PROPRIETARI ȘI
ADMINISTRATORII MONUMENTELOR
ISTORICE, PRECUM ȘI PENTRU
AUTORITĂȚILE PUBLICE LOCALE**

Editura PIM

DATELE EDIȚIEI

Coordonator proiect: Hutu Danut – director executiv

Autori text: Hutu Danut, Mihailescu Marius

Tehnoredactare și corectură: Spatariu Maria

Caseta

Editare, design și tipărire: Editura PIM, Iași

Tipărit cu sprijinul financiar al S.C. Elsaco Electronic S.R.L. Botoșani

CUPRINS

Introducere:	
De ce acest ghid?	5
Ce găsiți în acest ghid?	7
Acte normative care reglementează regimul de protecție privind patrimoniul cultural național, european și mondial.	9
Extrase din reglementările privind protejarea monumentelor istorice. Probleme frecvente și principii generale de abordare.	14
Obligații și drepturi ale proprietarilor sau deținătorilor, sub orice titlu, a valorilor de patrimoniu cultural național.	22
Acte necesare în vederea obținerii avizelor pentru intervenții asupra unor monumente istorice sau asupra unor imobile situate în ansambluri și situri istorice sau în zona de protecție a unor monumente, ansambluri și situri istorice.	29
Probleme curente și soluții de principiu: ferestrele, uși și porți de intrare, pardoseli din lemn, acoperișuri - mansardări - coșuri de fum, fațade, echiparea cu utilități și instalațiile tehnice, amenajarea și utilizarea curților și spațiilor exterioare adiacente.	35
Anexe:	
- Legea nr. 422/2001 pentru protejarea monumentelor istorice.	52
- O.G nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național.	112
- Lista Monumentelor Istorice pentru Județul Botoșani, actualizată în anul 2015.	143

INTRODUCERE

DE CE ACEST GHID?

Prin acest Ghid dorim să oferim într-un limbaj simplu și un format ușor de parcurs, informații utile în activitatea de protecție, conservare și punere în valoare a monumentelor istorice, în vederea stimulării și implementării unor activități adecvate și responsabile la nivel local.

Ghidul se adresează în primul rând proprietarilor și administratorilor clădirilor monumente istorice sau a celor amplasate în zonele protejate, dar și autorităților locale implicate în activități legate de autorizarea, executarea construcțiilor și echipare edilitară sau în gestionarea ansamblurilor istorice.

În același timp, sperăm ca acest ghid să trezească interesul membrilor comunității, inclusiv tinerei generații, tuturor celor care vor să devină «prieteni monumentelor» pentru că au înțeles că, micile bisericuțe de lemn sau piatră, casele bunicilor și străbunicilor, precum și toate locurile de istorie și memorie din localitățile lor, fie că sunt listate oficial sau nu, sunt parte din istoria și identitatea comunității lor și o resursă pentru dezvoltare, și au datoria să le protejeze, să le conserve și să le găsească locul potrivit în viața comunității, pentru a le lăsa ca o moștenire vie generațiilor viitoare.

CE GASITI ÎN ACEST GHID

Ghidul oferă explicații asupra principiilor și direcțiilor de urmat, informații privind legislația aferentă, precum și un set de recomandări generale și sfaturi practice pentru activitățile de întreținere curentă, pentru unele din cele mai frecvente probleme care influențează imaginea ansamblului, structurate pe elemente componente ale clădirilor istorice. În acest ghid, veți găsi explicate situațiile în care este obligatorie implicarea unor experți și firme specializate și subliniem că nici una din recomandările și soluțiile prezentate nu poate înlocui opinia unui expert atestat în domeniul conservării și restaurării monumentelor.

Noțiunea de Patrimoniu Cultural Național are la bază ideea că patrimoniul este un factor important pentru păstrarea identității valorilor culturale și naționale, de dezvoltare durabilă, coeziune și incluziune socială, cu atât mai mult cu cât România este stat membru al Uniunii Europene. Societatea revaluează constant valoarea monumentelor și categorii noi de monumente se pot afirma. Patrimoniul cultural imobil constituie cea mai valoroasă componentă a patrimoniului cultural, atât în ceea ce privește valoarea materială directă, cât și în raport cu posibilitățile de inserție a unor componente extra-culturale. Trebuie menționat că patrimoniul cultural imobil este o sintagmă care desemnează ceea ce, în termeni generici, poartă numele de monumente istorice, categorie ce include nu doar monumentele, ci și ansamblurile și siturile istorice. Toate aceste delimitări și definiții sunt foarte clar

stabilite prin intermediul unui corp de norme complet și coerent formulat, care are în vedere întregul set de operațiuni (cercetare, evidență, conservare, restaurare, punere în valoare) care alcătuiesc opera de protejare a patrimoniului cultural imobil. Mai mult decât atât, chiar legea cadru în domeniu stabilește că protejarea monumentelor istorice este parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local.

Majoritatea monumentelor cu o valoare istorică, artistică sau arhitecturală se află în proprietatea publică și sunt administrate de diferite entități publice (din partea administrației publice locale sau administrației bisericești). Totuși stakeholderii care ar trebui să aibă o importanță egală sunt comunitatea locală, biserica sau cultul implicat (în cazul monumentelor religioase), ONG-urile și reprezentanții sectorului privat. Conform unor studii, situația monumentelor istorice se prezintă astfel: 30% dintre monumente sunt în pericol, iar 35% dintre monumente sunt degradate.

Monumentele de excepție de pe teritoriul României pot fi desemnate drept monumente culturale. Se recomandă folosirea unui instrument legal în vederea asigurării unei protecții minime monumentelor naționale prezervând astfel patrimoniul pentru generațiile prezente și viitoare. Deși în România există o tradiție a monumentelor și a muzeelor, trebuie făcută diferența între diferite perioade istorice și motivele mai puțin obiective care au stat la baza considerării unui obiectiv drept valoric.

**ACTE NORMATIVE
CARE REGLEMENTEAZĂ REGIMUL DE
PROTECȚIE PRIVIND PATRIMONIUL CULTURAL
NAȚIONAL,
EUROPEAN SI MONDIAL**

I. Domeniul Monumentelor Istorice

-Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare.

-Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2398/25.06.2008 pentru reorganizarea activității de atestare a specialiștilor, experților și verifcatorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice și pentru aprobarea normelor metodologice privind atestarea acestora.

-Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2260/18.04.2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice.

-Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2684/2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acestuia.

-Ordinul nr. 2260/22.06.2006 pentru precizarea indicatoarelor de norme de deviz pentru ofertare și decontarea situațiilor de lucrări de consolidare și restaurare-conservare a monumentelor istorice.

-Ordinul nr. 2226/24.05.2006 pentru modificarea și completarea Ordinului Ministrului Culturii nr. 2032/14.07.1999 pentru înființarea Comisiei de Atestare în Domeniul Monumentelor Istorice și aprobarea normelor și criteriilor de atestare a experților în domeniul protejării

monumentelor istorice și a specialiștilor în domeniul conservării și restaurării monumentelor istorice.

-Ordinul nr. 2237/27.04.2004 privind aprobarea Normelor metodologice de semnalizare a monumentelor istorice.

-Dispoziția nr. 4300/03.11.2005 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea activității în domeniul avizării în cadrul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, a secțiunilor de specialitate ale acesteia și a Comisiilor Regionale ale Monumentelor Istorice.

-Dispoziția nr. 5596/01.08.2007 pentru completarea Dispoziției nr. 4.300/03.11.2005 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea activității în domeniul avizării.

-Dispoziția nr. 2486/15.06.2006 cu precizări privind avizarea proiectelor în ședințele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, în secțiunile de specialitate ale acesteia sau în Comisiile Regionale ale Monumentelor Istorice.

-Legea nr. 157/1997 privind ratificarea Convenției pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei adoptată la GRANADA la 03.10.1985 și semnată de România la 22.06.1996.

-Legea nr. 5/2000 pentru aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate.

-Legea nr. 564/2001 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista Patrimoniului Mondial.

-Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului adoptată la Florența la 20.10. 2000.

-H.G.R. nr. 1258/2001 privind organizarea Oficiului Național al Monumentelor Istorice.

-H.G.R. nr. 262/2002 privind organizarea Institutului Național al Monumentelor Istorice.

-H.G.R. nr. 1309/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor

istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia.

-H.G.R. nr. 610/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat.

-H.G.R. nr. 1430/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor de protejare și de intervenție asupra monumentelor istorice, proporția contribuției, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna (M.O. nr. 905/18 decembrie 2003).

-O.M.C.C. nr. 2086/2002 pentru aprobarea criteriilor de avizare a constituirii agenților economici cu activitate în domeniul monumentelor istorice.

-O.M.C.C. nr. 2112/2002 privind aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

-O.M.C.C. nr. 2535/2003 pentru instituirea Registrului agenților economici autorizați să desfășoare activități în domeniul protejării monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare.

II. În domeniul Arheologiei

-Ordonanța nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național – republicată.

-Legea nr. 150/997 privind ratificarea Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită),

adoptată la La Valetta la 16 ianuarie 1992 și semnată de România la 22.06.1996.

-O.M.C.C. nr. 2008/2008 pentru aprobarea componenței Comisiei Naționale de Arheologie.

-O.M.C.C. nr. 2183/2007 pentru aprobarea Metodologiei pentru evaluarea financiară a prejudiciului adus patrimoniului cultural național imobil - monument istoric sau sit arheologic.

-O.M.C.C. nr. 2666/2007 pentru instituirea modelelor ștampilelor, ale cererilor de autorizație, ale autorizațiilor, certificatelor, avizelor și fișelor tehnice necesare cercetării arheologice.

-O.M.C.C. nr. 2518/2007 pentru aprobarea Metodologiei de aplicare a procedurii de descărcare de sarcină arheologică.

-O.M.C.C. nr. 2103 / 2007 pentru aprobarea Metodologiei privind coordonarea activității de cercetare arheologică în siturile arheologice declarate zone de interes național.

-O.M.C.C. nr. 2066/2007 pentru aprobarea Metodologiei și Criteriilor de finanțare pentru șantierele arheologice finanțate din bugetul Ministerului Culturii și Cultelor.

-O.M.C.C. nr. 2065/2007 privind instituirea Programului Național de Cercetare Arheologică și Arhitecturală «Centrul Istoric al Municipiului București».

-O.M.C.C. nr. 2483/2006 privind aprobarea Listei zonelor de interes arheologic prioritar.

-O.M.C.C. nr. 2222/2006 pentru aprobarea Metodologiei pentru înscrierea în Registrul Arheologilor.

-O.M.C.C. nr. 2458/2004 pentru aprobarea Regulamentului privind administrarea Repertoriului Arheologic Național.

-O.M.C.C. nr. 2071/2000, pentru instituirea Regulamentului de organizare a săpăturilor arheologice din România.

-Dispoziția nr. 6121-VN/30.08.2007 privind unele măsuri pentru asigurarea securității și sănătății personalului angajat pentru efectuarea săpăturilor arheologice și a măsurilor tehnice necesare privind protejarea acestora.

-Codul Deontologic al Arheologilor din România (aprobat de Comisia Națională de Arheologie. Deva. 24.05.2000).

III. Monumente de for public. Arhitectură

-Legea nr. 120/2006 a monumentelor de for public.

-Legea nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe.

-O.M.C.C. nr. 2356 / 2006 privind activitatea Comisiei Naționale pentru Monumente de For Public.

-O.M.C.C. nr. 2668/28.12.2007 privind modificarea O.M.C.C. nr. 2356/2006

-O.M.C.C. nr. 2240/07.05.2007 privind înființarea Comisiilor Zonale pentru Monumente de For Public.

-O.M.C.C. nr. 23888/19.06.2008 privind modificarea O.M.C.C. nr. 2356/2006.

EXTRASE DIN REGLEMENTĂRILE PRIVIND PROTEJAREA MONUMENTELOR ISTORICE

Monumentele istorice sunt bunurile imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României sau în afara granițelor, proprietăți ale statului român, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală.

Regimul de monument istoric este conferit prin clasarea acestor bunuri imobile conform procedurii prevăzute în Legea nr. 422/2001.

Protejarea monumentelor istorice reprezintă totalitatea măsurilor cu caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, evidenta, conservarea, inclusiv paza și întreținerea, consolidarea, restaurarea, punerea în valoare a monumentelor istorice și integrarea lor social-economică și culturală în viața colectivităților locale.

Pentru protejarea monumentelor istorice se stabilesc prin lege măsuri stimulative cu caracter economic sau de altă natură.

Asupra monumentelor istorice se pot aplica servituți de utilitate publică instituite potrivit legii.

Calitatea de monument istoric este marcată în mod obligatoriu pe bunul imobil printr-un însemn amplasat de reprezentanții primăriei în conformitate cu normele metodologice de semnalizare a monumentelor istorice.

Obligația privind folosința monumentelor istorice reprezintă actul prin care sunt precizate condițiile și regulile de utilizare sau de exploatare și de întreținere a bunului imobil clasat, denumit Obligația privind folosința monumentului istoric, care însoțește actele de proprietate, de concesiune sau de închiriere pe tot parcursul existenței imobilului.

Obligația privind folosința monumentului istoric este servitute constituită în folosul imobilului și se înscrie în Cartea funciară de către proprietar în termen de 30 de zile de la data comunicării ei.

Obligația privind folosința monumentului istoric face parte integrantă din Cartea tehnică a construcției. În situația în care aceasta nu există, Obligația privind folosința monumentului istoric ține locul documentației tehnice de utilizare a bunului imobil, în condițiile legii.

Zona de protecție a monumentelor istorice reprezintă suprafețele de teren cu imobilele aferente din jurul monumentului istoric delimitate prin planurile urbanistice, avizate și aprobate conform legii, în care se instituie reglementări privind executarea de lucrări în zonă.

Până la instituirea zonei de protecție a fiecărui monument istoric potrivit art. 9 din Legea nr. 422/2001 se consideră zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localități urbane, 200 m în localități rurale și 500 m în afara localităților, măsurată de la limita exterioară de jur-împrejurul monumentului istoric.

Zona protejată reprezintă suprafețele de teren cu imobilele aferente, după caz, situate în intravilanul sau extravilanul localităților, delimitate prin planurile de amenajare a teritoriului sau prin planurile urbanistice avizate și aprobate conform legii, prin care se stabilesc reglementari pentru intervențiile în zonele construite sau naturale protejate.

Lista Monumentelor Istorice

Lista cuprinzând monumentele istorice include monumentele istorice clasate în grupa A sau B, se întocmește de Institutul Național al Patrimoniului, cu avizul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și, după caz, al Comisiei Naționale de Arheologie.

Lista cuprinzând monumentele istorice se aprobă prin ordin al Ministrului Culturii și Identității Naționale, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se actualizează la fiecare 5 ani.

Lista monumentelor istorice a fost publicată elaborată și aprobată prin O.M.C. nr. 2828/2015, publicată în M.O.R. nr. 113 bis/15.02.2016 - partea I.

Clasarea monumentelor istorice

Clasarea și inventarierea monumentelor istorice se realizează potrivit dispozițiilor Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, și ale prezentelor norme metodologice emise de Ministerul Culturii și Identității Naționale, cu avizul Comisiei Naționale a Monumentelor istorice.

Clasarea este procedura prin care se conferă regim de monument istoric unui bun imobil, conform art. 8 din Legea nr. 422/2001, republicată.

Procedura de clasare se declanșează de către direcțiile pentru cultură județene, respectiv a municipiului București, astfel:

1. Din oficiu, în următoarele situații:
 - pentru bunurile imobile aflate în proprietatea statului sau a unităților administrațiv-teritoriale;
 - pentru bunurile imobile aflate în proprietatea cultelor religioase;
 - pentru bunurile imobile descoperite întâmplător sau în cadrul unor cercetări arheologice sistematice;

2. La cererea sau, după caz, la propunerea:

- proprietarului bunului imobil, a muzeului municipal sau județean;
- primarului localității, a consiliului local sau județean, respectiv al Consiliului General al Municipiului București, pe al cărui teritoriu administrativ se află bunul imobil în cauză;
- Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau Comisiei Naționale de Arheologie;
- asociațiilor și fundațiilor legal constituite, cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice.

Dosarul de clasare se întocmește de direcțiile pentru cultură, se înaintează Direcției Monumente Istorice și Muzeu din Ministerul Culturii, care îl analizează, îl supune spre avizare Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și, după caz, înaintează Ministrului Culturii propunerea de clasare sau de neclasare.

Bunul imobil se clasează prin ordin al Ministrului culturii, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României Partea I.

Ordinul de clasare emis de ministrul culturii sau hotărârea de neclasare se comunică proprietarului și titularilor altor drepturi reale, precum și autorității administrației publice locale, în termen de cel mult 30 de zile de la data emiterii.

Direcțiile pentru cultură județene, respectiv a municipiului București, au obligația de a comunica neîntârziat declanșarea procedurii de clasare, după caz, proprietarului, titularului dreptului de administrare sau, respectiv, titularului altui drept real asupra bunului imobil.

Categorii și grupe de clasare

Conform Legii nr. 422/2001 se stabilesc următoarele categorii de monumente istorice, bunuri imobile situate suprateran, subteran sau subacvatic:

- **monument** – construcție sau parte de construcție, împreună cu instalațiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioară sau exterioară care fac parte integrantă din acestea, precum și lucrări artistice comemorative, funerare, de for public, împreună cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie mărturii cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;
- **ansamblu** – grup coerent din punct de vedere cultural, istoric, arhitectural, urbanistic ori muzeistic de construcții urbane sau rurale care împreună cu terenul aferent formează o unitate delimitată topografic ce constituie o mărturie cultural-istorică semnificativă din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;
- **sit** – teren delimitat topografic cuprinzând acele creații umane în cadru natural care sunt mărturii cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific, tehnic sau al peisajului cultural.

Conform Legii nr. 422/2001 monumentele istorice se clasează pe grupe, astfel:

- **în grupa A** – monumentele istorice de valoare națională și universală;
- **în grupa B** – monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local.

Monumentele istorice clasate în grupele prevăzute și zonele de protecție a acestora, aflate în proprietate publică, pot fi declarate, potrivit legii, de interes public național sau local, după caz, prin hotărâre a Guvernului inițiată de

Ministerul Culturii, respectiv prin hotărâre a consiliilor locale, județene sau a Consiliului General al Municipiului București, cu avizul Ministerului Culturii.

Regimul juridic al monumentelor istorice

Monumentele istorice aparțin fie domeniului public sau privat al statului, al județelor, orașelor sau comunelor, fie sunt proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.

Monumentele istorice proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile; aceste monumente istorice pot fi date în administrare instituțiilor publice, pot fi concesionate pentru maximum 49 de ani sau închiriate, în condițiile legii, cu avizul, după caz, al Ministerului Culturii, respectiv al direcțiilor pentru cultură.

Monumentele istorice aparținând domeniului privat pot face obiectul circuitului civil în condițiile stabilite prin Legea nr. 422/2001.

Monumentele istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat pot fi vândute numai în condițiile exercitării dreptului de preemțiune al statului român, prin Ministerul Culturii, sau al unităților administrativ-teritoriale, după caz, potrivit prezentei legi, sub sancțiunea nulității absolute a vânzării.

Proprietarii persoane fizice sau juridice care intenționează să vândă monumente istorice vor înștiința în scris direcțiile pentru cultură județene, respectiv a municipiului București. Termenul de exercitare a dreptului de preemțiune al statului este de maximum 30 de zile de la data înregistrării la Ministerul Culturii și Identității Naționale a înștiințării prezentate de proprietar. Valoarea de achiziționare se negociază cu vânzătorul.

În cazul în care Ministerul Culturii și Identității Naționale nu își exercită dreptul de preemțiune în termenul

prevăzut acest drept se transferă autorităților publice locale, care îl pot exercita în maximum 15 zile.

Intervenții asupra monumentelor istorice

Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de Ministerul Culturii și Identității Naționale; fac excepție intervențiile determinate de forță majoră, cu condiția ca modificările să fie reversibile.

În sensul Legii nr. 422/2001, intervențiile ce se efectuează asupra monumentelor istorice sunt:

- toate lucrările de cercetare, construire, extindere, reparare, consolidare, conservare, restaurare, amenajări peisagistice, precum și orice alte lucrări care modifică substanța sau aspectul monumentelor istorice, inclusiv reparațiile curente, lucrările de întreținere și iluminarea interioară și exterioară de siguranță și decorativă;
- executarea de mulaje de pe componente ale monumentelor istorice;
- amplasarea definitivă sau temporară de împrejurimi, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemne pe și în monumente istorice;
- schimbări ale destinației monumentelor istorice, inclusiv schimbările temporare; strămutarea monumentelor istorice;
- amenajări de căi de acces, pietonale și carosabile, utilități anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protecție a monumentelor istorice.

Autorizația de construire, autorizația de desființare, precum și autorizațiile referitoare la intervențiile prevăzute mai sus sunt eliberate numai pe baza și în conformitate cu

avizul Ministerului Culturii și Identității Naționale și cu celelalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Autorizațiile prevăzute, mai sus, emise fără avizul instituțiilor abilitate prin lege și fără respectarea condițiilor acestora, sunt nule de drept.

Toate intervențiile care se efectuează asupra monumentelor istorice, altele decât cele de schimbare a destinației, de întreținere sau de reparații curente, indiferent de sursa lor de finanțare și de regimul de proprietate al imobilului, se fac sub inspecția și controlul propriu ale Ministerului Culturii și Identității Naționale, respectiv ale direcțiilor pentru cultură județene, respectiv a municipiului București.

În condițiile legii, în cazul realizării de lucrări neautorizate sau care încalcă avizele de specialitate, personalul de inspecție abilitat are dreptul să întrerupă lucrările până la intrarea în legalitate, să aplice sancțiuni și, după caz, să dispună revenirea la situația inițială și să sesizeze organele de cercetare penală.

Expertizarea structurală a monumentelor istorice și verificarea tehnică a proiectelor de consolidare a monumentelor istorice se fac numai de experți și verificatori tehnici, atestați de Ministerul Culturii și Identității Naționale pentru exigențele specifice domeniului monumentelor istorice, cu respectarea cerințelor privind calitatea lucrărilor în construcții.

OBLIGAȚII ȘI DREPTURI ALE PROPRIETARILOR SAU DEȚINĂTORILOR, SUB ORICE TITLU, A VALORILOR DE PATRIMONIU CULTURAL NATIONAL

În scopul protejării monumentelor istorice proprietarii și titularii dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra monumentelor istorice sunt obligați:

- să întrețină, să folosească și să exploateze imobilul numai cu respectarea prevederilor prezentei legi și a Obligației privind folosința monumentului istoric, conform art. 17 din Legea nr. 422/2001;
- să asigure paza monumentelor istorice și să ia măsuri pentru apărarea împotriva incendiilor;
- să înștiințeze de urgență, în scris, direcția pentru cultură județeană, respectiv a municipiului București, precum și primarul orașului ori al comunei respective despre orice modificări sau degradări în starea fizică a monumentelor istorice deținute și aflate în teritoriul unității administrativ-teritoriale;
- să înștiințeze de urgență, în scris, direcția pentru cultură județeană precum și primarul orașului sau al comunei respective despre descoperirea întâmplătoare a oricăror construcții, elemente de construcții, a unor piese de inventar fix ori mobil sau a unui vestigiu arheologic necunoscut anterior, asigurând păstrarea descoperirilor în condițiile legii, până la sosirea delegatului instituției de specialitate, dar nu pentru mai mult de 15 zile;
- să asigure, în condițiile legii, accesul specialiștilor desemnați de Ministerul Culturii sau de direcțiile pentru

cultură în vederea constatării stării de conservare sau pentru efectuarea de cercetări, inclusiv arheologice, de expertizare a monumentelor istorice și pentru operațiunile de evidență;

- în cazul în care solicită descărcarea imobilului de sarcină arheologică, să finanțeze săpătura și cercetarea arheologică aferente;
- să obțină avizele prevăzute de lege pentru toate intervențiile prevăzute la art. 23 din Legea nr. 422/2001;
- să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, precum și a oricăror alte lucrări, conform prevederilor legale, numai de către persoane fizice sau juridice atestate în acest sens și să prevadă în contracte condițiile și termenele de execuție cuprinse în avizul de specialitate;
- să respecte toate condițiile și termenele de execuție cuprinse în avizul de specialitate atunci când execută ei înșiși lucrări de întreținere;
- să permită, pe baza prevederilor contractuale, executarea intervențiilor asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care acestea sunt inițiate și finanțate de persoane juridice abilitate în condițiile prezentei legi;
- să permită montarea și să întrețină însemnul și sigla «Monument istoric»;
- să obțină avizul direcției pentru cultură și să asigure pe propria răspundere condiții corespunzătoare de vizitare, fotografiere, filmare, reproducere și de publicitate în cazul în care, la solicitarea lor, proprietarii introduc monumentele istorice în circuitul public;
- să comunice direcției pentru cultură, orice schimbare a titularului dreptului de proprietate, de administrare

sau a altor drepturi reale, după caz, asupra monumentelor istorice.

În cazul în care, în îndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 36 alin.(1), lit.e) din Legea nr. 422/2001, proprietarii monumentelor istorice constată producerea unor pagube, aceștia au dreptul la o justă despăgubire, achitată în termen de 60 de zile de la constatare de către instituțiile care au realizat cercetarea sau expertizarea.

Cu privire la înstrăinarea, închirierea sau concesiunea imobilelor monumente istorice proprietarii acestora au următoarele obligații:

- să înștiințeze în scris direcția pentru cultură județeană despre intenția de a înstrăina monumentul istoric, în vederea exercitării dreptului de preemțiune al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale, în condițiile Legii nr. 422/2001;
- să notifice viitorului proprietar, chiriaș sau concesionar regimul juridic al monumentului istoric pe care îl deține, precum și Obligația privind folosința monumentului istoric;
- să înștiințeze în scris direcția pentru cultură despre schimbarea proprietarului sau a administratorului în termen de 15 zile de la data încheierii contractelor, potrivit legii, și să transmită acesteia o copie de pe acte.

Facilități ale deținătorilor sub orice titlu de monumente istorice

Pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice statul sau autoritățile administrației publice locale, după caz, pot să asigure, la cererea proprietarilor, cu titlu gratuit, asistență științifică și de specialitate, în condițiile legii.

Calitatea de monument istoric a bunului imobil respectiv se înscrie de către proprietar, fără taxă, în Cartea funciară, în termen de 30 de zile de la data publicării

ordinului de clasare in Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pentru stimularea protejării monumentelor istorice, proprietarii persoane fizice care realizează pe cheltuială proprie, integral sau parțial, lucrări de întreținere, reparare, conservare, consolidare, restaurare, punere în valoare, precum și programe și proiecte culturale beneficiază, în condițiile legii, de reducerea cu minimum 50% a cuantumurilor impozitelor și a taxelor aferente acestor lucrări cuvenite bugetelor locale.

Cheltuielile efectuate în condițiile prevăzute la art. 40 alin. (1) din Legea nr. 422/2001 sunt deductibile din baza de impozitare pe venitul global timp de 5 ani în cuantum anual de 20% din valoarea acestora.

Proprietarii de monumente istorice sunt scutiți în totalitate de plata impozitului pe clădirile care sunt monumente istorice, cu excepția spațiilor în care se desfășoară activități economice sau comerciale, potrivit legii.

Pentru suprafața ocupată la sol de construcțiile care sunt monumente istorice nu se plătește impozitul pe teren.

Potrivit legii, consiliile locale pot reduce impozitul pe suprafețele neconstruite ale terenurilor cu regim de monument istoric, în funcție de suprafața afectată și de perioada punerii monumentelor istorice la dispoziția publicului pentru vizitare, precum și instituțiilor specializate pentru cercetare.

Sunt scutite de la plata taxelor de timbru persoanele fizice sau juridice care dobândesc prin moștenire un bun imobil clasat ca monument istoric, utilizat ca locuință sau pentru activități necomerciale, și care se angajează în scris la direcția pentru cultură în al cărei teritoriu de competență se află bunul imobil în cauză să execute, în termen de 12 luni, lucrările de restaurare și consolidare stabilite prin documentație tehnică aprobată și avizată în condițiile legii.

În situații justificate și cu avizul direcției pentru cultură județene, termenul prevăzut la art. 42 alin. (1) din Legea nr. 422/2001 poate fi prelungit o singură dată cu încă 12 luni.

Proprietarii de monumente istorice sunt scutiți de plata taxei de autorizare a intervențiilor executate, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care utilizează bunul imobil numai pentru activități necomerciale sau, în mod direct, numai pentru locuit.

Proprietarii imobilelor din zona de protecție a monumentelor istorice beneficiază de reducerea cu 50% a taxelor de autorizare pentru lucrările pe care le finanțează și care sunt necesare pentru păstrarea integrității fizice și a cadrului construit sau natural al monumentelor istorice, astfel cum sunt ele reglementate prin documentația de urbanism sau de amenajare a teritoriului, aprobată pentru zona de protecție respectivă, sau prin avizul direcției pentru cultură.

*Atribuțiile
autorităților administrației publice locale
conform Legii nr. 422/2001*

În vederea protejării monumentelor istorice și a respectării prevederilor legale în acest domeniu autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

- cooperează cu organismele de specialitate și cu instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării monumentelor istorice și asigură punerea în aplicare și respectarea deciziilor acestora;
- asigură protejarea monumentelor istorice clasate, aflate în domeniul public sau privat al municipiului, respectiv orașului sau comunei, precum și a celor

- abandonate sau aflate în litigiu, alocând resurse financiare în acest scop;
- cooperează cu ceilalți proprietari sau administratori de monumente istorice;
 - se pot asocia între ele, precum și cu persoane fizice sau juridice pentru realizarea unor lucrări de protejare a monumentelor istorice și pot înființa în acest scop instituții și servicii publice de interes local;
 - participă la finanțarea lucrărilor de protejare a monumentelor istorice, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop în bugetele pe care le administrează;
 - cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea monumentelor istorice, elaborează, actualizează și aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism privind monumentele istorice sau zonele protejate care conțin monumente istorice;
 - iau măsurile tehnice și administrative necesare în vederea prevenirii degradării monumentelor istorice;
 - includ în structura aparatului propriu compartimente specializate sau, după caz, posturi ori sarcini de serviciu precise în domeniul protejării monumentelor istorice;
 - elaborează planurile anuale de gestiune și protecție a monumentelor istorice de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale care sunt înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și asigură monitorizarea acestora prin personalul propriu.

Autoritățile administrației publice locale au obligația să realizeze studiile de fundamentare, delimitare și instituire

a zonelor de protecție a monumentelor istorice, folosind numai personal de specialitate atestat.

Pentru protejarea monumentelor istorice din unitățile administrativ-teritoriale de competență consiliile locale au următoarele atribuții:

- colaborează cu direcția pentru cultură județeană, respectiv a municipiului București, furnizând acesteia toate informațiile actualizate din domeniul protejării monumentelor istorice;â
- în vederea întocmirii sau modificării planurilor urbanistice generale sau a planurilor urbanistice zonale ale localităților, asigură elaborarea documentației pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice;
- prevăd, în termen de 12 luni de la clasarea monumentelor istorice, fondurile bugetare necesare pentru elaborarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului și a regulamentelor aferente;
- elaborează regulamentele de urbanism pentru zonele de protecție a monumentelor istorice și pentru zonele construite protejate și le aprobă numai pe baza și în condițiile avizului Ministerului Culturii sau al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, după caz;
- elaborează sau, după caz, aprobă programe ori măsuri administrative, bugetare sau fiscale speciale de prevenire a degradării monumentelor istorice și a zonelor protejate.

**ACTE NECESARE IN VEDEREA OBTINERII
AVIZELOR PENTRU INTERVENȚII ASUPRA UNOR
MONUMENTE ISTORICE SAU ASUPRA UNOR
IMOBILE SITUATE ÎN ANSAMBLURI ȘL SITURI
ISTORICE SAU ÎN ZONA DE PROTECȚIE A UNOR
MONUMENTE, ANSAMBLURI ȘL SITURI
ISTORICE**

- Cerere scrisă - tip
- Certificat de Urbanism
- Extras Carte Funciară.
- Ridicare topografie vizată de O.C.P.I.
- Proiect tehnic alcătuit din:
 - piese scrise
 - Studiu istoric întocmit de istoric autorizat de M.C.I.N.
 - Memoriu de arhitectură întocmit de arhitect atestat de M.C.I.N.
 - Memoriu de rezistența, și dacă este cazul expertiză de rezistentă
 - dacă este cazul - expertiză bacteriologică
 - dacă este cazul - studiu de componente artistice întocmit de persoane atestate de M.C.I.N.
- Devizul general al investiției.
- Piese desenate:
 - Plan de incadrare în zonă la scara 1:25.000 sau 1:5000, după caz,
 - Plan de situație la scara 1:200,1:500 sau 1:1.000, după caz;
 - Planurile tuturor nivelurilor;
 - Secțiuni fațade;
 - Detalii semnificative;

- Desfășurare front (minimum 1-2 imobile stânga -dreapta din care reiese evidențierea relației volumetrice);
- Documentație fotografică privind imobilul în cauza și imobilele învecinate, detalii fotografice privind porțiunile deteriorate sau zonele cu componente artistice valoroase (obligatoriu pe suport digital CD/DVD și hârtie).
Viza arhitectului atestat este obligatorie pe planșe și memorii;
- Certificat de descărcare de sarcină arheologică a zonei — dacă este cazul.

PROBLEME FRECVENTE ȘI PRINCIPII GENERALE DE ABORDARE

Modul de abordare a protecției și punerii în valoare a monumentelor trebuie să se regăsească în strategiile de dezvoltare locală, prin care comunitățile au datoria și șansa să pună în valoare resursele locale. Desigur, autoritățile locale sunt cele care au responsabilitatea elaborării și implementării acestor strategii, dar ele nu o pot face în mod eficient, fără concursul și participarea directă a proprietarilor și administratorilor monumentelor istorice, dar și a tuturor celor cărora le pasă de valorile locale și doresc să le protejeze și să le pună în valoare.

Vă propunem să analizăm câteva din cele mai importante și frecvente probleme care justifică și fac necesară o atitudine mult mai activă din partea proprietarilor, administratorilor și autorităților locale și să definim câteva principii generale de abordare în rezolvarea acestor probleme:

- **Intervențiile minore dar neadecvate, asupra clădirilor monument.**

Nu de puține ori bunele intenții se transformă în greșeli grave, din necunoașterea legislației și neînțelegerea noțiunii de intervenție asupra clădirilor monument.

Cele mai multe probleme decurg din faptul ca proprietarii/administratorii nu știu că orice lucrări care modifică substanța sau aspectul monumentelor istorice, inclusiv reparațiile curente, lucrările de întreținere și iluminarea interioară și exterioară, de siguranță și decorativă, sunt considerate intervenții și se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de Ministerul Culturii. Mai mult, nu toți proprietarii/administratorii, fie ei publici sau privați, sunt informați că toate intervențiile care se efectuează asupra monumentelor istorice, altele decât cele de schimbare a destinației, de întreținere sau de reparații curente, indiferent de sursa lor de finanțare și de regimul de proprietate al imobilului, se fac sub inspecția și controlul propriu ale Ministerului Culturii, respectiv ale direcțiilor pentru cultură județene.

Cele mai grave intervenții neavenite sunt de următoarele tipuri:

1. Intervenții brutale la interiorul construcției din dorința de modernizare sau de echipare cu utilități (instalațiile electrice, de încălzire sau sanitare).
2. Lucrări de întreținere și reparații asupra elementelor care definesc compoziția fațadelor și a acoperișurilor, și care nu conduc numai la deteriorări importante ale substanței construite, ci și la pierderi ireversibile privind informațiile despre aceasta.
3. Utilizarea unor materiale improprie, precum și a unor soluții de detaliu neadecvate ce pot conduce la mutilarea construcției, și un impact negativ asupra aspectului întregului ansamblu arhitectural.

Aceste probleme pot fi evitate dacă proprietarii și administratorii sunt informați de prevederile legislative și

înțeleg riscurile la care sunt expuși în cazul efectuării unor intervenții ilegale.

4. Clădiri monument care sunt uitate de proprietar sau de comunitate.

Este cazul clădirilor istorice care nu mai sunt utilizate și care treptat sunt uitate/neglijate, și care intră într-un proces de degradare continuă și sigură. Aici avem două mari categorii: clădiri care adăposteau funcțiuni care au dispărut, cum ar fi vechile mori de apă, joagăre, pive și darace și clădiri a căror spații nu mai corespund ca dimensiuni și confort standardelor contemporane, cum are fi bisericuțele și casele de lemn, sedii ale unor instituții publice sau private (primării, școli, hanuri și hoteluri) și care sunt abandonate și pentru că proprietarul sau comunitatea și-a construit o clădire nouă, care în viziunea lor este în conformitate cu cerințele.

Deși recunoaștem legitimitatea ambelor probleme listate mai sus, dorim să subliniem că acestea nu exclud preocuparea pentru găsirea unor modalități de a oferi viață monumentului sau grija pentru întreținerea curentă a clădirii monument.

De exemplu, protejarea, conservarea și punerea în valoare a clădirilor legate de tehnici și meșteșuguri populare uitate trebuie corelate cu acțiuni de reînviere a acestor meșteșuguri, educarea tinerei generații și introducerea lor într-un circuit cultural, economic sau turistic. Această abordare evidențiază importanța participării active a unei mari diversități de instituții locale și factorilor interesați: în afară de autoritățile locale responsabile și structurile specializate în protecție și restaurare, trebuie implicate de exemplu și casele de cultură, școlile de arte și meserii, meșterii populari, muzeele locale și județene, organizațiile neguvernamentale cu preocupări în domeniul dezvoltării locale, a protecției monumentelor sau cele care oferă servicii educative și formative pentru tineri.

În cazul în care funcțiunea clădirii monument este preluată de noua construcție, un proprietar / administrator sau o comunitate responsabilă trebuie să gândească funcționarea noii clădiri împreună și în legătură cu clădirea monument, asumându-și datoria asigurării întreținerii curente a vechii clădiri.

5. Intervenții, inclusiv clădiri noi, în vecinătatea monumentelor istorice și în rezervațiile de arhitectură care alterează ambianța, specificul și identitatea locală.

În vecinătatea clădirilor monument, teoretic sunt delimitate zone protejate, în care se dorește controlarea intervențiilor prin regulamente locale care să asigure integrarea clădirilor noi în ambianța dictată de clădirea monument și limitarea agresiunilor (intervenții care riscă să afecteze/agrezeze clădirea monument).

Dintre cele mai frecvente probleme enumerăm:

- volume construite prea masive sau «zbuciumate», care schimbă scara «umană» a monumentului și afectează ambianța specifică a zonei;
- îndesirea exagerată prin realizarea de construcții anexe, în mare parte improvizatii parazitare, în incinte, pe terenurile până atunci libere ale parcelelor.

Alte probleme decurg din faptul ca proprietarii/administratorii nu știu că următoarele lucrări sunt considerate intervenții ce trebuie avizate conform legii:

- amplasarea definitivă sau temporară de împrejmuiri, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemne pe și în monumente istorice;
- amenajări de căi de acces, pietonale și carosabile, utilități anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protecție a monumentelor istorice.

Din păcate, pe de o parte regulamentele locale sunt de obicei foarte generale, și în consecință măsurile de protecție nu au de obicei efectul scontat, iar pe de altă parte,

proprietarii clădirilor din zona protejată nu sunt conștienți de responsabilitățile și obligațiile lor ca membri ai comunității care deține valori de patrimoniu, și nici de opțiunile pe care le-ar avea pentru noua construcție în așa fel încât să obțină ceea ce își doresc fără să afecteze clădirea monument și ambianța specifică, ba chiar punând în valoare identitatea locului, în ceea ce privește clădirile proprietate privată din rezervații de arhitectură, instrumentele de control și stimulare/motivare a proprietarilor în demersul lor de a adapta proiectele proprii la condițiile impuse de vecinătatea unor monumente sunt ineficiente și greoaie. O posibilă strategie locală ar putea include crearea câtorva proiecte model, care să asigure prin volumetrie, expresie arhitecturală și materiale păstrarea identității locului, care ar putea fi puse la dispoziția celor interesați, împreună cu asistență tehnică specializată pentru adaptare. În acest fel, cei care intenționează să construiască în zone protejate sau în rezervații de arhitectură vor fi interesați de respectarea condițiilor impuse deoarece reușesc să câștige timp și să reducă costurile de proiectare, beneficiind deja de o schemă de proiect. Această strategie ar putea fi susținută și prin alte politici locale cum ar fi:

- Taxe de autorizare reduse în cazul utilizării acestor proiecte.
- Facilitarea procurării unor materiale tradiționale la prețuri promoționale.

O abordare de succes subliniază încă o dată necesitatea informării, educării și consultării membrilor comunității și a participării directe și active a proprietarilor și administratorilor clădirilor monument, în elaborarea planurilor de urbanism, a regulamentelor locale precum și în orice inițiativă de dezvoltare locală și punere în valoare a patrimoniului cultural.

PROBLEME CURENTE SI SOLUȚII DE PRINCIPIU

Proprietarii/administratorii clădirilor monumente istorice trebuie să fie informați asupra celor mai frecvente probleme care apar pe parcursul utilizării construcțiilor și în întreținerea curentă a clădirilor monument, cât și asupra soluțiilor de principiu pe care trebuie să le adopte pentru conservarea și protecția acestor clădiri, pentru a fi conștienți de complexitatea intervențiilor și de limitările pe care le impune statutul de monument istoric. Subliniem că definirea aceste soluții nu înseamnă că acestea pot fi aplicate automat, orice intervenție se poate face, așa cum am mai subliniat, doar cu obținerea avizelor și aprobărilor necesare. Pentru simplificarea înțelegerii vom structura problemele și soluțiile în funcție de elementele componente ale construcției.

Ferestrele

Unele dintre cele mai importante elemente de compoziție ale unei fațade sunt ferestrele. Prin poziționare și proporții, rame și profiluri de tâmplărie, ferestrele istorice oferă fațadelor un aspect decorativ specific, reprezentând o parte componentă a ambientului cotidian.

Problema 1. Neetanșeitarea ferestrelor vechi cauzează pierderi importante de căldură, curenți de aer și o poluare fonică mai accentuată. În cele mai multe cazuri starea de conservare a ferestrelor istorice este bună, sau permite reabilitarea fără a fi necesară înlocuirea lor completă cu ferestre noi. Recomandările noastre nu sunt

costisitoare și contribuie la prezervarea autentică a imaginii istorice, cu valoare de unicat. În funcție de cauzele care favorizează pierderile de căldură putem avea următoarele soluții:

Probleme și cauzele lor	Soluție
Cercevele sunt vechi și deformate	La interiorul ferestrelor un tâmplar poate monta garnituri de cauciuc în falțuri create cu freze. Efortul este minim dar confortul termic și fonic se va îmbunătăți considerabil.
Între tocul ferestrelor vechi și zidărie rămâne un spațiu neetansat, care pe lângă faptul că permite pierderi de căldură este și foarte vulnerabil la formarea condensului și a mușgaiului	Eliminați punțile termice prin umplerea cu vată minerală ori spumă poliuretanică a golurilor existente dintre toc și zidărie
Pe sticla ferestrelor simple se poate forma apă de condens, care la temperaturi scăzute îngheață	Dublați ferestrele simple prin completarea cu încă un rând de canate sau dublați cerceveaua existentă. Astfel evitați înlocuirea ferestrei simple, economisiți bani și îmbunătățiți confortul termic.
Izolația fonică poate fi deficitară chiar și în cazul ferestrelor duble, de calitate.	Montați sticlă mai groasă: Geamurile vibrează diferit funcție de grosime lor. Astfel, prin montarea unui geam cu o grosime mai mare de 1-2 mm decât cel vechi se obține o îmbunătățire remarcabilă a izolării fonice. Acest lucru trebuie avut în vedere și în cazul dublării ferestrelor simple!

Prin ferestrele simple din locuințe se pierde o cantitate considerabilă de	Folosiți geamuri izolante: Dacă fereastra simplă este recondiționabilă, suficient de robustă și nu este deformată, puteți monta un geam izolant, eventual din sticlă termoizolantă, în canaturile existente
--	---

ATENȚIE!

Dacă este întreținută corespunzător o fereastră din lemn poate rezista timp îndelungat.

Fiți atenți la integritatea vopsitoriei. Revopsiți periodic tâmplăria, dar după ce îndepărtați resturile de vopsea veche. Nu acoperiți cu vopsea închizătorile.

Acordați o deosebită atenție lăcrimarelor. Având funcția de a îndepărta apa meteorică de fereastră, acestea sunt extrem de solicitate de umezeală. Îndepărtați vopseaua scorjită, revopsiți și înlocuiți neîntârziat lăcrimarele deteriorate.

Din cauza prea multelor straturi de vopsea, a balamalelor slăbite ori a feroneriei deteriorate se întâmplă ca ferestrele să se închidă greu sau deloc. Apelați la un specialist și fără un efort financiar prea mare funcționalitate ferestrelor originale va fi refăcută.

Problema 2: Sunt necesare ferestre noi la un monument istoric, în zona istorică protejată și în cea de protecție a acesteia.

Dacă ferestrele istorice nu mai pot fi reabilite înlocuirea acestora cu altele noi este inevitabilă. Dar înainte să procedați la înlocuirea ferestrelor gândiți-vă bine la materialul pentru toc și canaturi, subîmpărțirea cu baghete și culoare, tipul de geam și modalitatea de deschidere. Nu uitați că în aceste zone tâmplăriile din material plastic sau aluminiu sunt interzise. În schimb, geamurile izolante, așa numitele «termopane» se pot monta fără probleme în tâmplărie din lemn.

Probleme și cauzele lor	Soluție
Ferestrele vechi nu mai pot fi reparate și trebuie obligatoriu înlocuite.	Alegeți întotdeauna tâmplăriile din lemn. Aceasta trebuie să fie o copie fidelă a celei originale. Ferestrele din material plastic sau din aluminiu nu reprezintă o alternativă.
Ferestrele noi, fără subîmpărțiri și în culori necorespunzătoare, afectează grav aspectul de ansamblu al construcției și o devalorizează considerabil	Respectați subîmpărțirea originală, verticală și orizontală la confecționarea noii ferestre. Respectați aspectul bicolor al tâmplăriei. Lemnul aparent doar lăcuit nu este întotdeauna cea mai bună soluție și nu uitați că, deși e mai ieftină, tâmplăria fixă nu reprezintă o alternativă!
Caracterul specific al construcției nu se menține doar prin alegerea adecvată a materialului, adică a lemnului. Refacerea și aplicarea corectă a profilelor ornamentale și a altor elemente decorative este la fel de importantă	Confecționarea profilelor istorice pentru ferestre din lemn, conform elementelor originale, nu este o problemă. Aplicarea lor pe elemente de subîmpărțire orizontale sau verticale nu e costisitoare, dar e decisivă pentru înfățișare. Numai așa fereastra nouă devine o «bijuterie» a clădirii.

<p>Protecția împotriva acțiunii directe a razelor de soare, asigurarea intimității spațiilor utilizate de către proprietar și a protecției antifurt pentru clădiri izolate</p>	<p>Aceste deziderate sunt îndeplinite în cel mai optim mod de către obloanele din lemn cu lamele mobile. Rulourile din material plastic nu sunt permise, strică aspectul fațadei.</p>
--	---

ATENȚIE!

- Păstrarea și repararea tâmplăriei ferestrelor istorice trebuie făcută ori de câte ori e posibil! Înlocuirea ferestrelor vechi cu altele noi la un monument istoric sau situat în Zona istorică protejată și Zona istorică de protecție necesită autorizarea primăriei. Evitați să încălcați legea.
- În cazul înlocuirii tâmplăriei ferestrelor, se va reface numai după modelul istoric cu păstrarea culorilor, golurilor inițiale în zidărie și mai ales cu păstrarea proporțiilor și a subîmpărțirii ferestrelor, a obloanelor, ferneriei și a grilajelor istorice dacă acestea au existat.
- Se acceptă numai ferestre cu rame din lemn, cele din PVC sau aluminiu sunt interzise în zonele istorice.
- De cele mai multe ori, vi se o oferă ferestre noi cu deschidere obișnuită și rabatabilă. Dacă renunțați la funcția de rabatare prețul ferestrei se va reduce cu 20%.
- Montarea corectă, profesională a tâmplăriei este esențială. Dacă execuția tâmplăriei și etanșarea între toc și zidărie sunt corespunzătoare, puteți economisi până la 25% energie termică! Faceți alegerea corectă și veți spori valoarea construcției dumneavoastră!

Uși și porți de intrare

Porțile și ușile istorice, cu feroneria și grilajele lor constituie un alt element caracteristic al clădirilor monument. Sub straturile de vopsea scorojită de obicei se scunde substanța originală, încă în stare bună, ceea ce permite repararea și modernizarea de către un meseriaș folosind tehnici meșteșugărești tradiționale.

Martori istorici importanți, ușile de intrare și porțile originale trebuie neapărat păstrate, conservate și reabilite.

Probleme și cauzele lor	Soluție
<p>În numeroase cazuri ușile exterioare sunt vitrate, dar de multe ori ochiurile de sticlă au fost sparte și înlocuite ori cu sticlă de alt tip decât cel original, ori pur și simplu cu placaj, în totală discordanță cu imaginea de ansamblu</p>	<p>Folosiți geamuri izolante și securizate: Când înlocuiți geamurile impropriei sau tăbliile improvizate, pentru îmbunătățirea izolării termice puteți monta geamuri izolante, în care se poate integra, suplimentar, sticlă securizată, pentru optimizarea protecției antifurt.</p>
<p>Porțile mari sunt greu de manevrat și de aceea pe timpul zilei rămân de obicei deschise. La închidere poarta se trânteste, nefiind posibilă frânarea mișcării. Prin această solicitare mecanică permanentă, porțile și ușile se deteriorează</p>	<p>Folosiți sisteme pentru deschidere și închidere automată: Dispozitivele de închidere hidraulică asigură o închidere sigură, ușoară și silențioasă, protejând inclusiv broasca. Montarea sistemelor automate, chiar și pentru porți mai mari, nu este costisitoare.</p>

<p>Multe porți sau uși sunt securizate insuficient, doar cu lacăte simple sau zăvoare cu șuruburi ușor accesibile, care nu reprezintă o piedică serioasă pentru un eventual spărgător</p>	<p>Înlocuiți și completați încuietorile: Puteți monta sisteme de închidere moderne la porțile și ușile dumneavoastră, păstrând însă feronerie istorică existentă. Nu dați spărgătorilor nicio șansă. Protejați-vă bunurile și propria persoană.</p>
---	---

ATENȚIE!

- Ușile de intrare și porțile originale trebuie neapărat păstrate, conservate și reabilite.
- Dacă există spații de parcare în curte și un acces frecvent al autoturismelor fiind necesar ca poarta să se mențină deschisă, canaturile trebuie fixate corespunzător pentru a nu fi deteriorate.
- Feronerie istorică poate fi adaptată destul de ușor tehnicilor moderne de securizare, cum ar fi montarea braștelor cu cilindru.
- Montând un dispozitiv cu acționare automată de la distanță, puteți asigura accesul selectiv de persoane, deblocând poarta sau ușa din interiorul locuinței dumneavoastră.

Pardoseli din lemn

În majoritatea construcțiilor monument se găsesc de obicei pardoseli din lemn, chiar dacă acestea sunt acoperite cu linoleum, covoare sau straturi multiple de vopsea. Deși aceste pardoseli tip dușumea sau parchet, fiind uzate sau deformatate, sunt mai puțin aspectuoase, în multe cazuri se pot recondiționa, costurile fiind mai reduse decât refacerea lor totală. Dacă înlocuirea pardoselilor deteriorate este inevitabilă, avem la dispoziție o mare varietate de soluții tehnice și estetice.

Probleme și cauzele lor	Soluție
<p>În multe cazuri dușumeaua a fost acoperită cu linoleum, mai ușor de întreținut, dar total nerecomandat. Sub linoleum este posibil ca în decursul anilor lemnul să se fi distrus complet. Atacul unor agenți biologici, ca putregaiul sau diferite specii de ciuperci, poate slăbi considerabil capacitatea portantă a planșeului.</p>	<p>Protejați pardoselile din lemn împotriva umezelii: Nu ezitați să înlăturați astfel de straturi acoperitoare. Apelați la un specialist pentru evaluarea eventualelor deteriorări, înlocuiți și rigidizați segmentele din lemn deteriorate.</p>
<p>Din păcate, adeseori un strat gros de vopsea sau de ceară acoperă structura naturală specifică a dușumelei, astfel încât întreținerea este dificilă și aspectul pardoselii inestetic. În plus, aceste dușumele pot emite un scârțâit deranjant.</p>	<p>Șlefuiți dușumeaua și parchetul: înainte ca dușumeaua să fie șlefuită («rașchetată») se recomandă fixarea tuturor scândurilor, bătând cuiele suficient de adânc, pentru a nu fi distruse capetele acestora sau materialul abraziv al mașinii de șlefuit.</p>
<p>De obicei pardoseala prezintă în zonele cu trafic intens o uzură mai pronunțată, sau există segmente lipsă în urma înlăturării unor sobe de teracotă vechi. De asemenea, rosturile largi dintre scânduri dau un aspect inestetic iar curățirea lor e foarte dificilă.</p>	<p>Înlocuiți segmentele degradate din lemn: Segmentele distruse sau uzate ale pardoselii din lemn pot fi înlocuite, fără a fi necesară refacerea completă a întregii suprafețe.</p>

<p>Uneori, în special în cazul parterelor fără subsol, datorită umezelii sau a altor agenți, înlocuirea integrală a pardoselii este inevitabilă</p>	<p>Refacerea completă a pardoselii din lemn: Puteți monta dușumeaua, parchetul din lemn masiv sau laminat prin intervenție proprie, fără prea mult efort. Dacă însă sunt necesare măsuri de protecție împotriva umezelii, pentru protecția biologică, sau de izolare termică, angajați o firmă de specialitate.</p>
<p>ATENȚIE! Tratați parchetul sau dușumeaua din scândură cu ulei de in, cu ceară, sau cu lacuri sintetice sau acrilice. Nu acoperiți dușumeaua cu linoleum. În unele cazuri, pentru locuințele situate la parter se pot realiza izolații termice suplimentare cu vată minerală (grosime 8 cm) așezată sub pardoseala nouă. Astfel cheltuielile aferente consumului de energie pot fi reduse considerabil. Pardoselile din lemn sunt preferabile. Lemnul este mai plăcut ca aspect iar la o tratare corespunzătoare a suprafeței este la fel de ușor de întreținut și armonizează mai bine cu atmosfera clădirii.</p>	

Acoperișuri - Mansardări - Coșuri de Fum

Una dintre caracteristicile monumentelor istorice este reprezentată de peisajul acoperișurilor. De-a lungul unor ani de istorie acestea au suferit modificări în forme și proporții. Astăzi vizitatorul rămâne impresionat de vechile acoperișuri din țigle executate manual, de lucarnele și hornurile păstrate. Supraînălțarea clădirilor sau modificarea acoperișurilor duce adeseori la pierderea aspectului specific al peisajului acoperișurilor. De aceea trebuie păstrat cu orice preț acoperișul original, ca suprafață închisă, împreună cu șarpantele și lucarnele istorice.

Invelitoarea acoperișului

La reabilitarea acoperișurilor trebuie să se mențină vechile proporții și volume și se recomandă păstrarea cât mai mult posibil a țiglelor tradiționale și/sau a materialelor originale. După o verificare atentă a învelitorii acoperișului, vechile țigle găsite încă într-o stare foarte bună își mai pot îndeplini funcțiunea și în următoarele decenii.

Dacă re folosirea lor nu mai este posibilă, țiglele noi trebuie să aibă același format și aceeași nuanță de culoare. Chiar și când se impune înlocuirea în totalitate a învelitorii trebuie să se urmărească folosirea de materiale cât mai apropiate de original. Sunt interzise următoarele materiale: azbociment, carton asfaltat, materiale plastice sau tablă. Nu înlocuiți țiglele solz cu țigle profilate. Acestea sunt atipice. Țiglele de coamă și țiglele de protecție ale aticurilor din zidărie trebuie să fie fixate cu mortar de var.

Sorturile de tablă, pentru protejarea îmbinărilor dintre învelitoare și suprafețele verticale de zidărie ca și toate celelalte elemente componente confecționate din tablă ale acoperișurilor, trebuie să fie dimensionate la limite minime, pentru a fi cât mai discrete. Dacă acestea se execută din tablă de zinc trebuie să fie lăcuite în culoare închisă. Se recomandă folosirea tablei de cupru sau a celei arămite.

Se interzice: înlocuirea acoperișurilor existente cu acoperișuri tip terasă. Ferestrele din planul acoperișului (de tip Velux) sunt interzise la clădirile monument.

Lucarne

Lucarnele pot avea diferite forme și sunt destinate luminării și ventilării podului. Acestea sunt de regulă semicirculare, sau acoperite în una sau două ape.

Parte integrantă a imaginii specifice a ansamblului acoperișurilor, lucarnele istorice merită să fie păstrate în forma în care există, fără a fi înlocuite cu lucarne nespecifice și netradiționale.

Crearea de noi lucrări trebuie făcută doar cu respectarea formelor, a proporțiilor și modelelor istorice existente pe acoperișul clădirii sau pe imobile comparabile. Realizarea de noi lucrări se va supune avizării serviciului de urbanism al primăriei sub rezerva evitării multiplicării excesive și cu condiția unei corecte poziționări.

Mansarde

Mansardarea trebuie executată cu o deosebită grijă și de o calitate superioară. Modificarea acoperișului original, ca dimensiuni, proporții sau formă nu este permisă. Învelitoarea trebuie menținută întreagă ca suprafață și nu este permisă fragmentarea prin intermediul unor întreruperi create de diverse intervenții atipice. Străpungerea învelitorii pentru tubulaturi de aerisire, antene, etc. dăunează aspectului general al acoperișurilor și ar trebui evitată.

Coșurile de fum

Coșurile de fum sunt și ele o prezență a imaginii ansamblului de acoperișuri. Acestea trebuie restaurate sau realizate după modelul celor existente. Coșurile de fum distruse trebuie reconstruite în mod tradițional.

Coșurile originale din cărămidă aparentă trebuie rostuite cu mortar, iar cele tencuite trebuie să reia aspectul fațadelor de același tip. Coronamentele și capacele trebuie să respecte vechile modele.

Se interzic coșurile de fum din beton armat, coronamente metalice sau din beton și diverse forme de ventilație aparente. Elementele de îmbunătățire a tirajului se vor amplasa discret, nevizibile din domeniul public.

ATENȚIE

Păstrați forma acoperișurilor istorice!

Utilizarea de învelitori având aceeași formă, culoare și material, ca și cele istorice!

La mansardări se va păstra forma originală a acoperișurilor!
Acoperiți doar cu țigle tradiționale!
Refolosiți țiglele în stare bună!
Construiți lucarne doar după modelul istoric!
Păstrați coșurile de fum istorice!
Evitați să amplasați instalații pe acoperiș!
Evitați fragmentarea sau străpungerea acoperișului!
Poziționați burlanele doar vertical!

Fațade

Fațada este cartea de vizită a unei clădiri. Imaginea originară a fațadei este mărturia stilului arhitectonic respectiv, precum și a aspectului istoric al străzii. Ea reprezintă expresia creației arhitectului din acel timp, ținând seama de preferințele de configurare ale beneficiarului istoric.

Păstrarea caracteristicilor fațadelor istorice este scopul principal. Este necesar ca toate elementele specifice compoziției inițiale să fie păstrate sau refăcute. Deseori reconstruirea se poate face după fotografii sau desene de epocă. Pentru restaurarea elementelor de fațadă este nevoie de talent și aptitudini meșteșugărești. Aceasta trebuie executată numai de persoane calificate și cu multă experiență în domeniu.

Degradările tencuielilor contribuie și ele negativ, atât asupra substanței zidărilor de cărămidă, cât și asupra aspectului fațadei. De cele mai multe ori, ele se datorează unei proaste dirijări a apelor meteorice, care prin infiltrare produc igrasie. Acest fenomen mai poate apărea și datorită unor defecțiuni ale conductelor de canalizare, sau unui sistem deteriorat de îndepărtare a apelor pluviale. Folosirea de materiale neadecvate, cum ar fi tencuieli de ciment sau placaje, pot agrava problemele de igrasie.

Golurile ferestrelor și ușilor de pe fațade trebuie păstrate în formele și dimensiunile inițiale. Orice schimbări

sau modificări în timp ale acestora trebuie eliminate cu ocazia reabilitării. Degradările tencuielilor contribuie și ele negativ, atât asupra substanței zidărilor de cărămidă, cât și asupra aspectului fațadei. De cele mai multe ori, ele se datorează unei proaste dirijări a apelor meteorice, care prin infiltrare produc igrasie. Acest fenomen mai poate apărea și datorită unor defecțiuni ale conductelor de canalizare, sau unui sistem deteriorat de îndepărtare a apelor pluviale. Folosirea de materiale neadecvate, cum ar fi tencuieli de ciment sau placaje, pot agrava.

Înainte de reabilitării, trebuie efectuate analize de către un specialist, pentru a identifica materialele și tehnologia de execuție a straturilor componente ale fațadei, precum și gradul de umiditate, cantitatea și tipul de săruri din aceste straturi. Numai pe baza rezultatelor acestor analize se pot determina materialele și măsurile potrivite pentru care se va opta. Realizarea lucrărilor se va face doar cu firme de construcții competente, care au personal special pregătit profesional în acest domeniu. Pentru repararea fațadelor istorice, foarte importantă este compatibilitatea materialelor noi folosite, cu cele existente. Trebuie utilizate materiale specifice locului, cum ar fi cărămida, tencuielile cu mortar de var, lemnul, sticla și piatra naturală. Betonul, materialele artificiale, metalul, terasitul, piatra artificială, sunt interzise, fiind nespecifice și neadecvate fațadelor istorice. Tencuielile din ciment și cele «stropite cu mătura» sunt absolut interzise. Din cauza epocilor diferite, din care datează clădirile istorice, trebuie cercetat exact ce materiale și care tehnici sunt cele mai indicate. Pentru protejarea substanței istorice este necesară menținerea acesteia, prin lucrări de întreținere a suprafețelor de tencuială, a elementelor decorative și a cornișelor. Tencuielile cu var hidraulic pot fi folosite la reabilitare, doar atunci când proprietățile straturilor suport existente o permit. Aplicarea măsurilor de combatere a igrasiei este esențială, ca prim pas

în cadrul unei reabilitări adecvate și durabile. În acest sens, utilizarea mortarului de asanare este justificată acolo unde este prezentă igrasia, în zonele afectate de umiditate și săruri.

Culoare și Zugrăveli

Culoarea este un element component important al fațadei. La alegerea ei trebuie consultat nu numai arhitectul ci și specialistul pentru clădiri istorice. În limita posibilităților, zugrăvirea trebuie să se facă în culoarea inițială. De aceea, se impune analiza profesională a straturilor de zugrăveală.

Culorile trebuie alese potrivit configurației fațadei, respectând elementele decorative specifice, cum ar fi ancadramentele ferestrelor sau cornișele.

Compoziția de culori aleasă trebuie să fie în armonie cu cea a clădirilor învecinate. Imaginea la stradă a întregului front de case nu trebuie deteriorată prin alăturarea de culori nepotrivite. O schimbare a culorilor se va pregăti printr-un concept unitar, în cadrul unui proiect de specialitate. Pe baza desenelor colorate și a unor suprafețe-moștre de zugrăveală se poate verifica dinainte efectul culorilor și se poate obține acceptul necesar din partea Direcției pentru Cultură al Județului Botoșani.

În trecut s-au utilizat doar zugrăveli de var, îmbunătățite cu lianți, ca uleiul de in sau caseină. Chiar și astăzi se pot utiliza zugrăveli cu coloranți pe bază de pigmenți minerali. Uneori, în funcție de materialele suprafețelor existente, pot fi folosite și zugrăveli pe bază de silicați sau de rășini siliconice. Pentru alegerea materialelor și a tehnologiei potrivite se va solicita opinia unui specialist.

ATENȚIE!

Reconstituirea aspectului istoric al fațadei.

Repararea elementelor decorative cu tehnologiile adecvate.

Evitarea amplasării instalațiilor tehnice pe fațade.

Placarea soclurilor nu este permisă.

Repararea tencuielilor și zugrăvelilor doar cu materiale adecvate celor existente.

Alegerea zugrăvelilor numai după analiza culorilor.

Crearea conceptului cromatic în concordanță cu vecinătatea.

Echiparea cu utilități și instalațiile tehnice

Cablurile de alimentare cu energie electrică, cele de telefonie și conductele de gaz, groase de mai mulți țoli, vopsite intens cu galben strident, au în general trasee vizibile de-a lungul pereților exteriori sau ai celor din gangurile de intrare în curțile interioare. Traseele lor sunt de cele mai multe ori haotice, absolut întâmplătoare, dezordonate, divers colorate, traversând porțiuni ale fațadelor, deteriorând elementele decorative ale acestora, precum și arcuri sau bolți ale gangurilor de intrare.

Cablurilor și conductelor li se adaugă foarte des întrerupătoare, contoare și diferite sisteme de fixare. Aceste apariții desfigurează fațadele istorice. Cablurile și conductorii ar trebui ascunși sub tencuială sau în tubulaturi amplasate invizibil.

Traseele de electricitate în interiorul clădirilor istorice se vor executa doar după cercetarea straturilor de picturi - zugrăveli de către specialiști în domeniu și avizarea documentației de DMI.

Până la finalizarea cercetării precum și a documentației necesare, se pot tolera unele trasee de preferință la nivelul pardoselii, cât mai puțin vizibile, fără a altera fresca, ornamentele sau alte elemente cu valoare de patrimoniu.

Distribuitorii electrici și conductorii de legătură trebuie amplasați în casete închise, așezate în spații speciale, prestabilite. Nu este permisă montarea lor pe fațade. Conductele de gaz ar trebui să aibă exclusiv trasee

subterane, care să conducă direct la clădire. Totodată este necesar ca regulatoarele de presiune, contoarele și robinetii să se poziționeze pe coridoare sau în alte spații interioare.

Amplasarea antenelor

Imaginea acoperișurilor este tot mai des afectată de dispozitivele necesare antenelor și antenelor parabolice. Supraconstrucțiile tehnice montate pe acoperișuri nu trebuie să fie vizibile de la stradă.

ATENȚIE!

Poziționarea ascunsă a cablurilor, conductelor, fără a altera finisajul interior (în special dacă e vorba de frescă interioară) sau fațadele clădirilor istorice).

Reabilitarea rețelei edilitare de alimentare cu apă și a celei de canalizare.

Amplasarea exclusiv subterană a conductelor de gaz.

Instalațiile tehnice aferente clădirii nu se vor amplasa vizibil.

Dispozitivele tehnice se vor amplasa astfel, încât să nu fie vizibile din spațiul străzii.

Amenajarea și utilizarea curților și spațiilor exterioare adiacente

Tradițional, exista o combinație echilibrată între funcțiunile de locuit și cele gospodărești.

Astăzi, curțile sunt intens folosite ca suprafețe pentru diverse activități comerciale, ca locuri de parcare, locuri de depozitare a gunoiului menajer sau a altor obiecte devenite nefolositoare. Destinația lor obișnuită, de a servi unor activități casnice, ca de exemplu uscatorul rufelor, este în mare parte restrânsă. Pentru valorificarea curților ar trebui îndepărtate folosirile neadecvate. Suprafețele trebuie amenajate pentru utilizări multiple, toate aferente funcțiunii de locuire.

Prin amenajarea de mici spații verzi, eventual locuri de joacă pentru copii, având și bănci pentru recreere, poate rezulta un ansamblu de spații adecvate.

ATENȚIE!

Păstrarea ansamblului curții, dezvoltat organic.

Îndepărtarea construcțiilor anexe parazitare contemporane.

Eliberarea spațiilor gangului de intrare de construcții parazitare.

Eliminarea traseelor aparente pentru instalațiile tehnice.

Amenajarea unor spații corespunzătoare pentru colectarea gunoiului.

Interzicerea folosirii curții ca loc de parcare.

Menținerea pavajelor istorice.

Evitarea pavajelor etanșe și a celor din beton.

Refacerea sau amenajarea unor spații verzi.

Amenajarea curților ca spații de agrement și recreere.

Asigurarea îndepărtării apelor meteorice

LEGE Nr. 422/2001 din 18 iulie 2001 *** Republicată
privind protejarea monumentelor istorice

Act de bază

Legea nr. 422/2001, republicată în Monitorul Oficial al
României, Partea I, nr. 938 din 20 noiembrie 2006

Actele normative marcate cu două asteriscuri (**) se referă
la derogări de la Legea nr. 422/2001, republicată, sau conțin
modificări/abrogări efectuate asupra acestor derogări.

TITLUL I

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Prezenta lege reglementează regimul juridic general al
monumentelor istorice.

(2) În sensul prezentei legi, monumentele istorice sunt
bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul
României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația
națională și universală.

(3) Regimul de monument istoric este conferit prin
clasarea acestor bunuri imobile conform procedurii
prevăzute în prezenta lege.

(4) Pot fi clasate ca monumente istorice bunurile imobile
situate în afara granițelor, proprietăți ale statului român, cu
respectarea legislației statului pe teritoriul căruia se află.

ART. 2

(1) Monumentele istorice fac parte integrantă din
patrimoniul cultural național și sunt protejate prin lege.

(2) Activitățile și măsurile de protejare a monumentelor
istorice se realizează în interes public. În condițiile prezentei
legi intervențiile asupra monumentelor istorice pot constitui
cauză de utilitate publică.

(3) În sensul prezentei legi, prin protejare se înțelege ansamblul de măsuri cu caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, evidența, conservarea, inclusiv paza și întreținerea, consolidarea, restaurarea, punerea în valoare a monumentelor istorice și integrarea lor social-economică și culturală în viața colectivităților locale.

(4) Pentru protejarea monumentelor istorice se stabilesc prin lege măsuri stimulative cu caracter economic sau de altă natură.

(5) Asupra monumentelor istorice se pot aplica servituți de utilitate publică instituite potrivit legii.

ART. 3

Conform prezentei legi se stabilesc următoarele categorii de monumente istorice, bunuri imobile situate suprateran, subteran și subacvatic:

a) monument - construcție sau parte de construcție, împreună cu instalațiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioară sau exterioară care fac parte integrantă din acestea, precum și lucrări artistice comemorative, funerare, de for public, împreună cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie mărturii cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;

b) ansamblu - grup coerent din punct de vedere cultural, istoric, arhitectural, urbanistic ori muzeistic de construcții urbane sau rurale care împreună cu terenul aferent formează o unitate delimitată topografic ce constituie o mărturie cultural-istorică semnificativă din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;

c) sit - teren delimitat topografic cuprinzând acele creații umane în cadru natural care sunt mărturii cultural-istorice

semnificative din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific, tehnic sau al peisajului cultural.

ART. 4*)

(1) Monumentele istorice aparțin fie domeniului public sau privat al statului, al județelor, orașelor sau comunelor, fie sunt proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.

(2) Monumentele istorice proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale sunt inalienabile, imprescriptibile și inesizabile; aceste monumente istorice pot fi date în administrare instituțiilor publice, pot fi concesionate, date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică sau închiriate, în condițiile legii, cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

(3) Monumentele istorice aparținând domeniului privat pot face obiectul circuitului civil în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(4) Monumentele istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat pot fi vândute numai în condițiile exercitării dreptului de preemțiune ale statului român, prin Ministerul Culturii și Cultelor, pentru monumentele istorice clasate în grupa A, sau prin serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, pentru monumentele istorice clasate în grupa B, ori al unităților administrativ-teritoriale, după caz, potrivit prezentei legi, sub sancțiunea nulității absolute a vânzării.

(5) Proprietarii, persoane fizice sau juridice de drept privat, care intenționează să vândă monumente istorice, transmit serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor înștiințarea privind intenția de vânzare,

*) Derogări de la prevederile art. 4 au fost acordate prin:

- art. 26 alin. (4) din Legea nr. 169/2013;
- art. 22 alin. (4) din Legea nr. 185/2016.

însoțită de documentația stabilită prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(6) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor transmit Ministerului Culturii și Cultelor înștiințarea, documentația și propunerea de răspuns, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea acestora.

(7) Termenul de exercitare a dreptului de preemțiune al statului este de maximum 25 de zile de la data înregistrării înștiințării, documentației și a propunerii de răspuns la Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor; titularii dreptului de preemțiune vor prevedea în bugetul propriu sumele necesare destinate exercitării dreptului de preemțiune; valoarea de achiziționare se negociază cu vânzătorul.

(8) În cazul în care Ministerul Culturii și Cultelor sau serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor nu își exercită dreptul de preemțiune în termenul prevăzut la alin. (7), acest drept se transferă autorităților publice locale, care îl pot exercita în maximum 15 zile.

(9) Comunicările privind neexercitarea dreptului de preemțiune au termen de valabilitate pentru întregul an calendaristic în care au fost emise, inclusiv pentru situațiile în care monumentul istoric este vândut de mai multe ori.

(10) În condițiile legii, în vederea protejării monumentelor istorice se poate proceda, în cazuri extreme, la strămutarea acestora.

(11) Monumentele istorice care se află pe teritoriul României și care sunt proprietatea altor state sunt protejate în condițiile prezentei legi.

ART. 5

În actele de înstrăinare, concesiune, închiriere, dare în administrare sau dare în folosință gratuită a monumentelor istorice se va menționa regimul de monument istoric al

imobilelor și obligația protejării acestora potrivit prezentei legi.

ART. 6

(1) Paza, întreținerea, conservarea, consolidarea, restaurarea și punerea în valoare prin mijloace adecvate a monumentelor istorice revin, după caz, proprietarilor sau titularilor altor drepturi reale asupra acestora, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) În cazul în care un monument istoric nu are proprietar cunoscut, obligațiile decurgând din prezenta lege revin autorității administrației publice locale din unitatea administrativă pe al cărei teritoriu este situat monumentul istoric sau autorităților administrației publice centrale.

ART. 7

(1) Statul garantează și asigură protejarea monumentelor istorice în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(2) Ministerul Culturii și Cultelor este autoritatea administrației publice centrale de specialitate care elaborează strategiile și normele specifice de protejare a monumentelor istorice, urmărește și asigură aplicarea lor.

(3) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, instituțiile de specialitate subordonate acestora și autoritățile administrației publice locale colaborează și răspund, după caz, de activitatea de protejare a monumentelor istorice.

(4) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate și instituțiile din subordinea acestora, precum și autoritățile administrației publice locale cooperează cu proprietarii monumentelor istorice, persoane fizice sau juridice, cu deținătorii și administratorii acestora, precum și cu instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale din domeniul protejării monumentelor istorice și îi sprijină în condițiile legii.

TITLUL II

Protejarea monumentelor istorice

CAPITOLUL I

Monumentele istorice

ART. 8

(1) Monumentele istorice se clasează astfel:

- a) în grupa A - monumentele istorice de valoare națională și universală;
- b) în grupa B - monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local.

(2) Clasarea monumentelor istorice în grupe se face prin ordin al ministrului culturii și cultelor, la propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, conform procedurii de clasare prevăzute de prezenta lege.

(3) Monumentele istorice clasate în grupele prevăzute la alin. (1) și zonele de protecție a acestora, aflate în proprietate publică, pot fi declarate, potrivit legii, de interes public național sau local, după caz, prin hotărâre a Guvernului inițiată de Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv prin hotărâre a consiliilor locale, județene sau a Consiliului General al Municipiului București, cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor.

ART. 9

(1) Pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protecție, delimitată pe baza reperelor topografice, geografice sau urbanistice, în funcție de trama stradală, relief și caracteristicile monumentului istoric, după caz, prin care se asigură conservarea integrată și punerea în valoare a monumentului istoric și a cadrului său construit sau natural.

(2) Delimitarea și instituirea zonei de protecție se realizează, simultan cu clasarea bunului imobil ca monument istoric, în condițiile legii.

(3) Autoritățile publice locale competente vor include în planurile urbanistice și în regulamentele aferente zonele de protecție delimitate conform alin. (2).

(4) În zona de protecție pot fi instituite servituți de utilitate publică și reglementări speciale de construire prin planurile și regulamentele de urbanism aprobate și avizate conform legii.

(5) În zonele de protecție a monumentelor istorice care sunt lăcașuri de cult este interzisă desfășurarea în aer liber, în perioada în care în cadrul acestora se desfășoară serviciu religios, a unor manifestări care, prin poluarea sonoră sau vizuală pe care o produc, pot impieta asupra desfășurării serviciului religios.

(6) Prin excepție, se pot organiza manifestări de genul celor prevăzute la alin. (5), cu acordul autorității religioase care administrează lăcașul, în condiții care să nu impiezeze asupra desfășurării serviciului religios.

ART. 10

(1) Monumentele istorice sunt protejate indiferent de regimul lor de proprietate sau de starea lor de conservare.

(2) Protejarea monumentelor istorice este parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local.

(3) Exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora sau instituirea unor servituți poate fi inițiată și aplicată numai cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor.

(4) Aplicarea de servituți care au drept consecință desființarea, distrugerea parțială sau degradarea monumentelor istorice și a zonelor lor de protecție este interzisă.

ART. 11

(1) Orice intervenție asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor din zona lor de protecție, precum și orice

modificare a situației juridice a monumentelor istorice se fac numai în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(2) Desființarea, distrugerea parțială sau totală, profanarea, precum și degradarea monumentelor istorice sunt interzise și se sancționează conform legii.

CAPITOLUL II

Inventarierea și clasarea monumentelor istorice

ART. 12

(1) Inventarierea monumentelor istorice reprezintă acțiunea de strângere a totalității informațiilor, documentelor, studiilor, cercetărilor și a documentațiilor cu privire la identificarea imobilelor susceptibile de a dobândi calitatea de monument istoric, a imobilelor clasate ca monumente istorice, a monumentelor istorice declasate, precum și a celor distruse sau dispărute.

(2) Inventarul monumentelor istorice reprezintă o bază de date, actualizată permanent prin operațiunile necesare de corelare, în vederea asigurării unei informări permanente și exacte în legătură cu situația imobilelor monumente istorice.

(3) Clasarea este procedura prin care se conferă regim de monument istoric unui bun imobil conform art. 8.

(4) Inventarierea și clasarea se realizează potrivit dispozițiilor prevăzute de prezenta lege și în conformitate cu normele metodologice de inventariere și clasare a monumentelor istorice, aprobate prin ordin al ministrului culturii și cultelor*).

(5) Pentru realizarea inventarierii monumentelor istorice, autoritățile și instituțiile publice competente comunică serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și

*) A se vedea Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2260/2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice.

Cultelor, la solicitarea acestora, date privind situația juridică a imobilelor

ART. 13

(1) Procedura de clasare se declanșează de către direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, astfel:

1. din oficiu, în următoarele situații:
 - a) pentru bunurile imobile aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
 - b) pentru bunurile imobile aflate în proprietatea cultelor religioase;
 - c) pentru bunurile imobile descoperite întâmplător sau în cadrul unor cercetări arheologice sistematice;
2. la cererea sau, după caz, la propunerea:
 - a) proprietarului bunului imobil;
 - b) primarului localității, a consiliului local sau județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, pe al cărui teritoriu administrativ se află bunul imobil în cauză;
 - c) Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, a Comisiei Naționale de Arheologie sau a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;
 - d) asociațiilor și fundațiilor legal constituite, cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice;
 - e) instituțiilor publice cu atribuții în domeniu.

(2) Dosarul de clasare sau de declasare este întocmit de serviciile deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, de regulă, prin experți autorizați sau specialiști atestați înscriși în registrele Ministerului Culturii și Cultelor și se înaintează compartimentului de specialitate din Ministerul Culturii și Cultelor, care îl analizează și îl prezintă, după caz, Comisiei Naționale de Arheologie și/sau Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice spre analiză și propuneri. Secretarul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice

elaborează proiectul de ordin de clasare sau de declasare, pe care îl înaintează ministrului culturii și cultelor spre aprobare.

(3) Bunul imobil se clasează prin ordin al ministrului culturii și cultelor, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Comunicarea de clasare sau de declasare, respectiv, după caz, răspunsul motivat privind neclasarea sau nedeclasarea, se comunică proprietarului și titularilor altor drepturi reale, precum și autorității administrației publice locale de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, în termen de cel mult 30 de zile de la data primirii lor de la Ministerul Culturii și Cultelor sau de la publicarea lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, după caz.

ART. 14

(1) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor au obligația de a comunica de îndată proprietarului, titularului dreptului de administrare sau, respectiv, titularului altui drept real asupra bunului imobil declanșarea procedurii de clasare sau de declasare.

(2) De la data comunicării către proprietar sau către titularul altor drepturi reale a declanșării procedurii de clasare și până la publicarea ordinului de clasare sau până la comunicarea neclasării, după caz, dar nu mai mult de 12 luni, bunului imobil în cauză i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

ART. 15

(1) Comunicarea de clasare, de declasare sau răspunsul privind neclasarea sau nedeclasarea pot fi contestate de proprietarul bunului imobil în cauză la Ministerul Culturii și Cultelor în termen de 30 de zile de la data comunicării; contestația se soluționează în termen de 30 de zile de la înregistrare.

(2) În cazul în care prin votul a două treimi din numărul membrilor Comisia Națională a Monumentelor Istorice susține hotărârea inițială de clasare sau de neclasare, ministrul culturii și cultelor este îndreptățit să respingă contestația.

(3) În cazul în care contestatarul nu este mulțumit de răspunsul primit, acesta se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile legii.

(4) În cazul în care ordinul de clasare a fost contestat în condițiile legii, acesta rămâne definitiv după epuizarea căilor de atac.

(5) În cazul în care ordinul de clasare nu este contestat în condițiile legii, acesta rămâne definitiv după 30 de zile de la comunicarea lui în scris proprietarului și autorităților administrației publice locale.

(6) La data rămânerii definitive a comunicării de declasare sau de la data comunicării răspunsului privind neclasarea, regimul de monument istoric al bunului încetează, iar reluarea procedurii de clasare sau de declasare nu poate interveni înainte de 3 ani, în absența descoperirii unor elemente noi care să o justifice.

(7) În situația introducerii unei acțiuni în contencios administrativ împotriva ordinului de clasare sau a comunicării declanșării procedurii de clasare, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile, asupra bunului imobil în cauză se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

ART. 16

(1) Ordinul de clasare sau de declasare se publică, prin grija Ministerului Culturii și Cultelor, în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă.

(2) Calitatea de monument istoric a bunului imobil respectiv se înscrie de către proprietar, fără taxă, în Cartea funciară, în termen de 30 de zile de la data publicării

ordinului de clasare în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 17

(1) În termen de 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a ordinului de clasare, direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, întocmesc și comunică proprietarului actul prin care sunt precizate condițiile și regulile de utilizare sau de exploatare și de întreținere a bunului imobil în cauză, denumit Obligația privind folosința monumentului istoric, care însoțește actele de proprietate, de concesiune sau de închiriere pe tot parcursul existenței imobilului în cauză.

(2) Metodologia de întocmire și conținutul Obligației privind folosința monumentului istoric se aprobă în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Obligația privind folosința monumentului istoric este servitute constituită în folosul imobilului și se înscrie în Cartea funciară de către proprietar în termen de 30 de zile de la data comunicării ei.

ART. 18

(1) Monumentele istorice, zonele de protecție și zonele construite protejate, definite potrivit legii, se evidențiază în planurile de amenajare a teritoriului și în planurile urbanistice ale unităților administrativ-teritoriale.

(2) În condițiile legii și în baza avizului Ministerului Culturii și Cultelor, în scopul protejării valorilor de patrimoniu cultural ce au determinat instituirea zonei construite protejate, autoritățile publice locale pot institui servituți, pot interzice desființarea sau modificarea construcțiilor.

(3) Calitatea de monument istoric, precum și cea de zonă construită protejată, de oraș istoric sau de sat istoric se

marchează printr-un însemn distinctiv amplasat de reprezentanții primăriilor pe monumentul istoric, la intrarea în zona construită protejată sau în orașul istoric ori satul istoric, după caz, în conformitate cu normele metodologice aprobate prin ordin al ministrului culturii și cultelor. Costul însemnelor distinctive se suportă de către autoritățile publice locale.

ART. 19

(1) În sensul prezentei legi, prin declasare se înțelege radierea din Lista monumentelor istorice a unui bun imobil sau a unei părți din acesta, prin menționarea în listă a ordinului de declasare.

(2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor comunică proprietarului, titularului dreptului de administrare sau titularului altui drept real asupra monumentului istoric declasat, după caz, în maximum 5 zile de la publicarea ordinului de declasare, efectuarea radierii.

(3) Declasarea monumentelor istorice urmează aceeași procedură ca cea prevăzută pentru clasare. Ea este declanșată din oficiu în oricare dintre situațiile următoare:

a) descărcarea de sarcină arheologică, în cazul siturilor arheologice, conform avizului Comisiei Naționale de Arheologie;

b) dispariția monumentului istoric;

c) constatarea pierderii calității de monument istoric a imobilului.

(4) Erorile materiale din Lista monumentelor istorice pot fi îndreptate din oficiu sau în urma solicitării oricărei persoane interesate.

ART. 20

Schimbarea grupeii de clasare a monumentelor istorice se face potrivit procedurii prevăzute pentru clasare.

ART. 21

(1) Clasarea de urgență este procedura excepțională prin care un bun imobil aflat în pericol iminent de distrugere sau de alterare fizică este clasat în grupa A sau B, după caz, în vederea luării măsurilor urgente necesare pentru salvarea sa.

(2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor pot declanșa procedura de clasare de urgență, din oficiu sau la solicitarea oricărei persoane interesate.

(3) Declanșarea procedurii de clasare de urgență se efectuează în maximum 3 zile de la identificarea situației imobilului sau înregistrarea solicitării privind situația imobilului, pe baza notei de constatare elaborate de delegatul serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii și Cultelor, al muzeului județean, respectiv al muzeului municipiului București, sau al autorităților administrației publice locale, după caz.

(4) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor comunică imediat în scris proprietarului bunului imobil declanșarea procedurii de clasare de urgență a imobilului în Lista monumentelor istorice. De la data comunicării declanșării procedurii de clasare de urgență până la finalizarea procedurii, imobilului i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

(5) Împotriva declanșării procedurii de clasare de urgență sau a ordinului de clasare de urgență, proprietarul se poate adresa instanței de contencios administrativ.

(6) Până la soluționarea litigiului, bunului imobil în cauză i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

(7) La solicitarea serviciilor deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, proprietarii imobilelor propuse pentru clasare din oficiu sau de urgență vor transmite acestora documentele necesare completării dosarului de clasare.

ART. 22

(1) Lista monumentelor istorice cuprinde monumentele istorice clasate în grupa A sau B și se întocmește de Institutul Național al Patrimoniului.

(2) Lista monumentelor istorice se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se actualizează la fiecare 5 ani.

(3) Lista monumentelor istorice stă la baza întocmirii cadastrului de specialitate al monumentelor istorice, a planurilor de amenajare a teritoriului și a planurilor urbanistice.

CAPITOLUL III

Intervenții asupra monumentelor istorice

ART. 23

(1) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) În sensul prezentei legi, intervențiile ce se efectuează asupra monumentelor istorice sunt:

a) toate lucrările de cercetare, conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare, amenajări peisagistice și de punere în valoare, care modifică substanța sau aspectul monumentelor istorice;

b) executarea de mulaje de pe componente ale monumentelor istorice;

c) amplasarea definitivă sau temporară de împrejurimi, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemne pe și în monumente istorice;

d) schimbări ale funcțiunii sau destinației monumentelor istorice, inclusiv schimbările temporare;

e) strămutarea monumentelor istorice;

f) amenajări de căi de acces, pietonale și carosabile, utilități anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protecție a monumentelor istorice.

(3) Autorizația de construire, autorizația de desființare, precum și autorizațiile referitoare la intervențiile prevăzute la alin. (2) se eliberează numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și cu celelalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(4) Autorizațiile prevăzute la alin. (3), emise fără avizul instituțiilor abilitate prin lege și fără respectarea condițiilor acestora, sunt nule de drept.

(5) Obligația privind folosința monumentului istoric face parte integrantă din Cartea tehnică a construcției. În situația în care aceasta nu există, Obligația privind folosința monumentului istoric ține locul documentației tehnice de utilizare a bunului imobil, în condițiile legii.

ART. 24*)

(1) Intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(2) Toate intervențiile care se efectuează asupra monumentelor istorice, altele decât cele de schimbare a funcțiunii sau a destinației, de întreținere sau de reparații

*) Derogări de la prevederile art. 24 au fost acordate prin:

- art. 26 alin. (4) din Legea nr. 169/2013;
- art. 22 alin. (4) din Legea nr. 185/2016.

curente, indiferent de sursa lor de finanțare și de regimul de proprietate a imobilului, se fac cu specialiști și experți atestați și sub inspecția și controlul propriu ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, respectiv ale serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, în condițiile legii.

(3) În condițiile legii, în cazul realizării de lucrări neautorizate, fără avize sau care încalcă avizele de specialitate, personalul de inspecție abilitat are dreptul să întrerupă lucrările până la intrarea în legalitate, să aplice sancțiuni și, după caz, să dispună revenirea la situația inițială și să sesizeze organele de cercetare penală.

(4) Elaborarea expertizelor tehnice, a proiectelor de consolidare, restaurare, verificarea tehnică a proiectelor și dirigențarea lucrărilor se efectuează numai de experți și/sau specialiști atestați de către Ministerul Culturii și Cultelor, cu respectarea exigențelor specifice domeniului monumentelor istorice și a cerințelor privind calitatea lucrărilor în construcții.

(5) Protejarea și conservarea monumentelor istorice reprezentând descoperiri arheologice rămase decopertate se fac, în condițiile legii, de către investitori, sub coordonarea responsabilului științific al șantierului și a instituției organizatoare.

TITLUL III

Instituții și organisme de specialitate cu atribuții în protejarea monumentelor istorice

CAPITOLUL I

Instituții

ART. 25

(1) Ministerul Culturii și Cultelor elaborează și asigură aplicarea strategiei naționale și urmărește respectarea

prevederilor legale și a normelor și metodologiilor din domeniul protejării monumentelor istorice.

(2) Ministerul Culturii și Cultelor asigură îndeplinirea angajamentelor statului asumate prin convențiile internaționale referitoare la protecția monumentelor istorice, la care România este parte.

(3) Ministerul Culturii și Cultelor reprezintă statul în relația cu proprietarii de monumente istorice și cu titularii altor drepturi reale asupra acestora.

(4) Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, potrivit prevederilor prezentei legi, Ministerul Culturii și Cultelor organizează compartimente de specialitate în aparatul propriu, precum și instituții subordonate, având drept atribuții activitățile de cercetare, inventariere, avizare, inspecție și control, conservare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice.

ART. 26

(1) În vederea protejării monumentelor istorice Ministerul Culturii și Cultelor îndeplinește, direct sau prin serviciile sale publice deconcentrate ori prin alte instituții publice subordonate, următoarele atribuții:

1. organizează sistemul național de cercetare, inventariere, clasare a monumentelor istorice, de elaborare a reglementărilor din domeniu, de inspecție și control al monumentelor istorice;

2. avizează reglementările, normele și metodologiile cu aplicabilitate pentru domeniul monumentelor istorice, în cazul în care acestea sunt elaborate de alte autorități decât Ministerul Culturii și Cultelor;

3. conferă, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, regimul de monument istoric;

4. publică Lista monumentelor istorice, întocmită de Institutul Național al Patrimoniului, în Monitorul Oficial al României, Partea I, și o actualizează, potrivit legii, la fiecare 5 ani;

5. face propuneri pentru cuprinderea în proiectul bugetului de stat a sumelor necesare în vederea finanțării cheltuielilor pentru protejarea monumentelor istorice;

6. emite avizele necesare în vederea eliberării autorizațiilor de construire pentru lucrările și intervențiile asupra monumentelor istorice;

7. emite avizul privind documentațiile de urbanism din zonele de protecție a monumentelor istorice și din zonele construite protejate;

8. emite avizul privind studiile de fundamentare istorico-științifică pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice sau a zonelor construite protejate, ale secțiunilor de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului și planurilor urbanistice, precum și pentru proiectele de restaurare a monumentelor istorice;

9. emite avizul pentru Planul de amenajare a teritoriului național - secțiunea "Zone construite protejate", precum și pentru secțiunile de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;

10. emite avizele pentru secțiunile de specialitate din planurile urbanistice generale ale unităților administrativ-teritoriale, planurile urbanistice zonale, precum și din planurile urbanistice de detaliu, care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;

11. emite avizele pentru intervenții asupra imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate;

12. inițiază, atunci când este necesar, sau solicită consiliilor județene sau Consiliului General al Municipiului București, după caz, exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice, în vederea salvării acestora de la distrugere și degradare;

13. coordonează, prin diriginți de specialitate ai Institutului Național al Patrimoniului, atestați de Ministerul

Culturii și Cultelor, lucrările de conservare, consolidare și restaurare a monumentelor istorice, atunci când intervențiile sunt finanțate total sau parțial din fondurile alocate de Ministerul Culturii și Cultelor;

14. asigură inspecția și controlul propriu la monumentele istorice privind starea lor de conservare și respectarea avizelor de specialitate emise, precum și controlul propriu al șantierelor având drept obiect monumentele istorice, indiferent de regimul de proprietate și de grupa monumentului istoric, de natura operațiunilor și de sursa lor de finanțare;

15. constată contravenții și aplică sancțiuni prin împuternicirii săi și ia măsurile corespunzătoare de sesizare a organelor de cercetare penală, în cazul infracțiunilor;

16. instituie, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Registrul specialiștilor, Registrul experților și verificatorilor tehnici;

17. emite atestate pentru specialiștii și experții în domeniul protejării monumentelor istorice, în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin al ministrului culturii și cultelor;

18. *** Abrogat

19. avizează reglementările, normele și metodologiile elaborate de autoritățile și instituțiile publice abilitate, privind:

a) organizarea și funcționarea sistemului național de educație, formare, specializare și perfecționare a specialiștilor din domeniul protejării monumentelor istorice;

b) prevenirea și stingerea incendiilor la monumente istorice;

c) măsurile de protecție specială a monumentelor istorice în caz de conflict armat, de protecție împotriva actelor de terorism sau în situații de urgență;

d) stabilirea planurilor și măsurilor de prevenire a distrugerilor cauzate de calamități sau dezastre naturale la monumente istorice;

e) înlăturarea sau diminuarea factorilor poluanți la monumente istorice și în zonele de protecție a acestora;

f) elaborarea cadastrului monumentelor istorice;

20. avizează folosirea materialelor, tehnicilor și tehnologiilor noi pentru restaurarea monumentelor istorice;

21. susține, în condițiile legii, programe și proiecte de revitalizare și punere în valoare a monumentelor istorice, hotărăște strategii și cofinanțează programe și publicații pentru animarea culturală și stimularea interesului public față de monumentele istorice;

22. instituie și controlează amplasarea însemnului distinctiv care atestă regimul de monument istoric al unui bun imobil, în vederea protejării sale în timp de pace sau de conflict armat;

23. colaborează cu organizațiile neguvernamentale, în condițiile legii, la realizarea de programe și proiecte de protejare a monumentelor istorice;

24. asigură funcționarea, logistica, secretariatul și sediul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și, prin serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, pentru comisiile regionale ale monumentelor istorice;

25. colaborează cu organismele internaționale interesate și participă, în cooperare cu acestea, la finanțarea programelor de protejare a monumentelor istorice, inclusiv a celor înscrise în Lista Patrimoniului Mondial;

26. exercită, în numele statului, dreptul de preemțiune asupra monumentelor istorice clasate în grupa A;

27. inițiază, la propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, proiecte de hotărâre a Guvernului privind acordarea statutului de oraș istoric sau sat istoric;

28. finanțează editarea și publicarea Revistei monumentelor istorice și a Buletinului monumentelor istorice.

(2) În situații de urgență, stări potențial generatoare de situații de urgență, situații care privesc siguranța națională sau în alte situații excepționale, Ministerul Culturii și Cultelor poate emite avize de urgență pentru intervenții asupra monumentelor istorice, fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, cu condiția ca intervențiile să fie reversibile.

(3) Pentru eliberarea avizelor prevăzute la alin. (1) pct. 6 - 10 nu se percep taxe sau tarife.

(4) Pentru eliberarea atestatelor, avizelor și autorizațiilor prevăzute la alin. (1) pct. 11, 17 și 18 se percep taxe și tarife, care se fac venit la Ministerul Culturii și Cultelor sau la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și se gestionează în regim extrabugetar, în condițiile legii, exclusiv pentru acțiuni, proiecte și programe în domeniul monumentelor istorice.

(5) Nivelul taxelor și tarifelor care se percep potrivit alin. (3) se stabilește prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

ART. 27 *** Abrogat

ART. 28

(1) Oficiul Național pentru Protejarea Patrimoniului se reorganizează în Oficiul Național al Monumentelor Istorice*), ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor, finanțat din venituri extrabugetare și din alocații de la bugetul de stat.

(2) Organizarea și funcționarea Institutului Național al Patrimoniului se fac prin hotărâre a Guvernului**), la

**) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 593/2011 privind organizarea și funcționarea Institutului Național al Patrimoniului.

propunerea Ministerului Culturii și Cultelor, în termen de maximum 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, fără a afecta exercițiul financiar în curs.

*) Conform art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1258/2001, cu modificările ulterioare, Oficiul Național al Monumentelor Istorice s-a reorganizat și și-a schimbat denumirea în Institutul Național al Patrimoniului, ca urmare a comasării cu Institutul Național al Monumentelor Istorice, care s-a desființat.

(3) Principalele atribuții ale Institutului Național al Patrimoniului sunt:

a) gestionarea, în condițiile legii, a fondurilor destinate cercetării, expertizării și executării lucrărilor de consolidare-restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice finanțate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor și încredințate prin transfer Institutului Național al Patrimoniului;

b) fundamentarea, în conformitate cu normele privind creditarea, elaborate de Ministerul Culturii și Cultelor și aprobate prin hotărâre a Guvernului, a necesarului de credite; propunerea priorităților și evaluarea documentațiilor prezentate de persoanele de drept privat în vederea obținerii de credite fără dobândă, cu dobândă redusă sau cu dobânda pieței, pentru efectuarea de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute;

c) gestionarea, prin acordarea de credite în conformitate cu prevederile lit. b), în regim extrabugetar, a sumelor provenite din aplicarea timbrului monumentelor istorice, precum și din alte surse cu aceeași destinație, obținute în condițiile legii; sumele încasate din rambursări de credite și plăți din dobânzi se utilizează în sistem revolving, cu același scop;

d) administrarea, în numele Ministerului Culturii și Cultelor, a monumentelor istorice intrate cu orice titlu în proprietatea statului, altele decât cele administrate de alte instituții publice; propunerea eficientizării acestora prin promovarea de proiecte și programe de revitalizare, realizarea de parteneriate sau prin concesionare, dare în folosință gratuită ori închiriere, în condițiile legii;

e) predarea documentațiilor pentru monumentele istorice la care au fost efectuate lucrări și recepții finale Institutului Național al Monumentelor Istorice*), pentru actualizarea inventarului monumentelor istorice și arhivare;

f) punerea la dispoziție Institutului Național al Monumentelor Istorice*) a documentelor și informațiilor deținute, necesare actualizării inventarului monumentelor istorice;

g) elaborarea reglementărilor, normelor și metodologiilor specifice domeniului protejării monumentelor istorice privind conținutul-cadru al documentațiilor, tarifarea acestora, executarea lucrărilor, organizarea achizițiilor publice, contractarea și decontarea lucrărilor;

h) editarea pe orice tip de suport și comercializarea materialelor privind protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice;

i) organizarea și realizarea altor activități specifice atribuțiilor sale, aducătoare de venituri, conform prevederilor legale, inclusiv prin încheierea de contracte cu persoane juridice sau fizice de specialitate, pe care le gestionează în regim extrabugetar.

j) *** Abrogată

(4) Oficiul Național al Monumentelor Istorice*) preia la data înființării sale întreaga bază materială de execuție, bunuri mobile și imobile, care au aparținut instituțiilor cu activitate în domeniu - Direcția Patrimoniului Cultural Național, Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice, Centrul pentru Administrarea și Protecția

Patrimoniului Cultural, respectiv Oficiul Național pentru Protejarea Patrimoniului.

ART. 29

În vederea realizării măsurilor de protejare a monumentelor istorice, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în cadrul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, se înființează și se stabilesc atribuțiile Serviciului monumentelor istorice, încadrat cu personal specializat în domeniu.

CAPITOLUL II

Organisme de specialitate

ART. 30

(1) Comisia Națională a Monumentelor Istorice se reorganizează ca organism științific de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural imobil, fără personalitate juridică, care funcționează pe lângă Ministerul Culturii.

(2) Comisia Națională a Monumentelor Istorice propune strategiile și avizarea metodologiilor, normativelor și măsurilor tehnico-științifice din domeniul protejării monumentelor istorice.

(3) Comisia Națională a Monumentelor Istorice este formată din 21 de membri, personalități, specialiști și experți atestați în domeniul protejării monumentelor istorice, numiți prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național pentru un mandat de 2 ani.

(4) Comisia Națională a Monumentelor Istorice este compusă din 21 de membri, este condusă de un președinte și 4 vicepreședinți și funcționează în baza propriului regulament de organizare și funcționare.

(5) Membrii Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt numiți de ministrul culturii și cultelor la propunerea:

- a) Academiei Române - 2 membri;
- b) Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului - un membru;
- c) Ministerului Educației și Cercetării - 2 membri;
- d) organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice - un membru;
- e) Ministerului Culturii și Cultelor - 15 membri, dintre care 8 propuși de comisiile regionale ale monumentelor istorice.

(6) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se elaborează Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor*).

(7) Comisia Națională a Monumentelor Istorice poate alege ca membri de onoare ai săi specialiști din țară sau din străinătate, personalități științifice de recunoaștere internațională din domeniul cercetării și protejării monumentelor istorice; aceștia sunt propuși de președinte și sunt validați cu votul majorității simple a comisiei.

(8) Ministerul Culturii și Cultelor asigură mijloacele materiale și financiare necesare pentru funcționarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

ART. 31

(1) Independența membrilor Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice în adoptarea propunerilor comisiei este garantată prin prezenta lege.

(2) Comisia Națională a Monumentelor Istorice își desfășoară activitatea prin lucrări în plen, în cadrul Biroului comisiei și pe secțiuni de specialitate.

(3) Comisia Națională a Monumentelor Istorice se constituie din 4 secțiuni pe domenii, conduse fiecare de un

*) A se vedea Ordinul ministrului culturii nr. 2173/2013 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

președinte ales din rândul membrilor acestora pentru un mandat de 2 ani; președinții de secțiuni devin vicepreședinți ai Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(4) Președintele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este numit prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național pentru un mandat de 2 ani.

(5) Președintele împreună cu vicepreședinții și secretarul formează Biroul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(6) Deciziile Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, ale secțiunilor și ale Biroului Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice se iau de regulă cu majoritatea simplă a voturilor, cu excepția cazurilor prevăzute în prezenta lege.

ART. 32

(1) Președintele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice conduce activitatea acesteia și o reprezintă pe plan național și internațional; președintele și vicepreședinții Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice fac parte din Consiliul științific al Institutului Național al Patrimoniului.

(2) Funcția de secretar al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este îndeplinită de șeful compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor. Funcțiile de secretari ai secțiunilor de specialitate ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt îndeplinite de specialiști din cadrul compartimentului de specialitate al Ministerului Culturii și Cultelor.

ART. 33

(1) Comisia Națională a Monumentelor Istorice are următoarele atribuții:

a) propune aprobarea strategiei naționale privind protejarea monumentelor istorice, elaborată de Institutul Național al Patrimoniului;

b) formulează prioritățile privind lucrările și măsurile necesare pentru asigurarea protejării monumentelor istorice, indiferent de situația lor juridică și de sursa de finanțare;

c) propune aprobarea, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, a metodologiilor, normelor, normativelor și reglementărilor din domeniul protejării monumentelor istorice, elaborate de Ministerul Culturii și Cultelor sau de instituțiile specializate din subordinea acestuia;

d) propune clasarea, declasarea, neclasarea sau nedeclasarea și schimbarea grupei de clasare a monumentelor istorice;

e) propune criteriile de atestare a specialiștilor și experților din domeniul protejării monumentelor istorice;

f) propune avizarea Planului de amenajare a teritoriului național - secțiunea "Zone construite protejate";

g) propune avizarea pentru secțiunile de specialitate din planurile privind amenajarea teritoriului care au ca obiect monumentele istorice sau zone construite protejate;

h) propune avizul privind studiile de fundamentare istorico-științifică pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice clasate în grupa A sau a zonelor construite protejate care cuprind monumente istorice clasate în grupa A, ale secțiunilor de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului și planurile urbanistice, precum și pentru proiectele de restaurare a monumentelor istorice clasate în grupa A;

i) propune avizul pentru planurile urbanistice generale ale unităților administrativ-teritoriale, planurile urbanistice zonale, precum și pentru planurile urbanistice de detaliu, care au ca obiect monumente istorice clasate în grupa A sau zone construite protejate care cuprind monumente istorice clasate în grupa A;

j) propune avizul pentru documentațiile privind intervențiile asupra monumentelor istorice sau

inscripționarea monumentelor istorice, având la bază texte avizate de organisme sau instituții științifice de specialitate;

k) propune avizul pentru intervenții asupra imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate, pentru care nu există documentații de urbanism avizate conform art. 26 alin. (1) pct. 7;

k¹) propune avizul pentru documentațiile privind soluțiile de intervenție asupra componentelor artistice ale monumentelor istorice grupa A și B;

l) propune monumente istorice pentru a fi incluse în Lista patrimoniului cultural și natural mondial, precum și în Lista patrimoniului mondial în pericol, elaborate de UNESCO;

m) propune avizarea folosirii unor materiale, tehnici și tehnologii noi pentru restaurarea monumentelor istorice, în baza documentațiilor de specialitate;

n) propune programe de pregătire a specialiștilor, precum și planuri-cadru de învățământ, de formare și specializare în domeniul protejării monumentelor istorice.

(1¹) Ministrul culturii poate emite ordinul de declasare a unui monument istoric sau decide neclasarea numai în cazul în care Comisia Națională a Monumentelor Istorice a propus declasarea, respectiv neclasarea.

(1²) Avizele necesare pentru situațiile prevăzute la alin. (1) lit. h) - k¹) se pot emite doar cu includerea propunerii Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, respectiv a comisiilor zonale ale monumentelor istorice.

(1³) Ministerul Culturii și serviciile sale deconcentrate pot solicita motivat Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, comisiilor zonale reexaminarea propunerilor formulate de acestea în cazurile prevăzute la alin. (1¹) și (1²).

(2) Atribuțiile Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, menționate la alin. (1) lit. d), g), j) și k), pot fi delegate comisiilor zonale ale monumentelor istorice, în

condițiile stabilite de Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(3) Pentru activitatea prestată, membrii Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și ai comisiilor zonale primesc o indemnizație de ședință, indiferent de numărul ședințelor organizate într-o lună, stabilită prin ordin al ministrului culturii, la care se adaugă decontarea cheltuielilor efectuate de membru în vederea participării la lucrări, respectând condiția ca suma indemnizațiilor primite lunar de un membru pentru o comisie să nu depășească 10% din indemnizația lunară a unui secretar de stat. Decontarea cheltuielilor efectuate în vederea participării la ședințele convocate de Ministerul Culturii, respectiv de serviciile deconcentrate ale acestuia, se face și în cazul în care ședințele nu se desfășoară.

ART. 34

(1) Comisii zonale ale monumentelor istorice funcționează pe lângă serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii ca organisme științifice de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural imobil, din teritoriu, ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, fără personalitate juridică.

(2) Numărul, teritoriul de competență, organizarea și funcționarea comisiilor zonale ale monumentelor istorice sunt stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, aprobat prin ordin al ministrului culturii și cultelor*).

(3) Comisiile zonale ale monumentelor istorice au câte 11 membri, iar președinții acestora sunt membri ai Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(4) Componenta comisiilor zonale a monumentelor istorice se aprobă prin ordin al ministrului culturii, la

*) A se vedea Ordinul ministrului culturii nr. 2173/2013 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

propunerea compartimentului de specialitate din Ministerul Culturii. În cadrul acestora vor fi incluși arhitecții șefi ai județelor, respectiv arhitectul șef al municipiului București. Din componența comisiilor zonale vor face parte cel puțin un arhitect, un arheolog și un inginer constructor.

(5) Comisiile zonale ale monumentelor istorice au următoarele atribuții:

a) fundamentează și propun elementele specifice strategiei regionale privind protejarea monumentelor istorice;

b) formulează prioritățile pentru protejarea monumentelor istorice în plan regional, în vederea evaluării și asigurării fondurilor necesare;

c) analizează și propun Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice clasarea sau declasarea monumentelor istorice din regiunile lor de competență în grupa A sau B, după caz;

d) propun avizul privind documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului pentru instituirea, delimitarea și reglementarea construirii zonelor de protecție a monumentelor istorice clasate în grupa B sau a zonelor construite protejate cu monumente istorice clasate în grupa B;

e) propun avizarea planurilor urbanistice generale, planurilor urbanistice zonale și de detaliu referitoare la monumente istorice, zonele de protecție ale acestora sau zone construite protejate care nu cuprind monumente istorice clasate în grupa A;

f) propun avizarea planurilor urbanistice de detaliu și a proiectelor de execuție în zonele de protecție a monumentelor istorice din grupa A și în zonele protejate cu monumente istorice clasate în grupa A, pentru care există reglementări în vigoare avizate conform art. 26 alin. (1) pct. 7;

g) propun avizul pentru documentațiile tehnice care cuprind lucrări de cercetare, investigații, expertize tehnice, proiecte tehnice și detalii de execuție pentru monumentele istorice clasate în grupa B, care nu presupun intervenția pe componentele artistice, pentru documentațiile privind zonele de protecție a monumentelor istorice și zonele construite protejate;

h) propun avizul pentru documentațiile pentru lucrări de întreținere și reparații curente la monumentele istorice clasate în grupa A, care nu aduc modificări de arhitectură în condițiile în care lucrările se execută cu materiale și tehnici de lucru specifice epocii de edificare a monumentului istoric care nu presupun intervenția pe componentele artistice;

i) îndeplinesc alte atribuții date în competență, potrivit dispozițiilor prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(6) Avizele necesare pentru situațiile prevăzute la alin. (5) lit. e) - h) se pot emite doar incluzând propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, a comisiei zonale a monumentelor istorice.

(7) Serviciul deconcentrat al Ministerului Culturii poate solicita motivat Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, comisiei zonale a monumentelor istorice reexaminarea propunerilor de aviz formulate în cazurile prevăzute la alin. (5) lit. e) - h).

ART. 34¹

(1) Prin excepție de la prevederile art. 33 alin. (1) și art. 34 alin. (5), Ministerul Culturii sau serviciile deconcentrate ale acestuia pot emite avize privind documentațiile tehnice fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, respectiv a comisiilor zonale ale monumentelor istorice, în afara cazurilor prevăzute la art. 26 alin. (2) pentru tipuri de intervenții asupra monumentelor istorice, a imobilelor din zonele lor de protecție sau din zonele protejate care afectează în mică măsură substanța istorică

și/sau sunt temporare, realizate cu respectarea anumitor condiții, atunci când respectivele tipuri de intervenții și condiții sunt identificate prin ordin al ministrului culturii, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 35

(1) În cadrul Ministerului Culturii și Cultelor se constituie, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, un colectiv de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice.

(2) Colectivul de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice are următoarele atribuții:

a) controlează, în condițiile legii, documentele și documentațiile de orice fel privind conservarea, restaurarea și protejarea monumentelor istorice;

b) constată încălcarea prevederilor legale în domeniul conservării, restaurării și protejării monumentelor istorice și propune luarea măsurilor legale ce se impun;

c) are acces, în condițiile legii, la orice monument istoric, precum și pe șantierele de cercetare sau de conservare-restaurare a monumentelor istorice; în acest scop, organele abilitate ale statului au obligația să sprijine personalul colectivului în exercitarea atribuțiilor;

d) face propuneri de sancționare, în condițiile legii, a abaterilor constatate.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la alin. (2), colectivul de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice are dreptul să solicite și să primească informații și documente, în condițiile legii, de la orice persoană fizică sau juridică, aceasta având obligația de a da curs solicitării în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii cererii.

TITLUL IV

Responsabilitățile proprietarilor de monumente istorice și ale autorităților administrației publice locale

CAPITOLUL I

Obligațiile și drepturile proprietarilor de monumente istorice

ART. 36

(1) În scopul protejării monumentelor istorice proprietarii și titularii dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra monumentelor istorice sunt obligați:

a) să întrețină, să folosească și să exploateze imobilul numai cu respectarea prevederilor prezentei legi și a Obligației privind folosința monumentului istoric, conform art. 17;

b) să asigure paza, integritatea și protecția monumentelor istorice, să ia măsuri pentru prevenirea și stingerea incendiilor, să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, reparații curente și de întreținere a acestora în condițiile legii;

c) să înștiințeze de urgență, în scris, direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, precum și primarul orașului ori al comunei respective despre orice modificări sau degradări în starea fizică a monumentelor istorice deținute și aflate în teritoriul unității administrativ-teritoriale;

d) să înștiințeze de urgență, în scris, direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, precum și primarul orașului sau al comunei respective despre descoperirea întâmplătoare a oricăror construcții, elemente de construcții, a unor piese de inventar fix ori mobil sau a unui vestigiu arheologic necunoscut anterior, asigurând păstrarea

descoperirilor în condițiile legii, până la sosirea delegatului instituției de specialitate, dar nu pentru mai mult de 15 zile;

e) să asigure, în condițiile legii, accesul specialiștilor desemnați de Ministerul Culturii și Cultelor sau de direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, în vederea constatării stării de conservare sau pentru efectuarea de cercetări, inclusiv arheologice, de expertizare a monumentelor istorice și pentru operațiunile de evidență;

f) în cazul în care solicită descărcarea imobilului de sarcină arheologică, să finanțeze săpătura, cercetarea arheologică, elaborarea documentației aferente, conservarea și protejarea eventualelor vestigii descoperite cu ocazia efectuării cercetării arheologice;

g) să obțină avizele prevăzute de lege pentru toate intervențiile prevăzute la art. 23;

h) să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, precum și a oricăror alte lucrări, conform prevederilor legale, numai de către persoane fizice sau juridice atestate în acest sens și să prevadă în contracte condițiile și termenele de execuție cuprinse în avizul de specialitate;

i) să respecte toate condițiile și termenele de execuție cuprinse în avizul de specialitate atunci când execută ei înșiși lucrări de întreținere curentă sau orice alte intervenții, conform prevederilor prezentei legi;

j) să permită, pe baza prevederilor contractuale, executarea intervențiilor asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care acestea sunt inițiate și finanțate de persoane juridice abilitate în condițiile prezentei legi;

k) să permită montarea și să întrețină însemnul distinctiv care marchează calitatea de monument istoric a imobilului;

l) să obțină avizul direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, și să asigure pe propria răspundere condiții corespunzătoare de vizitare, fotografiere, filmare,

reproducere și de publicitate în cazul în care, la solicitarea lor, proprietarii introduc monumentele istorice în circuit public;

m) să comunice direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, orice schimbare a titularului dreptului de proprietate, de administrare sau a altor drepturi reale, după caz, asupra monumentelor istorice.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. h), lucrările de construcție ce fac obiectul autorizării, la monumentele istorice de categorie B, cu excepția lucrărilor la componentele artistice, pot fi efectuate și de persoane fizice sau juridice neatestate, cu condiția respectării avizelor de specialitate.

(3) În cazul în care, în îndeplinirea obligațiilor prevăzute la alin. (1) lit. e), proprietarii monumentelor istorice constată producerea unor pagube, aceștia au dreptul la o justă despăgubire, achitată în termen de 60 de zile de la constatare de către instituțiile care au realizat cercetarea sau expertizarea.

(4) Cu privire la înstrăinarea, închirierea sau concesionarea imobilelor monumente istorice proprietarii acestora au următoarele obligații:

a) să înștiințeze în scris direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, despre intenția de a înstrăina monumentul istoric, în vederea exercitării dreptului de preemțiune al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale, în condițiile prezentei legi;

b) să notifice viitorului proprietar, chiriaș sau concesionar regimul juridic al monumentului istoric pe care îl deține, precum și Obligația privind folosința monumentului istoric;

c) să înștiințeze în scris direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, despre schimbarea proprietarului

sau a administratorului în termen de 15 zile de la data încheierii contractelor, potrivit legii, și să transmită acesteia o copie de pe acte.

ART. 37

(1) Pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice, Ministerul Culturii și Cultelor, serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și autoritățile administrației publice locale, după caz, pot asigura, la cererea proprietarilor, cu titlu gratuit, consultanță de specialitate, în condițiile legii.

(2) În cazul în care statul sau autoritățile publice locale acordă sprijin financiar, acesta constă în acoperirea parțială sau totală a costurilor studiilor și documentațiilor tehnice, precum și, după caz, ale lucrărilor de intervenție asupra monumentelor istorice.

ART. 38

(1) Contribuția financiară a statului, constând în sume alocate prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor cu destinația protejării monumentelor istorice, indiferent de deținător, poate să acopere total sau parțial costul lucrărilor de protejare a monumentelor istorice.

(2) Contribuția financiară a consiliilor județene, municipale, orășenești și comunale, după caz, poate să acopere integral sau parțial costul lucrărilor de intervenție asupra monumentelor istorice care fac parte din grupa B, precum și, individual sau prin cofinanțare, costul lucrărilor de protejare a monumentelor istorice care fac parte din grupa A, aflate pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective.

(3) Contribuția financiară a statului și a autorităților administrației publice locale poate fi asigurată prin cofinanțare, precum și în parteneriat, inclusiv cu proprietarul sau cu alte persoane fizice sau juridice.

(4) Situațiile în care statul, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor menționate la alin. (1) - (3), proporția contribuției statului, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna, se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor și a Ministerului Finanțelor Publice, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) În situațiile și în condițiile prevăzute la alin. (4), la data alocării sprijinului financiar în cuantumul contribuției statului sau a autorităților administrației publice locale asupra imobilului monument istoric în cauză se constituie o garanție imobiliară pentru o perioadă de 10 ani în favoarea statului, respectiv a unităților administrativ-teritoriale.

(6) Garanția imobiliară prevăzută la alin. (5) se recuperează în totalitate de la beneficiarul contribuției statului sau, după caz, a autorităților administrației publice locale, împreună cu dobânzile aferente, în situația în care bunul în cauză a fost înstrăinat de proprietar altei persoane decât statul sau autoritatea administrației publice locale înainte de împlinirea perioadei de 10 ani de la constituirea garanției imobiliare.

(7) Constituția garanției imobiliare în favoarea statului sau a unităților administrativ-teritoriale este scutită de taxă de timbru.

(8) La data împlinirii termenului de 10 ani garanția imobiliară instituită asupra imobilului se stinge de drept.

ART. 39

(1) Costul lucrărilor de proiectare, expertizare, conservare, reparare, consolidare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice, indiferent de grupa în care sunt clasate, ori a altor imobile din ansambluri sau situri istorice, aflate în proprietate publică ori privată, incluse în

programe de importanță națională sau internațională, stabilite prin hotărâre a Guvernului inițiată la propunerea ministerelor implicate în realizarea acestora, poate fi acoperit integral ori parțial de la bugetul de stat sau al unităților administrativ-teritoriale, prin bugetul ordonatorilor de credite care participă la realizarea programelor.

(2) Pentru acoperirea costului lucrărilor prevăzute la alin. (1) nu este obligatorie constituirea de garanții de către beneficiarii contribuției.

(3) Lucrările prevăzute la alin. (1) sunt lucrări de interes public național, pentru care nu se datorează taxa pentru eliberarea certificatului de urbanism și autorizației de construire.

ART. 40

Pentru stimularea protejării monumentelor istorice, proprietarii persoane fizice care realizează pe cheltuială proprie, integral sau parțial, lucrări de întreținere, reparare, conservare, consolidare, restaurare, punere în valoare, precum și programe și proiecte culturale beneficiază, în condițiile legii, de reducerea cu minimum 50% a cuantumurilor impozitelor și a taxelor aferente acestor lucrări convenite bugetelor locale.

ART. 41

(1) *** Abrogat

(2) *** Abrogat

(3) Potrivit legii, consiliile locale pot reduce impozitul pe suprafețele neconstruite ale terenurilor cu regim de monument istoric, în funcție de suprafața afectată și de perioada punerii monumentelor istorice la dispoziție publicului pentru vizitare, precum și instituțiilor specializate pentru cercetare.

ART. 42

(1) Sunt scutite de la plata taxelor de timbru persoanele fizice sau juridice care dobândesc prin moștenire un bun imobil clasat ca monument istoric, utilizat ca locuință sau

pentru activități necomerciale, și care se angajează în scris la direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național în al cărei teritoriu de competență se află bunul imobil în cauză să execute, în termen de 12 luni, lucrările de restaurare și consolidare stabilite prin documentație tehnică aprobată și avizată în condițiile legii.

(2) În situații justificate și cu avizul direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit o singură dată cu încă 12 luni.

(3) În cazul neîndeplinirii în condițiile și în termenele prevăzute la alin. (1) și (2) a obligațiilor asumate de proprietar la dobândirea bunului, precum și în cazul înstrăinării bunului înaintea efectuării sau încheierii lucrărilor de consolidare sau restaurare, taxa de timbru se recuperează prin direcția generală a finanțelor publice, pe baza notei de constatare a direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București.

(4) Prevederile alin. (1) - (3) se aplică și celor care dobândesc prin donație un bun imobil clasat ca monument istoric.

(5) Înstrăinarea cu titlu gratuit sau oneros către stat sau către unitățile administrativ-teritoriale a monumentelor istorice este scutită de plata taxelor de timbru.

ART. 43

Proprietarii de monumente istorice sunt scutiți de plata taxei de autorizare a intervențiilor executate, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care utilizează bunul imobil numai pentru activități necomerciale sau, în mod direct, numai pentru locuit.

ART. 44

Proprietarii imobilelor din zona de protecție a monumentelor istorice beneficiază de reducerea cu 50% a

taxelor de autorizare pentru lucrările pe care le finanțează și care sunt necesare pentru păstrarea integrității fizice și a cadrului construit sau natural al monumentelor istorice, astfel cum sunt ele reglementate prin documentația de urbanism sau de amenajare a teritoriului, aprobată pentru zona de protecție respectivă, sau prin avizul direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București.

CAPITOLUL II

Atribuțiile autorităților administrației publice locale

ART. 45

(1) În vederea protejării monumentelor istorice și a respectării prevederilor legale în acest domeniu autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

a) cooperează cu organismele de specialitate și cu instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării monumentelor istorice și asigură punerea în aplicare și respectarea deciziilor acestora;

b) asigură protejarea monumentelor istorice clasate, aflate în domeniul public sau privat al municipiului, respectiv orașului sau comunei, precum și a celor abandonate sau aflate în litigiu, alocând resurse financiare în acest scop;

c) cooperează cu ceilalți proprietari sau administratori de monumente istorice;

d) se pot asocia între ele, precum și cu persoane fizice sau juridice pentru realizarea unor lucrări de protejare a monumentelor istorice și pot înființa în acest scop instituții și servicii publice de interes local;

e) participă la finanțarea lucrărilor de protejare a monumentelor istorice, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop în bugetele pe care le administrează;

f) cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea monumentelor

istorice, elaborează, actualizează și aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism privind monumentele istorice sau zonele protejate care conțin monumente istorice;

g) iau măsurile tehnice și administrative necesare în vederea prevenirii degradării monumentelor istorice;

h) includ în structura aparatului propriu compartimente specializate sau, după caz, posturi ori sarcini de serviciu precise în domeniul protejării monumentelor istorice;

i) elaborează planurile anuale de gestiune și protecție a monumentelor istorice de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale care sunt înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și asigură monitorizarea acestora prin personalul propriu.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația să realizeze studiile de fundamentare, delimitare și instituire a zonelor de protecție a monumentelor istorice, folosind numai personal de specialitate atestat.

ART. 46

(1) Pentru protejarea monumentelor istorice din unitățile administrativ-teritoriale de competență consiliile locale au următoarele atribuții:

a) colaborează cu direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, furnizând acesteia toate informațiile actualizate din domeniul protejării monumentelor istorice;

b) în vederea întocmirii sau modificării planurilor urbanistice generale sau a planurilor urbanistice zonale ale localităților, asigură elaborarea documentației pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice;

c) prevăd, în termen de 12 luni de la clasarea monumentelor istorice, fondurile bugetare necesare pentru elaborarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului și a regulamentelor aferente;

d) elaborează regulamentele de urbanism pentru zonele de protecție a monumentelor istorice și pentru zonele construite protejate și le aprobă numai pe baza și în condițiile avizului

Ministerului Culturii și Cultelor sau al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, după caz;

e) elaborează sau, după caz, aprobă programe ori măsuri administrative, bugetare sau fiscale speciale de prevenire a degradării monumentelor istorice și a zonelor protejate din municipiul, orașul sau comuna respectivă, cu respectarea avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, după caz;

f) la solicitarea direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, împreună cu organele de poliție, interzic circulația vehiculelor grele și transportul de materiale explozive în zona de protecție a monumentelor istorice;

g) colaborează cu compartimentele specializate ale altor autorități ale administrației publice locale în cazul în care monumentele istorice și zonele de protecție a acestora se află pe teritoriul mai multor unități administrativ-teritoriale.

(2) La data emiterii autorizațiilor de construcție sau de desființare, pentru lucrări ce urmează a se executa la monumente istorice, în zonele de protecție a acestora sau în zonele construite protejate, autoritățile emitente ale autorizațiilor transmit copii ale acestor documente serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

ART. 47

Primarul are următoarele atribuții specifice:

a) verifică existența tuturor avizelor de specialitate în domeniul monumentelor istorice și conformitatea autorizației cu prevederile acestora, precum și îndeplinirea dispozițiilor cuprinse în Obligația privind folosința monumentului istoric, conform prevederilor legale, asigură menționarea în autorizație a tuturor condițiilor conținute în avize la autorizarea lucrărilor asupra monumentelor istorice

și asupra imobilelor situate în zona lor de protecție, respectiv la eliberarea pentru acestea a autorizației de funcționare;

b) ia măsuri pentru autorizarea cu prioritate a documentațiilor tehnice care se referă la intervenții asupra monumentelor istorice;

c) dispune oprirea oricăror lucrări de construire sau de desființare în situația descoperirii de vestigii arheologice, hotărăște și, după caz, organizează paza acestora și anunță în cel mai scurt timp direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București;

d) asigură prin aportul propriu de specialitate și în colaborare cu direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, aplicarea însemnelor distinctive și a siglelor de monumente istorice și controlează întreținerea lor de către proprietar;

e) asigură paza și protecția monumentelor istorice aflate în domeniul public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și ale monumentelor istorice abandonate sau aflate în litigiu, semnalând de urgență direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, orice caz de nerespectare a legii;

f) asigură efectuarea, împreună cu serviciile publice de pompieri, de acțiuni de prevenire și stingere a incendiilor la monumente istorice.

ART. 48

Consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București au următoarele atribuții:

a) cooperează cu direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, comunicând toate informațiile referitoare la monumentele istorice aflate în teritoriul lor de

competență; facilitează comunicarea dintre direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, și consiliile locale ale orașelor și comunelor din teritoriul județului, respectiv ale sectoarelor în cazul municipiului București;

b) inițiază, cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor, procedura de expropriere pentru cauză de utilitate publică în vederea protejării monumentelor istorice, în situațiile și cu respectarea condițiilor prevăzute de lege;

c) sprijină și îndrumă activitatea consiliilor locale ale comunelor sau ale orașelor, care nu au organizate servicii în domeniu sau posturi specializate în aparatul propriu pentru protejarea monumentelor istorice înscrise în Lista monumentelor istorice din grupa B și aflate pe teritoriul administrativ al acestora.

d) *** Abrogată

TITLUL V

Finanțarea protejării monumentelor istorice

ART. 49

(1) Protejarea monumentelor istorice se finanțează de proprietarii sau deținătorii acestora și poate fi cofinanțată din fonduri asigurate de la bugetul de stat, bugetele locale sau din alte surse.

(2) Lucrările de cercetare, de expertizare, de proiectare și de execuție care se efectuează la monumente istorice și care sunt finanțate din fonduri publice sunt supuse regimului general de atribuire a lucrărilor publice, de proiectare și execuție, potrivit legislației privind achizițiile publice.

ART. 50

(1) Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să prevadă în bugetele proprii fondurile necesare în vederea protejării monumentelor istorice aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale.

(2) Autoritățile publice centrale prevăd în bugetele proprii fondurile aprobate prin bugetul de stat pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietatea publică sau privată a statului, pe care le administrează.

(3) În bugetul Ministerului Culturii și Cultelor se prevăd:

a) credite bugetare necesare pentru finanțarea lucrărilor la monumentele istorice aflate în administrarea Institutului Național al Patrimoniului;

b) credite bugetare necesare în vederea finanțării sau cofinanțării lucrărilor de protejare a monumentelor istorice aflate în proprietatea publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale;

c) credite bugetare destinate finanțării sau cofinanțării lucrărilor de protejare a monumentelor istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat.

(4) Din veniturile realizate din vânzarea de bilete și din taxe de închiriere a terenului, ca urmare a organizării unor manifestări de genul spectacolelor, târgurilor sau parcurilor de distracții, un procent de 1% se virează către proprietarul sau titularul dreptului de administrare, după caz, al monumentului istoric în a cărei zonă de protecție se organizează manifestarea; sumele astfel obținute vor fi utilizate exclusiv pentru finanțarea lucrărilor de protejare a monumentului istoric în cauză.

ART. 51

(1) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se instituie timbrul monumentelor istorice, care este gestionat, în condițiile legii, de Ministerul Culturii și Cultelor prin Institutul Național al Patrimoniului.

(2) Cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia se stabilesc prin norme metodologice elaborate de Ministerul Culturii și Cultelor în colaborare cu Ministerul Finanțelor Publice și aprobate prin hotărâre a Guvernului*).

(3) Timbrul monumentelor istorice este obligatoriu pentru:

a) cărțile poștale ilustrate, plicurile, mărcile poștale, hărțile, pliantele, broșurile, revistele, ghidurile turistice, cărțile, albumele, atlasele, enciclopediile, filmele artistice și documentare, casetele video, compact-discurile, diapozitivele, videoclipurile, cardurile bancare și cartelele telefonice comercializate în România, reprezentând monumente istorice individualizate sau în ansambluri, prin imagini fotografice sau reprezentări grafice de interior sau exterior;

b) biletele de intrare, inclusiv taxele de fotografiere sau de filmare, pentru monumentele istorice puse la dispoziție publicului, în totalitate ori în parte, aflate în proprietatea sau în folosința persoanelor juridice de drept privat care desfășoară activități economice;

c) biletele de intrare la manifestările culturale, sportive sau de agrement, târguri și expoziții desfășurate în spații situate în zona de protecție a acestora sau în zonele construite protejate.

*) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 1502/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia.

d) *** Abrogată

(3[^]1) Un procent de 3% din sumele colectate la bugetul de stat de la operatorii economici care desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc va fi direcționat anual către Ministerul Culturii pentru finanțarea lucrărilor de restaurare, conservare și consolidare la monumentele istorice; suma va fi virată către Ministerul Culturii până la data de 31 mai a anului în curs pentru anul precedent.

(4) Timbrul monumentelor istorice se percepe de la operatorii economici, editori sau producători, de la

proprietari, titulari ai dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra imobilelor situate în zona de protecție a monumentelor istorice în zonele construite protejate sau de la beneficiarii veniturilor realizate, după caz.

(5) Se exceptează de la plata timbrului muzeele care funcționează în clădiri monumente istorice sau în zone de protecție ale acestora.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (3) și (4), pot fi exceptați de la plata taxei timbrului monumentelor istorice operatorii economici care, prin activitățile pe care le desfășoară, contribuie la protejarea monumentelor istorice cu o sumă cel puțin egală celei pe care o datorează la plata taxei timbrului monumentelor istorice.

ART. 52

(1) Fondurile obținute din aplicarea timbrului monumentelor istorice se utilizează de către Institutul Național al Patrimoniului în mod exclusiv pentru:

a) acordarea de credite în condițiile art. 28 alin. (3) lit. b) și c), cu prioritate pentru lucrări de intervenție urgentă la monumente istorice, în funcție de strategia protejării monumentelor istorice;

b) finanțarea elaborării de reglementări tehnico-economice, de norme și metodologii privind elaborarea de documentații specifice, executării de lucrări, realizării de achiziții, contractării și decontării de lucrări privind monumentele istorice;

c) finanțarea unor amenajări în vederea pregătirii monumentelor istorice pentru vizitare gratuită, precum și pentru realizarea unor programe sau proiecte culturale.

(2) Cuantumul timbrului monumentelor istorice se stabilește prin hotărâre a Guvernului și se actualizează, anual, prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

TITLUL VI

Sanțiuni

ART. 53

Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea civilă, administrativă, materială, disciplinară, contravențională sau penală.

ART. 54 *** Abrogat

ART. 55

(1) Constituie contravenții la regimul de protejare a monumentelor istorice, a zonelor lor de protecție și a zonelor protejate următoarele fapte, dacă, potrivit legii, nu constituie infracțiuni:

a) executarea de lucrări asupra unui imobil după declanșarea procedurii de clasare, asupra unui monument istoric, în zona sa de protecție sau în zonele protejate fără avizul Ministerului Culturii sau al serviciilor deconcentrate ale acestuia, după caz;

b) încălcarea obligațiilor prevăzute la art. 36 de către proprietar sau de către titularul dreptului de administrare a unui monument istoric;

c) nevirarea contravalorii timbrului monumentelor istorice, precum și a taxelor și tarifelor prevăzute de prezenta lege;

d) organizarea manifestărilor prevăzute la art. 9 alin. (5) și (6), în lipsa acordului autorității competente;

e) neprecizarea în certificatul de urbanism a necesității obținerii avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau a serviciilor deconcentrate ale acestuia, după caz, pentru lucrările propuse la monumente istorice în zona de protecție a acestora ori în zonele protejate;

f) eliberarea autorizațiilor de construire sau de desființare pentru lucrări la monumente istorice, în zonele de protecție ale acestora sau în zonele protejate, fără avizul Ministerului Culturii ori al serviciilor deconcentrate, după caz.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a), e) și f) se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei, iar cele

menționate la alin. (1) lit. b) - d) se sancționează cu amendă de la 4.000 lei la 8.000 lei.

(3) Contravențiunile la regimul de protejare a monumentelor istorice se prescriu în termen de 3 ani de la data săvârșirii lor.

ART. 56

Nivelul amenzilor prevăzute la art. 55 poate fi actualizat prin hotărâre a Guvernului.

ART. 57

(1) Contravențiunile se constată și amenzile se aplică de specialiștii direcțiilor pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, de împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor, de inspectorii teritoriali ai Inspectoratului de Stat în Construcții sau de inspectorii Ministerului Finanțelor Publice, după caz.

(2) Pentru contravențiunile prevăzute la art. 55 alin. (1) lit. a) și b) constatarea și aplicarea amenzilor se pot face și de către primar, președintele consiliului județean și împuterniciții acestora sau de către organele de poliție, după caz.

ART. 58

Contravențiilor prevăzute la art. 55 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

TITLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 59

Până la instituirea zonei de protecție a fiecărui monument istoric potrivit art. 9 se consideră zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localități urbane, 200 m în

localități rurale și 500 m în afara localităților, măsurată de la limita exterioară, de jur-împrejurul monumentului istoric.

ART. 60

- (1) Lista cuprinzând monumentele, ansamblurile și siturile istorice, aprobată de Comisia Națională a Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice în anii 1991 - 1992, cu modificările și completările ulterioare, rămâne în vigoare. În termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Institutul Național al Monumentelor Istorice*) va actualiza Lista monumentelor istorice, potrivit atribuțiilor stabilite prin art. 27 alin. (3)**).
- (2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor sunt obligate să înștiințeze, în scris, proprietarii sau titularii drepturilor reale asupra monumentelor istorice despre regimul juridic special al imobilelor în cauză și să le transmită obligația privind folosința monumentului istoric.

ART. 61

La data intrării în vigoare a prezentei legi alineatul (2) al articolului 10 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 29 noiembrie 1995, se modifică după cum urmează:

*) Conform art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1258/2001, cu modificările ulterioare, Oficiul Național al Monumentelor Istorice s-a reorganizat și și-a schimbat denumirea în Institutul Național al Patrimoniului, ca urmare a comasării cu Institutul Național al Monumentelor Istorice, care s-a desființat.

***) Art. 27 a fost abrogat prin art. 68 lit. h) din Legea nr. 329/2009.

(3) Sunt, de asemenea, exceptate de la vânzare locuințele care au avut destinația de case de oaspeți, de protocol, precum și cele folosite ca reședințe pentru foștii și actualii demnitari."

ART. 62

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 228 din 24 noiembrie 2000 privind protejarea monumentelor istorice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 616 din 30 noiembrie 2000, precum și orice alte prevederi contrare.

NOTĂ:

Reproducem mai jos prevederile art. III și IV din Legea nr. 259/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, care nu sunt încorporate în textul republicat al Legii nr. 422/2001 și care se aplică în continuare ca dispoziții proprii ale Legii nr. 259/2006.

ART. III

În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în cadrul Inspectoratului General al Poliției Române din Ministerul Administrației și Internelor se organizează structuri specializate în prevenirea, descoperirea și urmărirea faptelor ilegale care privesc monumentele istorice, zonele de protecție ale acestora, precum și zonele construite protejate.

ART. IV

În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile administrației publice centrale și locale comunică Ministerului Culturii și Culturilor monumentele istorice și zonele de protecție pe care le propun în vederea declarării de interes public național sau local, potrivit legii."

NOTE:

1. Reproducem mai jos prevederile art. VII și art. VIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2011.

ART. VII

(1) Până la data de 31 decembrie 2011, membrii comisiilor de specialitate prevăzute la art. I, II, III, V și VI beneficiază de o indemnizație lunară de 1% din indemnizația lunară a unui secretar de stat, la care se adaugă decontarea cheltuielilor de participare la lucrările Comisiei, acordată pentru activitatea prestată în lunile în care comisiile se întrunesc.

(2) Modificarea duratei mandatelor membrilor comisiilor de specialitate prevăzute la art. I - VI nu afectează mandatele în curs."

ART. VIII

(1) Institutul de Memorie Culturală - CIMEC, organizat în prezent ca filială cu personalitate juridică a Centrului de Pregătire Profesională în Cultură, instituție publică aflată în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, se comasează prin absorbție cu Institutul Național al Patrimoniului.

(2) Institutul Național al Patrimoniului preia obiectul de activitate al Institutului de Memorie Culturală - CIMEC, care privește domeniul patrimoniului cultural mobil și imobil.

(3) Atribuțiile corespunzătoare obiectului de activitate preluat de către Institutul Național al Patrimoniului vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului, elaborată de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(4) Regulamentul de organizare și funcționare, structura organizatorică a Institutului Național al Patrimoniului se aprobă prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, la propunerea directorului general, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a hotărârii prevăzute la alin. (3).

(5) Personalul Institutului de Memorie Culturală - CIMEC va fi preluat de Institutul Național al Patrimoniului,

beneficiind de drepturile salariale acordate, potrivit legii, pentru categoriile de funcții din cadrul instituției publice.

(6) Pentru asigurarea preluării personalului prevăzut la alin. (5) se suplimentează numărul maxim de posturi al Institutului Național al Patrimoniului cu 10 posturi, cu încadrarea în numărul maxim de posturi prevăzut în nota de la anexa nr. 2 pct. II «Organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituții publice finanțate din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat» din Hotărârea Guvernului nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, cu modificările ulterioare.

(7) Încadrarea personalului în numărul de posturi aprobat și pe noile funcții din instituția care îl preia, precum și stabilirea drepturilor salariale aferente se realizează în termenele legale după intrarea în vigoare a hotărârii prevăzute la alin. (3), cu respectarea regimului juridic aplicabil fiecărei categorii de funcții.

(8) Institutul Național al Patrimoniului preia patrimoniul Institutului de Memorie Culturală - CIMEC pe baza bilanțului contabil de închidere al acestuia, însoțit de bilanța de verificare sintetică, contul de rezultat patrimonial, situația fluxurilor de trezorerie și celelalte anexe ce se întocmesc la finele anului, împreună cu protocolul de predare-primire, încheiate în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență."

2. Dispozițiile prin care au fost acordate derogări de la prevederile Legii nr. 422/2001, republicată, sunt reproduse mai jos.

2.1. Art. 26 alin. (4) din Legea nr. 169/2013:

(4) Prin derogare de la prevederile art. 1 alin. (1), art. 4, art. 7 și ale definiției «Drept de execuție a lucrărilor de construcții» din anexa nr. 2 la Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv de la

prevederile art. 2 alin. (9), art. 5 alin. (16) din Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de la prevederile art. 4 alin. (2) și art. 24 alin. (1) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările ulterioare, după caz:

a) autorizațiile de construire aferente Proiectului Nabucco pot fi solicitate de Compania Nabucco România în baza unui drept real, inclusiv drept sub condiție, drept de suprafață și de servitute stabilite conform prezentei legi, drept de concesiune, sau a unui drept de închiriere, comodat sau alt drept de folosință asupra imobilelor ce sunt afectate de construcția Conduței de gaze naturale Nabucco;

b) autorizațiile de construire se emit de către președinții consiliilor județene implicate pentru executarea lucrărilor de construcții în segmentele coridorului de construcție a Conduței de gaze naturale Nabucco, amplasate în unitățile administrativ-teritoriale din aria lor de competență; fiecare autorizație de construire produce efecte de la data emiterii acesteia, independent de datele de emiterie a celorlalte autorizații de construire pentru executarea lucrărilor în alte segmente ale coridorului de construcție a Conduței de gaze naturale Nabucco;

c) în situația în care construirea Conduței de gaze naturale Nabucco implică și desființarea în tot sau în parte a unor amenajări sau construcții pentru care este necesară emiteria unei autorizații de desființare, prin autorizația de construire se aprobă și desființarea în tot sau în parte a respectivelor amenajări sau construcții;

d) autorizația de construire se emite în termen de 15 zile de la depunerea unei solicitări în acest sens de către Compania Nabucco România, însoțită de documentația completă pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și de avizele, acordurile, permisele și

autorizațiile stabilite prin certificatul de urbanism sau, după caz, de dovada solicitării acestora și a expirării termenului prevăzut la alin. (2), cu respectarea condițiilor prevăzute la lit. a);

e) perioada de valabilitate a autorizațiilor de construire emise pentru Proiectul Nabucco este de 36 de luni de la data emiterii, interval în care solicitantul este obligat să înceapă lucrările;

f) începerea lucrărilor în intervalul de timp prevăzut în autorizațiile de construire determină extinderea valabilității autorizațiilor de construire pe toată durata de execuție a lucrărilor prevăzute prin autorizație;

g) în cazul justificat în care lucrările de construcții nu pot fi începute în termenul de valabilitate al autorizației de construire, Compania Nabucco România poate solicita autorității emitente prelungirea valabilității autorizației cu cel puțin 15 zile înaintea expirării acesteia, situație în care prelungirea valabilității autorizației se acordă o singură dată, pentru o perioadă de cel mult 12 luni;

h) acordul de mediu și autorizația de construire pentru lucrări se eliberează în baza avizului favorabil emis de Ministerul Culturii, care va cuprinde, în mod obligatoriu, condițiile privind realizarea cercetării arheologice preventive, a descărcării de sarcină arheologică, dacă este cazul, urmând ca cercetarea să fie efectuată ulterior emiterii acordului de mediu, respectiv a autorizației de construire, dar înainte de începerea efectivă a lucrărilor în respectivele zone;

i) în cazul intervenției asupra monumentelor istorice sau a zonei de protecție a acestora, precum și în zonele construite protejate, autorizația de construire pentru lucrări se emite în baza avizului favorabil emis de către Ministerul Culturii sau, după caz, de către direcțiile județene pentru cultură, conform legii, cu respectarea, după caz, a procedurii prevăzute la lit. e);

j) cercetarea arheologică preventivă, urmată, dacă este cazul, de descărcarea de sarcină arheologică, se realizează etapizat, pentru fiecare parte din teren, înainte de începerea efectuării lucrărilor în respectivele zone, pe baza graficului de execuție a lucrărilor adus la cunoștința direcțiilor județene pentru cultură de Compania Nabucco România; certificatul de descărcare de sarcină arheologică se va emite pentru fiecare parte din teren care poate fi redată activităților umane curente;

k) suspendarea lucrărilor de construire pe zona cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător nu conduce la suspendarea autorizației de construire;

l) zona cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător se delimitează în jurul locului descoperirii arheologice întâmplătoare, în funcție de suprafața terenului efectiv afectată de această descoperire, fără a aduce atingere dreptului de a folosi, de a exploata și/sau de a începe sau continua lucrările de construire pentru restul suprafeței de teren, ce face obiectul autorizației de construire emise;

m) o procedură simplificată de realizare a cercetării arheologice și de emiteră a autorizațiilor necesare acesteia, precum și de emiteră a certificatului de descărcare de sarcină arheologică se elaborează de către Ministerul Culturii și se aprobă prin ordin al ministrului, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi."

2.2. Art. 22 alin. (4) din Legea nr. 185/2016:

(4) Prin derogare de la prevederile art. 1 alin. (1), art. 4, 5 și ale definiției «Drept de execuție a lucrărilor de construcții» din anexa nr. 2 la Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv de la prevederile art. 2 alin. (9) și (10) și art. 5 alin. (16) din Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu

modificările și completările ulterioare, și de la prevederile art. 4 alin. (2) și art. 24 alin. (1) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după caz:

a) autorizațiile de construire aferente proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale pot fi solicitate de inițiatorul proiectului în baza licenței de operare sau a acordului de concesiune, a documentației tehnice și a acordului de mediu/actului administrativ emis de către autoritatea competentă pentru protecția mediului;

b) autorizarea executării lucrărilor de construcții aferente proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale se face de către autoritatea competentă, cu respectarea prevederilor legale în domeniul autorizării construcțiilor și ale prezentei legi;

c) autorizarea lucrărilor care implică și desființarea în tot sau în parte a unor amenajări sau construcții pentru care este necesară emiterea unei autorizații de desființare se face de către autoritatea competentă cu respectarea prevederilor legale în domeniul autorizării construcțiilor și ale prezentei legi;

d) autorizația de construire se emite în termen de 15 zile de la depunerea solicitării în acest sens de către inițiatorul proiectului; inițiatorul proiectului are obligația de a depune documentația completă în termen de 6 luni de la emitere;

e) perioada de valabilitate a autorizațiilor de construire emise pentru proiectele de importanță națională în domeniul gazelor naturale este de 36 de luni de la data emiterii, cu condiția începerii execuției lucrărilor în termen de 12 luni de la data emiterii autorizației de construire;

f) începerea lucrărilor în intervalul de timp prevăzut în autorizațiile de construire determină extinderea valabilității autorizațiilor de construire pe toată durata de execuție a lucrărilor prevăzute prin autorizație;

g) în cazul justificat în care lucrările de construcții nu pot fi începute în termenul de valabilitate a autorizației de construire, inițiatorul proiectului poate solicita autorității emitente prelungirea valabilității autorizației cu cel puțin 15 zile înaintea expirării acesteia, situație în care prelungirea valabilității autorizației se acordă pentru o perioadă de cel mult 12 luni, cu posibilitatea prelungirii succesive a acesteia;

h) direcțiile județene pentru cultură emit avizele necesare implementării proiectelor din domeniul gazelor naturale;

i) pentru proiectele de importanță națională în domeniul gazelor naturale, avizele emise de direcțiile județene de cultură sunt de tipul:

- aviz de principiu, emis ca urmare a solicitării inițiatorului proiectului, însoțită de documentația tehnică, evaluare arheologică teoretică, aviz necesar pentru demararea procedurii de notificare, obținerea acordului de mediu și a autorizației de construire, cu condiția ca până la demararea lucrărilor inițiatorul proiectului să realizeze diagnosticul arheologic intruziv și cercetarea arheologică preventivă;

- avizul conform, emis ca urmare a solicitării inițiatorului proiectului, însoțită de rezultatele diagnosticului arheologic intruziv, dispus prin raportul de evaluare teoretică, și ale cercetării arheologice pentru siturile identificate prin diagnostic intruziv;

j) avizul conform prevăzut la lit. i) liniuța a 2-a se emite cu respectarea propunerilor comisiilor științifice de specialitate, respectiv:

- formulate de comisiile zonale ale monumentelor istorice, atunci când avizul se referă la intervenția pe monumentele istorice, indiferent de grupa valorică, în zonele de protecție ale acestora și în zonelor construite protejate;

- formulate de Comisia Națională de Arheologie, atunci când avizul se referă la intervenția în situri arheologice;

k) avizele prevăzute la lit. i) și j) se emit în termen de 45 de zile de la data depunerii de către inițiatorul proiectului a documentației complete;

l) inițiatorul proiectului își asumă riscul modificării proiectului ulterior obținerii acordului de mediu și a autorizației de construire, ca urmare a cercetării arheologice preventive;

m) în siturile arheologice identificate prin diagnosticul intrusiv, cercetarea arheologică preventivă se realizează înaintea executării lucrărilor de construcții care presupun intervenții asupra solului și subsolului;

n) suspendarea lucrărilor de construire pe zona cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător nu conduce la suspendarea autorizației de construire;

o) zona cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător se delimitează în jurul locului descoperirii arheologice întâmplătoare în funcție de suprafața terenului efectiv afectată de această descoperire, fără a aduce atingere dreptului de a folosi, de a exploata și/sau de a începe sau continua lucrările de construire pentru restul suprafeței de teren, care face obiectul autorizației de construire emise;

p) o procedură simplificată de realizare a cercetării arheologice și de emitere a autorizațiilor necesare acesteia, precum și de emitere a certificatului de descărcare de sarcină arheologică se elaborează de către Ministerul Culturii și se aprobă prin ordin al ministrului, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi."

ORDONANȚĂ Nr. 43 din 30 ianuarie 2000

*** Republicată privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național

Act de bază

Ordonanța Guvernului nr. 43/2000, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 951 din 24 noiembrie 2006

Acte modificatoare

#M1: Ordonanța Guvernului nr. 13/2007

#M2: Legea nr. 329/2009

#M3: Hotărârea Guvernului nr. 1410/2009

#M4: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2011

#M5: Legea nr. 187/2012

#M6: Legea nr. 169/2013**

Actele normative marcate cu două asteriscuri (**) se referă la derogări de la Ordonanța Guvernului nr. 43/2000, republicată, sau conțin modificări efectuate asupra acestor derogări.

CAP. 1

Dispoziții generale

ART. 1

Prezenta ordonanță reglementează regimul juridic general al descoperirilor și al cercetării arheologice, precum și protejarea patrimoniului arheologic, parte a patrimoniului cultural național.

ART. 2*) (Reproducem mai jos prevederile art. 26 alin. (4) din Legea nr. 169/2013.)

(1) În înțelesul prezentei ordonanțe:

a) regimul juridic general al descoperirilor și al cercetării arheologice cuprinde ansamblul de măsuri juridice, administrative, financiar-fiscale și tehnice menite să asigure prospectarea, identificarea, decopertarea, inventarierea, conservarea și restaurarea, asigurarea pazei, întreținerea și punerea în valoare a bunurilor arheologice, precum și a terenurilor în care se găsesc acestea, în vederea cercetării sau, după caz, clasării acestora ca bunuri culturale mobile ori ca monumente istorice;

b) patrimoniul arheologic reprezintă ansamblul bunurilor arheologice care este format din:

1. siturile arheologice înscrise în Repertoriul arheologic național, cu excepția celor distruse ori dispărute, și siturile clasate în Lista monumentelor istorice, situate suprateran, subteran sau subacvatic, ce cuprind vestigii arheologice: așezări, necropole, structuri, construcții, grupuri de clădiri, precum și terenurile cu potențial arheologic reperat, definite conform legii;

2. bunurile mobile, obiectele sau urmele manifestărilor umane, împreună cu terenul în care acestea au fost descoperite;

c) prin cercetare arheologică se înțelege ansamblul de măsuri având caracter științific și tehnic, menite să asigure prospectarea, identificarea, decopertarea prin săpături arheologice, investigarea, recoltarea, înregistrarea și valorificarea științifică, inclusiv publicarea, patrimoniului arheologic;

d) cercetările arheologice sistematice sunt cercetările de întindere și durată, executate conform unui proiect de cercetare multianual;

e) cercetările arheologice preventive sunt:

1. determinate de lucrările de construire, modificare, extindere sau reparare privind căi de comunicație, dotări tehnico-edilitare, inclusiv subterane și subacvatice, excavări,

exploatări de cariere, construcția de rețele magistrale, amenajări pentru îmbunătățiri funciare, rețele de telecomunicații, amplasarea de relee și antene de telecomunicații, lucrări de cercetare și de prospectare a terenurilor - foraje și excavări - necesare în vederea efectuării studiilor geotehnice, amplasarea balastierelor și a sondelor de gaze și petrol, precum și orice alte lucrări care afectează suprafața solului și subsolul, în zonele cu patrimoniu arheologic reperat, indiferent dacă se execută în intravilanul sau extravilanul localităților și indiferent de forma de proprietate a terenului;

2. întreprinse în zonele cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, precum și cele care sunt determinate de lucrările de restaurare parțială sau totală a monumentelor istorice, desfășurate potrivit legislației în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice;

f) prin descoperire arheologică se înțelege evidențierea, prin intermediul săpăturilor arheologice, a vestigiilor, obiectelor și urmelor manifestărilor umane, care constituie mărturii ale epocilor și civilizațiilor dispărute;

g) prin descoperire arheologică întâmplătoare se înțelege evidențierea de bunuri de patrimoniu arheologic ca urmare a acțiunii factorilor naturali sau a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică atestată;

h) prin zonă cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat se înțelege terenul în care, ca urmare a cercetării arheologice, au fost descoperite bunuri din categoria celor prevăzute la lit. b);

i) prin sit arheologic declarat zonă de interes național se înțelege zona de interes arheologic prioritar care se instituie asupra teritoriului ce cuprinde siturile arheologice ale căror cercetare științifică, protejare și punere în valoare sunt de importanță excepțională pentru istoria și cultura națională, prin mărturiile materiale, bunurile mobile sau imobile care fac parte ori sunt propuse să facă parte din categoria Tezaur

al patrimoniului cultural național mobil sau, după caz, din categoria monumentelor istorice aflate în Lista patrimoniului mondial;

j) prin zonă cu patrimoniu arheologic reperat se înțelege terenul delimitat conform legii, în care urmează să se efectueze cercetări arheologice pe baza informațiilor sau a studiilor științifice care atestă existența subterană ori subacvatică de bunuri de patrimoniu arheologic, susceptibile să facă parte din patrimoniul cultural național; până la finalizarea cercetării arheologice și luarea măsurilor corespunzătoare de protecție și punere în valoare a descoperirilor arheologice, zonele de protecție a siturilor arheologice sau istorice, instituite conform legii, sunt totodată și zone cu potențial arheologic reperat;

k) prin zonă cu potențial arheologic evidențiat întâmplător se înțelege terenul în care existența bunurilor de patrimoniu arheologic s-a evidențiat, în mod neprevăzut, ca urmare a:

1. acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică atestată, cum ar fi: lucrări de construcții, lucrări de prospecțiuni geologice, inclusiv teledetecție, lucrări agricole, precum și alte tipuri de lucrări și cercetări efectuate subteran sau subacvatic;

2. acțiunilor factorilor naturali, cum ar fi: seisme, alunecări de teren, inundații, eroziunea solului și altele, și în cazul cărora este necesară o cercetare arheologică în vederea înregistrării și valorificării științifice a acestora.

(2) Cercetările arheologice preventive sunt parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă, economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local.

(3) Normele privind procedurile și standardele arheologice se instituie prin ordin al ministrului culturii și cultelor în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe și se aplică tuturor tipurilor de cercetări arheologice.

(4) Toate etapele cercetării arheologice sunt parte integrantă a activității de cercetare științifică, așa cum este definită de legislația în domeniu.

(5) Toate etapele cercetării arheologice, constând în inventariere, diagnostic, săpătură, supraveghere și intervenții asupra materialului arheologic, vor fi întreprinse folosindu-se toate acele metode, tehnici și practici specifice, considerate necesare pentru a obține maximum de informații referitoare la patrimoniul arheologic din zona cercetată.

(6) Toate etapele cercetării arheologice se realizează numai pe baza unui proiect aprobat de Comisia Națională de Arheologie și se vor finaliza prin rapoarte ce cuprind datele esențiale pentru justificarea metodei și tehnicilor folosite, a resurselor utilizate, precum și a concluziilor la care s-a ajuns.

(7) Etapele de diagnostic, săpătură sau supraveghere arheologică pot fi necesare în următoarele cazuri:

a) punerea în practică a unui proiect de cercetare arheologică sistematică;

b) ca parte a unui studiu de impact asupra mediului, în condițiile prevăzute de legislația privind protecția mediului;

c) ca urmare a unei preconizate intervenții asupra solului, care poate reprezenta o amenințare pentru potențialul arheologic al unei zone delimitate sau al unui sit arheologic;

d) ca parte a fazelor de realizare și avizare a documentațiilor urbanistice, în cadrul legal stabilit de documentațiile de urbanism naționale, regionale, locale și/sau în stadiul elaborării acestora;

e) ca urmare a unor procese naturale care pun în evidență bunuri de patrimoniu arheologic;

f) ca urmare a unor acțiuni umane, altele decât cercetarea arheologică, și a lucrărilor prevăzute la art. 6;

g) în cazul elaborării de planuri investiționale și de dezvoltare inițiate la nivel privat, local, regional, național sau internațional.

(8) Etapele cercetării arheologice pot fi inițiate sau desfășurate ca urmare a cererii unei persoane fizice ori juridice de drept public sau privat.

(9) Cercetarea arheologică prealabilă este obligatorie în toate cazurile de emitere a acordurilor de mediu pentru zone cu patrimoniu arheologic, constituind unica modalitate de identificare, descriere și evaluare a efectelor directe și indirecte ale proiectelor investiționale asupra patrimoniului arheologic.

(10) Emiterea acordului de mediu se face numai după emiterea avizului Ministerului Culturii și Cultelor, pentru aplicarea principiului conservării integrate.

(11) Costurile cercetărilor arheologice necesare acordului de mediu sunt în sarcina titularului de investiție.

(12) Evaluarea rezultatelor cercetării arheologice, concretizată în raportul arheologic elaborat conform standardelor în vigoare, stă la baza stabilirii statutului juridic de protejare a descoperirilor arheologice sau, după caz, a descărcării de sarcină arheologică a zonei.

(13) Zona cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător se delimitează în jurul locului descoperirii arheologice întâmplătoare, după caz, astfel:

a) pe toată suprafața terenului care face obiectul autorizării de construire;

b) pe o rază de 50 de metri față de locul descoperirii, în cazul în care descoperirea s-a făcut ca urmare a lucrărilor agricole sau a altor lucrări care nu au nevoie de autorizație de construire;

c) pe toată suprafața terenului afectat de acțiunea factorilor naturali.

"(4) Prin derogare de la prevederile art. 1 alin. (1), art. 4, art. 7 și ale definiției "Drept de execuție a lucrărilor de construcții" din anexa nr. 2 la Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv de la

prevederile art. 2 alin. (9), art. 5 alin. (16) din Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de la prevederile art. 4 alin. (2) și art. 24 alin. (1) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările ulterioare, după caz:

a) autorizațiile de construire aferente Proiectului Nabucco pot fi solicitate de Compania Nabucco România în baza unui drept real, inclusiv drept sub condiție, drept de suprafață și de servitute stabilite conform prezentei legi, drept de concesiune, sau a unui drept de închiriere, comodat sau alt drept de folosință asupra imobilelor ce sunt afectate de construcția Conduței de gaze naturale Nabucco;

b) autorizațiile de construire se emit de către președinții consiliilor județene implicate pentru executarea lucrărilor de construcții în segmentele coridorului de construcție a Conduței de gaze naturale Nabucco, amplasate în unitățile administrativ-teritoriale din aria lor de competență; fiecare autorizație de construire produce efecte de la data emiterii acesteia, independent de datele de emiterie a celorlalte autorizații de construire pentru executarea lucrărilor în alte segmente ale coridorului de construcție a Conduței de gaze naturale Nabucco;

c) în situația în care construirea Conduței de gaze naturale Nabucco implică și desființarea în tot sau în parte a unor amenajări sau construcții pentru care este necesară emiteria unei autorizații de desființare, prin autorizația de construire se aprobă și desființarea în tot sau în parte a respectivelor amenajări sau construcții;

d) autorizația de construire se emite în termen de 15 zile de la depunerea unei solicitări în acest sens de către Compania Nabucco România, însoțită de documentația completă pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și de avizele, acordurile, permisele și

autorizațiile stabilite prin certificatul de urbanism sau, după caz, de dovada solicitării acestora și a expirării termenului prevăzut la alin. (2), cu respectarea condițiilor prevăzute la lit. a);

e) perioada de valabilitate a autorizațiilor de construire emise pentru Proiectul Nabucco este de 36 de luni de la data emiterii, interval în care solicitantul este obligat să înceapă lucrările;

f) începerea lucrărilor în intervalul de timp prevăzut în autorizațiile de construire determină extinderea valabilității autorizațiilor de construire pe toată durata de execuție a lucrărilor prevăzute prin autorizație;

g) în cazul justificat în care lucrările de construcții nu pot fi începute în termenul de valabilitate al autorizației de construire, Compania Nabucco România poate solicita autorității emitente prelungirea valabilității autorizației cu cel puțin 15 zile înaintea expirării acesteia, situație în care prelungirea valabilității autorizației se acordă o singură dată, pentru o perioadă de cel mult 12 luni;

h) acordul de mediu și autorizația de construire pentru lucrări se eliberează în baza avizului favorabil emis de Ministerul Culturii, care va cuprinde, în mod obligatoriu, condițiile privind realizarea cercetării arheologice preventive, a descărcării de sarcină arheologică, dacă este cazul, urmând ca cercetarea să fie efectuată ulterior emiterii acordului de mediu, respectiv a autorizației de construire, dar înainte de începerea efectivă a lucrărilor în respectivele zone;

i) în cazul intervenției asupra monumentelor istorice sau a zonei de protecție a acestora, precum și în zonele construite protejate, autorizația de construire pentru lucrări se emite în baza avizului favorabil emis de către Ministerul Culturii sau, după caz, de către direcțiile județene pentru cultură, conform legii, cu respectarea, după caz, a procedurii prevăzute la lit. e);

j) cercetarea arheologică preventivă, urmată, dacă este cazul, de descărcarea de sarcină arheologică, se realizează etapizat, pentru fiecare parte din teren, înainte de începerea efectuării lucrărilor în respectivele zone, pe baza graficului de execuție a lucrărilor adus la cunoștința direcțiilor județene pentru cultură de Compania Nabucco România; certificatul de descărcare de sarcină arheologică se va emite pentru fiecare parte din teren care poate fi redată activităților umane curente;

k) suspendarea lucrărilor de construire pe zona cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător nu conduce la suspendarea autorizației de construire;

l) zona cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător se delimitează în jurul locului descoperirii arheologice întâmplătoare, în funcție de suprafața terenului efectiv afectată de această descoperire, fără a aduce atingere dreptului de a folosi, de a exploata și/sau de a începe sau continua lucrările de construire pentru restul suprafeței de teren, ce face obiectul autorizației de construire emise;

m) o procedură simplificată de realizare a cercetării arheologice și de emiteră a autorizațiilor necesare acesteia, precum și de emiteră a certificatului de descărcare de sarcină arheologică se elaborează de către Ministerul Culturii și se aprobă prin ordin al ministrului, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

CAP. 2

Protejarea patrimoniului arheologic

ART. 3

(1) Statul garantează și asigură protejarea patrimoniului arheologic în condițiile stabilite prin prezenta ordonanță.

(2) Ministerul Culturii și Cultelor este autoritatea administrației publice centrale de specialitate care răspunde de elaborarea strategiilor și normelor specifice de cercetare

în vederea protejării patrimoniului arheologic și care urmărește aplicarea acestora.

(3) Cercetarea arheologică se realizează, în condițiile prezentei ordonanțe, de către personalul de specialitate atestat și înregistrat în Registrul arheologilor, conform prevederilor Regulamentului săpăturilor arheologice din România, precum și cu respectarea normelor privind standardele și procedurile arheologice și în acord cu principiile Codului deontologic al arheologilor din România.

(4) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, instituțiile de specialitate subordonate acestora și autoritățile administrației publice locale colaborează și răspund, conform legii, de activitatea de protejare a patrimoniului arheologic.

ART. 4

(1) Bunurile de patrimoniu arheologic sunt parte integrantă a patrimoniului cultural național și pot fi clasate și protejate drept bunuri de patrimoniu cultural național mobil, drept situri arheologice sau ca monumente istorice, conform legii.

(2) Descoperirile de vestigii arheologice sau de bunuri mobile din categoria celor care fac obiectul clasării în patrimoniul cultural național mobil, realizate ca urmare a cercetărilor arheologice, se anunță de către titularul autorizației de cercetare a serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, în termen de 72 de ore.

(3) Bunurile mobile, descoperite în condițiile prevăzute la alin. (2), revin de drept instituțiilor participante la cercetare, conform protocolului încheiat între părți și conform standardelor și procedurilor arheologice.

(4) Descoperirile arheologice întâmplătoare se anunță, în termen de cel mult 72 de ore, primarului unității administrativ-teritoriale de către persoana descoperitoare, proprietarul ori titularul dreptului de administrare a terenului în cauză.

ART. 5*)

(1) Prin protejarea bunurilor de patrimoniu arheologic și a terenurilor din zonele definite la art. 2 alin. (1) lit. j) și k) se înțelege adoptarea măsurilor științifice, administrative și tehnice care urmăresc păstrarea vestigiilor descoperite întâmplător sau ca urmare a cercetării arheologice până la clasarea bunurilor respective ori până la finalizarea cercetării arheologice, prin instituirea de obligații în sarcina proprietarilor, administratorilor sau titularilor de alte drepturi reale asupra terenurilor care conțin ori au conținut bunurile de patrimoniu arheologic respective, precum și prin reglementarea sau interzicerea oricăror activități umane, inclusiv a celor autorizate anterior.

(2) Descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic poate fi redat activităților umane curente.

(3) Certificatul de descărcare de sarcină arheologică reprezintă actul administrativ emis în condițiile prezentei ordonanțe, prin care se anulează regimul de protecție instituit anterior asupra terenului în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic.

(4) Regimul de protecție a zonelor cu potențial arheologic cunoscut și cercetat este reglementat de legislația în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice și a bunurilor mobile care fac parte din patrimoniul cultural național.

(5) Certificatul de descărcare de sarcină arheologică, prevăzut la alin. (3), este emis de serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, cu obligația acestora de înștiințare a direcției de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor, în termen de 10 zile.

*) A se vedea art. 26 alin. (4) din Legea nr. 169/2013, articol reprodus și în nota de la art. 2.

(6) Cercetările arheologice preventive și supravegherea arheologică sunt obligatorii în cadrul proiectelor de restaurare; supravegherea arheologică este inclusă în devizul constructorului, urmând ca decontarea să se realizeze pe baza raportului de cercetare întocmit de arheolog.

(7) Zonele cu patrimoniu arheologic reperat, delimitate și instituite conform legii, beneficiază de protecția acordată zonelor protejate, precum și de măsurile specifice de protecție prevăzute de prezenta ordonanță.

(8) În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător și delimitat conform prevederilor art. 2 alin. (1) lit. k) se instituie, din momentul descoperirii de bunuri arheologice, pentru o perioadă ce nu poate depăși 12 luni, regimul de protecție pentru bunurile arheologice și zonele cu potențial arheologic, în vederea cercetării și stabilirii regimului de protejare.

(9) Cercetările arheologice se efectuează numai pe baza autorizației emise de Ministerul Culturii și Cultelor și în conformitate cu aceasta, în condițiile prezentei ordonanțe.

(10) Persoanele fizice și juridice care dețin și/sau comercializează detectoare de metale sunt obligate să obțină în prealabil autorizația inspectoratului de poliție al județului respectiv, a Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, în a căror rază teritorială își au domiciliul sau, după caz, sediul, și să se înregistreze la aceste autorități.

(11) Prevederile alin. (10) nu se aplică unităților și formațiunilor Ministerului Apărării, Ministerului Administrației și Internelor, Serviciului Român de Informații și ale Serviciului de Protecție și Pază.

(12) În vederea deținerii detectoarelor de metale de către personalul de specialitate atestat și înscris în Registrul arheologilor, acesta are obligația ca, înainte de a obține autorizația prevăzută la alin. (10), să obțină avizul prealabil emis de Ministerul Culturii și Cultelor.

(13) Accesul cu detectoare de metal și utilizarea lor în situri arheologice, în zonele de interes arheologic prioritar și în toate zonele cu patrimoniu arheologic reperat sunt permise numai pe baza autorizării prealabile emise de Ministerul Culturii și Cultelor.

(14) Până la descărcarea de sarcină arheologică terenul care face obiectul cercetării este protejat ca sit arheologic, conform legii.

(15) Autorizarea lucrărilor de construire sau de desființare din zonele cu patrimoniu arheologic se aprobă numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor.

(16) În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, în condițiile prevederilor alin. (8), până la descărcarea de sarcină arheologică, autorizarea de construire se suspendă sau, după caz, primarul unității administrativ-teritoriale dispune întreruperea oricărei alte activități, în conformitate cu avizul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, și se instituie regimul de supraveghere sau săpătură arheologică.

(17) În cazul proiectelor de infrastructură de transport de interes național, Certificatul de descărcare de sarcină arheologică se va emite pentru fiecare parte din teren care poate fi redată activităților umane curente.

(18) Emiterea unui răspuns cu privire la solicitarea eliberării unui certificat de descărcare de sarcină arheologică trebuie să se realizeze în termen de cel mult 12 luni de la expirarea termenului prevăzut la alin. (8).

ART. 6

(1) Pentru efectuarea săpăturilor impuse de cercetările arheologice se folosește și personal necalificat, angajat prin convenție încheiată între instituția angajatoare și lucrători, în condițiile prezentei ordonanțe.

(2) Convențiile prevăzute la alin. (1) se pot încheia pentru o durată de cel mult 180 de zile, pentru desfășurarea unor

activități sezoniere cu program de lucru prelungit; condițiile și metodologia încheierii acestor convenții se stabilesc prin ordin al ministrului culturii și cultelor, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe.

(3) Instituțiile organizatoare pot folosi și alți specialiști pentru efectuarea de cercetări, studii sau alte lucrări, care își vor desfășura activitatea pe bază de contract încheiat în condițiile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare; contractul conține clauze cu privire la termenul de predare a raportului de cercetare, precum și cu privire la cesionarea dreptului de autor asupra rezultatelor științifice ale cercetării, studiului sau lucrării efectuate.

(4) Contravaloarea serviciilor și activităților prestate potrivit alin. (1) și (3) se stabilește prin negociere directă între părți; pentru aceasta se calculează impozitul și contribuția la asigurările de sănătate, potrivit legii.

(5) În vederea emiterii certificatului prevăzut la art. 5 alin. (5), pentru siturile aflate în zone de interes arheologic prioritar, siturile clasate în grupa A din Lista monumentelor istorice și pentru toate investițiile, cu excepția locuințelor particulare aflate în alte zone, rapoartele de cercetare se trimit spre aprobare Comisiei Naționale de Arheologie.

(6) Certificatele de descărcare de sarcină arheologică emise în lipsa aprobării Comisiei Naționale de Arheologie sunt nule de drept.

ART. 7

În cazul lucrărilor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. e), persoanele fizice sau juridice, de drept public ori privat, precum și ordonatorii principali de credite ai autorităților și instituțiilor publice au obligația să finanțeze:

a) stabilirea, prin studiul de fezabilitate al investiției și prin proiectul tehnic, a măsurilor ce urmează să fie detaliate

și a necesarului de fonduri pentru cercetarea preventivă sau supravegherea arheologică, după caz, și protejarea patrimoniului arheologic sau, după caz, descărcarea de sarcină arheologică a zonei afectate de lucrări și aplicarea acestor măsuri;

b) activitatea de supraveghere arheologică, pe întreaga durată a lucrărilor, având drept scop protejarea patrimoniului arheologic și a descoperirilor arheologice întâmplătoare;

c) orice modificări ale proiectului, necesare pentru protejarea descoperirilor arheologice.

ART. 8

(1) Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și oficiile din subordinea sa au obligația să includă zonele de patrimoniu arheologic reperat, pe baza Repertoriului arheologic național, în planurile cadastrale și în hărțile topografice; lista cuprinzând aceste zone se preia de la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) Zonele cu patrimoniu arheologic reperat, înregistrate în Repertoriul arheologic național, se includ în cadastrul de specialitate al zonelor protejate naturale și construite.

(3) Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și oficiile din subordinea sa au obligația să furnizeze la cerere, cu titlu gratuit, pe orice tip de suport, documentele necesare Ministerului Culturii și Cultelor și serviciilor sale deconcentrate, pentru realizarea Listei monumentelor istorice și a Repertoriului arheologic național.

ART. 9

(1) Proprietarii și titularii dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra terenurilor în care se află situri arheologice și celor pe care au fost instituite zone cu patrimoniu arheologic reperat au obligația de a permite accesul personalului autorizat, în condițiile prezentei

ordonanțe, în vederea cercetării și protejării patrimoniului arheologic, precum și asigurării măsurilor de protecție și pază a bunurilor de patrimoniu.

(2) Proprietarii sau arendașii de terenuri, persoane fizice sau juridice de drept privat, sunt îndreptățiți la plata unor despăgubiri pentru veniturile agricole nerealizate pe terenurile care fac obiectul săpăturilor arheologice pentru perioada în care se desfășoară acestea, în cuantumurile și în condițiile stabilite prin metodologia aprobată prin hotărâre a Guvernului.

(3) Despăgubirea pentru venitul agricol nerealizat se plătește persoanei îndreptățite de către finanțatorul săpăturii arheologice, în termen de 60 de zile de la data începerii cercetării.

(4) Aducerea terenului la condiția sa inițială revine finanțatorului cercetării arheologice.

ART. 10

Bunurile mobile rezultate în urma descoperirilor arheologice întâmplătoare vor fi predate de către descoperitor, în termen de maximum 72 de ore, serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

ART. 11

Proprietarii terenurilor sunt scutiți de plata impozitului pe terenul agricol pentru suprafețele afectate de cercetările arheologice, pe întreaga durată a efectuării acestora.

CAP. 3

Instituții și organisme de specialitate cu atribuții în domeniul protejării patrimoniului arheologic

ART. 12

În domeniul protejării patrimoniului arheologic Ministerul Culturii și Cultelor îndeplinește, direct sau prin instituțiile sale subordonate, următoarele atribuții:

a) asigură aplicarea strategiei naționale, elaborarea normelor și metodologiilor specifice și urmărește respectarea prevederilor legale din domeniu;

b) asigură îndeplinirea angajamentelor referitoare la protecția patrimoniului arheologic la care România este parte, asumate prin convențiile internaționale referitoare la protecția patrimoniului arheologic la care România este parte;

c) reprezintă statul în relația cu proprietarii imobilelor, terenurilor sau ai construcțiilor din zonele cu patrimoniu arheologic și din zonele în care se evidențiază descoperiri arheologice;

d) eliberează autorizația de săpătură arheologică sistematică, prin compartimentul său de specialitate, în urma consultării Comisiei Naționale de Arheologie;

e) eliberează autorizațiile de diagnostic, săpătură arheologică preventivă și supraveghere arheologică, prin compartimentul său de specialitate, în condițiile prezentei ordonanțe;

f) actualizează standardele și procedurile arheologice și urmărește respectarea acestora și a Regulamentului săpăturilor arheologice din România;

g) instituie, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, modelele ștampilelor, ale cererilor de autorizație, ale autorizațiilor, certificatelor, avizelor și fișelor tehnice necesare cercetării arheologice;

h) elaborează metodologia de planificare, executare și control privind săpăturile preventive, care se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor;

i) elaborează metodologia de selectare a proiectelor arheologice în vederea finanțării;

j) stabilește un sistem de norme, pe baza căruia se realizează devizele estimative și un model de contract pentru fiecare tip de cercetare arheologică, ce se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor;

k) administrează baza de date care alcătuiește Repertoriul arheologic național;

l) administrează baza de date cuprinzând Registrul arheologilor și asigură actualizarea acestuia;

m) finanțează sau cofinanțează, împreună cu autoritățile și instituțiile publice, cu persoanele fizice ori juridice de drept privat interesate, cercetarea patrimoniului arheologic, conform strategiei proprii în acest domeniu;

n) asigură editarea și publicarea anuală de către Comisia Națională de Arheologie a Cronicii cercetărilor arheologice, precum și a altor publicații de specialitate;

o) organizează și finanțează anual sesiunea națională de rapoarte arheologice.

ART. 13

Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor îndeplinesc, în domeniul protejării patrimoniului arheologic, următoarele atribuții:

a) urmăresc respectarea autorizației de săpătură arheologică, a Regulamentului săpăturilor arheologice și a standardelor și procedurilor arheologice în unitatea administrativ-teritorială de competență;

b) avizează, pe baza referatelor de specialitate, lucrările ce urmează să fie efectuate în zonele cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător;

c) asigură supravegherea de specialitate a lucrărilor la care au fost consemnate descoperiri arheologice întâmplătoare, declanșând, după caz, procedurile de clasare prevăzute de lege;

d) emit Certificatul de descărcare de sarcină arheologică, conform prevederilor prezentei ordonanțe;

e) anunță poliția și jandarmeria cu privire la fiecare descoperire întâmplătoare, așa cum este ea definită în prezenta ordonanță, în vederea organizării pazei și/sau a supravegherii zonei respective.

ART. 14

(1) Comisia Națională de Arheologie funcționează ca organism științific de specialitate, fără personalitate juridică, cu rol consultativ în domeniul patrimoniului arheologic, pe lângă Ministerul Culturii și Cultelor.

(2) Comisia Națională de Arheologie este formată din specialiști în domeniu, care își desfășoară activitatea în institutele de profil arheologic, muzee, precum și în alte instituții.

(3) Comisia Națională de Arheologie propune aprobarea, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, a programelor naționale de cercetare, a metodologiilor, a normativelor și a reglementărilor tehnico-științifice din domeniul cercetării arheologice.

(4) Comisia Națională de Arheologie are 21 de membri și funcționează în conformitate cu regulamentul său de organizare și funcționare, aprobat prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(5) Funcționarea Comisiei Naționale de Arheologie este asigurată de Ministerul Culturii și Cultelor.

(6) Secretarul Comisiei Naționale de Arheologie este numit prin ordin al ministrului culturii și cultelor din cadrul compartimentului de specialitate din structura Ministerului Culturii și Cultelor.

ART. 15

(1) Componenta nominală a Comisiei Naționale de Arheologie este aprobată prin ordin al ministrului culturii și cultelor, dintre specialiștii în domeniu, propuși în conformitate cu prevederile prezentului articol.

#M4

(2) Membrii Comisiei Naționale de Arheologie au un mandat de 2 ani, care poate fi reînnoit consecutiv o singură dată, și sunt propuși conform metodologiei stabilite prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, de către:

a) Comisia Națională de Arheologie;

- b) Academia Română, prin institutele sale de specialitate;
- c) facultățile și institutele de cercetare de specialitate din domeniul învățământului;
- d) Ministerul Culturii și Patrimoniului Național;
- e) muzeele și asociațiile profesionale în domeniu, conform metodologiei stabilite prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național.

(3) Președintele Comisiei Naționale de Arheologie este numit prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național pentru un mandat de 2 ani.

(4) Ministrul culturii și cultelor aprobă prin ordin propunerea Comisiei Naționale de Arheologie cu privire la președintele acesteia sau o poate respinge, motivat, o singură dată. Dacă prin votul a două treimi din numărul membrilor săi Comisia Națională de Arheologie își menține propunerea inițială, ministrul culturii și cultelor are obligația să o aprobe prin ordin. Dacă nu sunt întrunite cele două treimi, ministrul culturii și cultelor solicită Comisiei Naționale de Arheologie o nouă propunere.

ART. 16

Comisia Națională de Arheologie are următoarele atribuții:

- a) elaborează strategia națională în domeniul cercetării arheologice;
- b) propune avizarea planului anual al cercetărilor arheologice sistematice din România;
- c) propune avizarea proiectelor de cercetare arheologică;
- d) propune avizarea normelor și metodologiilor din domeniul cercetării arheologice;
- e) elaborează metodologia de atestare a instituțiilor care au dreptul de a efectua cercetări arheologice, în vederea evitării oricărui conflict de interese;
- f) elaborează și actualizează Regulamentul săpăturilor arheologice;

g) analizează solicitările cu privire la eliberarea autorizațiilor de săpături arheologice sistematice, indiferent de sursa lor de finanțare;

h) elaborează metodologia de clasare a siturilor arheologice în Lista monumentelor istorice, care se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor;

i) propune clasarea siturilor arheologice;

j) stabilește criteriile și avizează atestarea specialiștilor și experților din domeniul cercetării arheologice, înscriși în Registrul arheologilor;

k) propune avizarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului, care cuprind situri arheologice clasate în categoria A a Listei monumentelor istorice sau zone cu patrimoniu arheologic reperat;

l) propune avizarea studiilor de fundamentare pentru definirea, instituirea și delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniul arheologic;

m) formulează prioritățile cercetării arheologice în vederea alocării sumelor necesare de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor, conform criteriilor stabilite prin ordin al ministrului culturii și cultelor;

n) propune Ministerului Culturii și Cultelor sau autorităților administrației publice locale achiziționarea de terenuri cu bunuri de patrimoniu arheologic;

o) analizează contestațiile din domeniul său de competență;

p) propune avizarea programelor de pregătire a specialiștilor și a planurilor de specializare în domeniul cercetării arheologice;

r) reprezintă România în cadrul organismelor internaționale de specialitate similare;

s) propune avizarea proiectelor cercetărilor arheologice efectuate de misiunile arheologice române pe teritoriul altor state, precum și protocoalele de colaborare cu parteneri străini privind cercetări arheologice din România;

ș) propune actualizarea Listei cuprinzând siturile arheologice de interes prioritar;

t) îndeplinește și alte atribuții din domeniu, în condițiile legii.

ART. 17

(1) Repertoriul arheologic național este administrat de Ministerul Culturii și Cultelor, potrivit regulamentului aprobat prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(2) *) Institutul Național al Patrimoniului asigură administrarea bazelor de date privind inventarierea informatizată a patrimoniului arheologic, prin Repertoriul arheologic național.

(3) Toate drepturile asupra datelor privind patrimoniul arheologic aparțin de drept Ministerului Culturii și Cultelor, care reglementează modul lor de utilizare.

(4) Repertoriul arheologic național cuprinde date științifice, cartografice, topografice, imagini, planuri, precum și orice alte informații privitoare la:

a) zonele cu potențial arheologic cunoscut și cercetat, zonele cu potențial arheologic cunoscut și necercetat, precum și zonele al căror potențial arheologic devine cunoscut întâmplător sau ca urmare a cercetărilor arheologice preventive;

b) monumentele, ansamblurile și siturile istorice în care s-au efectuat sau sunt în curs de desfășurare cercetări arheologice;

c) informații științifice privind bunurile mobile descoperite în zonele sau la monumentele istorice prevăzute la lit. a) și b);

d) situri arheologice distruse sau dispărute.

ART. 18

Monumentele, ansamblurile și siturile arheologice clasate în Lista monumentelor istorice, în grupa A sau B, se înscriu și în Repertoriul arheologic național.

*) Alin. (2) al art. 17 a fost modificat conform art. IV pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2011.

CAP. 4

Atribuțiile autorităților administrației publice locale în domeniul patrimoniului arheologic

ART. 19

În vederea protejării patrimoniului arheologic și a respectării prevederilor legale în acest domeniu autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

a) cooperează cu organismele și instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului arheologic pentru punerea în aplicare și respectarea măsurilor și deciziilor acestora;

b) asigură protejarea patrimoniului arheologic rezultat ca urmare a cercetărilor arheologice sistematice sau preventive și a descoperirilor arheologice întâmplătoare, aflate în domeniul public ori privat al unităților administrativ-teritoriale respective, alocând resurse financiare în acest scop;

c) pot colabora cu persoane fizice sau juridice de drept public ori privat pentru finanțarea cercetării și punerea în valoare a descoperirilor arheologice;

d) finanțează cercetarea arheologică în vederea descărcării de sarcină arheologică a terenurilor pe care se efectuează lucrări publice pentru care sunt ordonatori principali de credite, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe;

e) cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea patrimoniului arheologic;

f) aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, în conformitate cu avizele de specialitate ale

Ministerului Culturii și Cultelor, și elaborează sau modifică astfel de documentații în scopul stabilirii de măsuri de protejare a patrimoniului arheologic evidențiat întâmplător ori ca urmare a cercetărilor arheologice preventive, potrivit legii;

g) eliberează autorizația de construire și desființare numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor, pentru lucrări în zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, descoperit întâmplător sau de interes arheologic prioritar;

h) colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, transmițând acestora informații actualizate cu privire la cererile de autorizare de construire în zonele de patrimoniu arheologic reperat;

i) precizează în certificatul de urbanism regimul imobilelor aflate în zone cu patrimoniu arheologic reperat;

j) iau măsurile administrative corespunzătoare și notifică proprietarilor și titularilor de drepturi reale asupra imobilelor obligațiile ce le revin pentru prevenirea degradării descoperirilor arheologice întâmplătoare.

ART. 20

În domeniul protejării patrimoniului arheologic aflat în teritoriul său administrativ de competență, primarul are următoarele atribuții specifice:

a) dispune suspendarea autorizației de construire și oprirea oricăror lucrări de construire sau de desființare de construcții, în situația descoperirii de vestigii arheologice ori de alte bunuri pentru care s-a declanșat procedura de clasare, anunță în cel mai scurt timp serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii și Cultelor și organizează paza descoperirilor arheologice întâmplătoare;

b) eliberează autorizația de construire sau de desființare, numai pe baza și în conformitate cu prevederile avizului Ministerului Culturii și Cultelor, pentru lucrările din zonele

cu patrimoniu arheologic reperat, precum și pentru lucrările din zonele cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător;

c) asigură paza și protecția descoperirilor arheologice aflate în proprietate publică, apărute ca urmare a cercetărilor sistematice sau preventive, semnalând de urgență serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor orice nerespectare a legii.

CAP. 5

Zone de interes arheologic prioritar

ART. 21

(1) Dezvoltarea durabilă a zonelor de interes arheologic prioritar este obiectiv de interes național; protejarea și punerea în valoare a patrimoniului arheologic din aceste zone sunt, în condițiile legii, cauză de utilitate publică.

(2) Finanțarea cercetării arheologice, a conservării, restaurării și punerii în valoare a siturilor din zonele de interes arheologic prioritar se face de la bugetul de stat prin bugetul alocat Ministerului Culturii și Cultelor.

(3) Cheltuielile necesare în vederea elaborării planurilor de management, a cercetărilor arheologice, conservării, restaurării și punerii în valoare a siturilor din zonele de interes arheologic prioritar se pot asigura, prin cofinanțare, în condițiile legii, din bugetele autorităților administrației publice locale pe al căror teritoriu se află aceste situri.

ART. 22

(1) Autoritățile administrației publice locale pe al căror teritoriu se găsesc zone de interes arheologic prioritar au obligația de a prevedea măsuri administrative și tehnice pentru protejarea patrimoniului arheologic și punerea sa în valoare prin integrarea acestuia în planurile de dezvoltare economică, socială și teritorială a localităților.

(2) Autoritățile prevăzute la alin. (1) au obligația să prevadă în bugetele proprii fondurile necesare pentru:

a) elaborarea și, după caz, modificarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului, în vederea protejării și punerii în valoare a patrimoniului arheologic;

b) elaborarea reglementărilor speciale de protecție în zonă;

c) marcarea limitelor zonei de interes arheologic prioritar și informarea publicului cu privire la regimul special de protecție a zonei.

(3) Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin și pentru elaborarea documentațiilor prevăzute la alin. (2) autoritățile administrației publice locale pot beneficia de transferuri cu destinație specială din bugetul de stat, în condițiile legii, precum și de cofinanțare de la bugetul ministerelor implicate.

(4) Avizarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului pentru zonele de interes arheologic prioritar se face de către Ministerul Culturii și Cultelor.

ART. 23

(1) Proprietarii și titularii dreptului de administrare și ai altor drepturi reale asupra imobilelor din siturile arheologice din zonele de interes arheologic prioritar au obligația de a permite accesul personalului autorizat de Ministerul Culturii și Cultelor în vederea cercetării arheologice și protejării patrimoniului arheologic și de a asigura măsurile de protecție și pază a bunurilor de patrimoniu arheologic, conform legii.

(2) Ca urmare a protecției speciale a siturilor arheologice înscrise în Repertoriul arheologic național, în condițiile prevăzute la art. 22, proprietarii sau arendașii, persoane fizice ori juridice de drept privat, sunt îndreptățiți la plata unor despăgubiri pentru veniturile agricole nerealizate pe terenurile care fac obiectul săpăturilor arheologice pentru perioada în care se desfășoară acestea, în cuantumurile și în condițiile stabilite prin metodologia aprobată prin hotărâre a Guvernului.

(3) Despăgubirea pentru venitul agricol nerealizat se plătește persoanei îndreptățite de către finanțatorul săpăturii arheologice, în termen de 60 de zile de la data începerii cercetării arheologice.

CAP. 6

Infrațiuni și contravenții

ART. 24

Încălcarea dispozițiilor prezentei ordonanțe atrage, după caz, răspunderea civilă, administrativă, materială, disciplinară, contravențională sau penală.

ART. 25

Efectuarea oricăror lucrări care pot afecta siturile arheologice, în absența certificatului de descărcare de sarcină arheologică, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

ART. 26

Accesul cu detectoare de metale sau utilizarea lor în zonele cu patrimoniu arheologic, fără autorizarea prealabilă prevăzută la art. 5 alin. (13), constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

ART. 27

(1) Vânzarea sau oferirea spre vânzare a detectoarelor de metale fără autorizația prevăzută la art. 5 alin. (10) constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Detectoarele oferite spre vânzare în condițiile alin. (1) se confiscă.

ART. 28

(1) Constituie contravenții următoarele fapte și se sancționează după cum urmează:

a) desfășurarea, fără autorizația emisă în condițiile prezentei ordonanțe, de cercetări arheologice, precum și a

oricăror alte activități care afectează integritatea sau pun în pericol conservarea patrimoniului arheologic, cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei;

b) neanunțarea descoperirilor arheologice prevăzute la art. 4 alin. (2), de către titularul autorizației de cercetare, cu amendă de la 2.500 lei la 10.000 lei;

c) neanunțarea de către persoanele prevăzute la art. 4 alin. (4), în termenul stabilit de prezenta ordonanță, a descoperirilor arheologice întâmplătoare, cu amendă de la 2.000 lei la 50.000 lei și confiscarea bunurilor descoperite;

c¹) nesoluționarea în termenul prevăzut la art. 5 alin. (18) a cererii privind eliberarea certificatului de descărcare de sarcină, dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să constituie, potrivit legii penale, infracțiune, cu amendă de la 2.500 lei la 10.000 lei;

d) încălcarea prevederilor art. 7 lit. a) și b), cu amendă de la 25.000 lei la 75.000 lei;

e) nerespectarea avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau emiterea autorizației de construire în absența acestui aviz pentru lucrările de construire sau de desființare din zonele cu patrimoniu arheologic reperat, cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei;

f) neîndeplinirea atribuțiilor prevăzute la art. 13 lit. a) și c), cu amendă de la 2.000 lei la 10.000 lei;

g) deținerea de detectoare de metale, fără autorizația prevăzută la art. 5 alin. (10), cu amendă de la 25.000 lei la 75.000 lei și confiscarea detectoarelor;

h) deținerea de detectoare de metale, fără avizul prevăzut la art. 5 alin. (12), cu amendă de la 25.000 lei la 75.000 lei și confiscarea detectoarelor;

i) încălcarea prevederilor art. 9 alin. (1) și ale art. 23 alin. (1), cu amendă de la 5.000 lei la 25.000 lei.

(2) Cuantumul amenzilor prevăzute la alin. (1) se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

ART. 29

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac, după caz, de către:

a) specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor;

b) împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor;

c) inspectorii teritoriale ai Inspectoratului de Stat în Construcții;

d) organele de poliție, care au și obligația de a da curs oricăror solicitări în exercitarea atribuțiilor personalului prevăzut la lit. a) - c).

(2) Contravențiile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. a), b) și i) se constată, iar sancțiunea se aplică de către specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, de către primar, respectiv de primarul general al municipiului București, sau de președintele consiliului județean, precum și de către împuterniciții acestora.

(3) Contravenția prevăzută la art. 28 alin. (1) lit. c¹) se constată, iar sancțiunea se aplică de către specialiștii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, de către împuterniciții Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, de către organele de poliție, de către primar, respectiv de primarul general al municipiului București, sau de președintele consiliului județean, precum și de către împuterniciții acestora.

ART. 30

Contravențiilor prevăzute la art. 28 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 28 și 29.

ART. 31 *** Abrogat

ART. 32

(1) Neanunțarea descoperirilor arheologice prilejuite de lucrările de construire ori de desființare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită din culpă, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

NOTĂ:

Reproducem mai jos prevederile art. II și III din Legea nr. 258/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, care nu sunt încorporate în textul republicat al Ordonanței Guvernului nr. 43/2000:

ART. II

Pentru aplicarea principiului conservării integrate a patrimoniului arheologic și pentru integrarea în politicile naționale și locale de protejare a mediului, Ministerul Culturii și Cultelor elaborează, împreună cu Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor și cu Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Metodologia aprobării cercetărilor arheologice din zonele naturale protejate și parcurile naționale și naturale, care se aprobă prin ordin comun al celor trei miniștri și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. III

Prima listă cuprinzând zonele de interes arheologic prioritar va fi elaborată în cel mult 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi."

NOTĂ:

Reproducem mai jos prevederile art. VII alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2011.

"(2) Modificarea duratei mandatelor membrilor comisiilor de specialitate prevăzute la art. I - VI nu afectează mandatele în curs."

MINISTERUL CULTURII
LISTA MONUMENTELOR ISTORICE 2015 JUDEȚUL BOTOȘANI
 Publicat în M.O. partea I, nr.113 bis /5.II. 2016

Nr. crt	Cod L.M.I	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
1	BT-I-s-B-01751	Situl arheologic de la Botoșani, punct "Groapa lui Ichim (Achim)"	municipiul BOTOȘANI	„Groapa lui Ichim (Achim)” La 2 km SE de Întreprinderea Fasst	Sec.II - III Epoca romană
2	BT-I-s-B-01752	Situl arheologic de la Bajura	sat BAJURA; oraș DARABANI	"La Izunie” La 1 km NV de sat- Pd220	
3	BT-I-m-B-1752.01	Așezare	sat BAJURA; oraș DARABANI	"La Izunie” La 1 km NV de sat Pd220	sec. V - IV a. Chr. Latène timpuriu
4	BT-I-m-B-1752.02	Așezare	sat BAJURA; oraș DARABANI	"La Izunie” La 1 km NV de sat- Pd220	Eneolitic, Cultura Cucuteni

5	BT-I-s-B-01753	Așezare	sat BARANCA; comuna HUDEȘTI	"La Cetățuie" La cca 0,6 km SE de sat- Pd986	sec. VIII – XI, Epoca medieval timpurie
6	BT-I-s-B-01754	Situl arheologic de la Bodeasa	sat BODEASA; oras SĂVENI	"Fundul Bodesei" La 0,5 km SV de sat-A439	
7	BT-I-m-B-1754.01	Așezare;	sat BODEASA oras SĂVENI	"Fundul Bodesei" La 0,5 km SV de sat- A439	sec. XVII – XVIII, Epoca medievală
8	BT-I-m-B-1754.02	Așezare	sat BODEASA; oras SĂVENI	"Fundul Bodesei" La 0,5 km SV de sat- A439	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
9	BT-I-m-B-1754.03	Așezare	sat BODEASA; comuna SĂVENI	"Fundul Bodesei" La 0,5 km SV de sat- A439	Epoca bronzului târziu, Cultura Nouă
10	BT-I-m-B-1754.04	Așezare	sat BODEASA; comuna SĂVENI	"Fundul Bodesei" La 0,5 km SV de sat- A439	Eneolitic, Cultura Cucuteni

11	BT-I-s-B-01755	Situl arheologic de la Buimăceni, punct "La Șendreanul"	sat BUIMĂCENI; comuna ALBEȘTI	"La Șendreanul" În marginea de S a satului- A757,804,808	
12	BT-I-m-B-1755.01	Așezare;	sat BUIMĂCENI comuna ALBEȘTI	"La Șendreanul" În marginea de S a satului- A757,804,808	sec.XIV-XV și XVII-XVIII,Epoca medievală
13	BT-I-m-B-1755.02	Așezare	sat BUIMĂCENI; comuna ALBEȘTI	"La Șendreanul" În marginea de S a satului- A757,804,808	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
14	BT-I-m-B-1755.03	Așezare	sat BUIMĂCENI; comuna ALBEȘTI	"La Șendreanul" În marginea de S a satului- A757,804,808	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
15	BT-I-m-B-1755.04	Așezare	sat BUIMĂCENI; comuna ALBEȘTI	"La Șendreanul" În marginea de S a satului- A757,804,808	Eneolitic, Cultura Cucuteni

16	BT-I-s-B-01756	Situl arheologic de la Călărași	sat CĂLĂRAȘI; comuna CĂLĂRAȘI	"Dealul Pogoroaia" La marginea de NV a satului- A39,79,P201,221,Pd 216,217	
17	BT-I-m-B-1756.01	Așezare	sat CĂLĂRAȘI; comuna CĂLĂRAȘI	"Dealul Pogoroaia" La marginea de NV a satului- A39,79,P201,221,Pd 216,217	sec. XIV - XV și XVII – XVIII, Epoca medievală
18	BT-I-m-B-1756.02	Așezare	sat CĂLĂRAȘI; comuna CĂLĂRAȘI	"Dealul Pogoroaia" La marginea de NV a satului- A39,79,P201,221,Pd 216,217	sec. II – III p.Chr.
19	BT-I-m-B-1756.03	Așezare	sat CĂLĂRAȘI; comuna CĂLĂRAȘI	"Dealul Pogoroaia" La marginea de NV a satului - A39,79,P201,221,Pd 216,217	Hallstatt

20	BT-I-m-B-1756.04	Așezare	sat CĂLĂRAȘI; comuna CĂLĂRAȘI	"Dealul Pogoroaia" La marginea de NV a satului- A39,79,P201,221,Pd 216,217	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
21	BT-I-m-B-1756.05	Așezare	sat CĂLĂRAȘI; comuna CĂLĂRAȘI	"Dealul Pogoroaia" La marginea de NV a satului- A39,79,P201,221,Pd 216,217	Eneolitic, Cultura Cucuteni
22	BT-I-s-B-01757	Situl arheologic de la Cerchejeni	sat CERCHEJENI; comuna BLÂNDEȘTI	"La Bulhaci" La 2 km SV de sat- A1068,1071,1072	
23	BT-I-m-B-1757.01	Așezare	sat CERCHEJENI; comuna BLÂNDEȘTI	"La Bulhaci" La 2 km SV de sat- A1068,1071,1072	sec. XIV - XV Epoca medievală
24	BT-I-m-B-1757.02	Așezare	sat CERCHEJENI; comuna BLÂNDEȘTI	"La Bulhaci" La 2 km SV de sat- A1068,1071,1072	sec. IV – V, Epoca migrațiilor

25	BT-I-m-B-1757.03	Așezare	sat CERCHEJENI; comuna BLÂNDEȘTI	"La Bulhaci" La 2 km SV de sat- A1068,1071,1072	Eneolitic, Cultura Cucuteni
26	BT-I-s-B-01758	Situl arheologic de la Cheliș, punct "La Bahnă"	sat CHELIȘ; comuna SULIȚA	"La Bahnă" La 0,5 km SE de sat- A1438	
27	BT-I-m-B-1758.02	Așezare	sat CHELIȘ; comuna SULIȚA	"La Bahnă" La 0,5 km SE de sat- A1438	Epoca bronzului,
28	BT-I-m-B-1758.03	Așezare	sat CHELIȘ; comuna SULIȚA	"La Bahnă" La 0,5 km SE de sat- A1438	Eneolitic, Cultura Cucuteni
29	BT-I-s-B-01759	Așezare	sat COPĂLĂU; comuna COPĂLĂU	"Răzima" La 0,5 km N de sat- A504	Eneolitic, Cultura Cucuteni
30	BT-I-s-B-01760	Așezare	sat CORDĂRENI; comuna CORDĂRENI	"La Siliște" La marginea de S a satului, sec. XV - XVII A377,380,398,400	Sec.XV- XVIII, Epoca medievală

31	BT-I-s-B-01761	Necropola de la Corlăteni, punct "La Iaz"	sat CORLĂTENI; comuna CORLĂTENI	"La Iaz" la cărămidărie. La marginea de E a satului-A321	sec. IV - V Epoca migrațiilor
32	BT-I-s-B-01762	Situl arheologic de la Corlăteni, punct „Pe țarină”	sat CORLĂTENI; comuna CORLĂTENI	"Pe țarină” La 2 km E de sat- A303,306,309	
33	BT-I-m-B-1762.01	Așezare	sat CORLĂTENI; comuna CORLĂTENI	"Pe țarină” La 2 km E de sat- sec. IV - V A303,306,309	Sec.IV-V, Epoca migrațiilor
34	BT-I-m-B-1762.02	Așezare	sat CORLĂTENI; comuna CORLĂTENI	"Pe țarină” La 2 km E de sat- A303,306,309	Epoca bronzului, Cultura Costișa
35	BT-I-m-B-1762.03	Așezare	sat CORLĂTENI; comuna CORLĂTENI	"Pe țarină” La 2 km E de sat- A303,306,309	Hallstatt

36	BT-I-m-B-1762.04	Așezare	sat CORLĂTENI; comuna CORLĂTENI	"Pe țarină" La 2 km E de sat- A303,306,309	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
37	BT-I-m-B-1762.05	Așezare	sat CORLĂTENI; comuna CORLĂTENI	"Pe țarină" La 2 km E de sat- A303,306,309	Eneolitic, Cultura Cucuteni
38	BT-I-s-B-01763	Situl arheologic de la Corni	sat CORNI; comuna CORNI	"Dealul Nițescu"	
39	BT-I-m-B-1763.01	Așezare	sat CORNI; comuna CORNI	"Dealul Nițescu"	Sec.XVII- XVIII epoca medievala
40	BT-I-m-B-1763.02	Așezare	sat CORNI; comuna CORNI	"Dealul Nițescu" La marginea de N a satului-A190	sec. IV - II a. Chr. Latène, Cultura geto-dacică
41	BT-I-s-B-01764	Fortificația de la Corni, punct "La Cetățuie"	sat CORNI; comuna CORNI	"La Cetățuie" La 3 km E de sat- A462	sec. IX - XI Epoca medieval timpurie

42	BT-I-s-B-01765	Situl arheologic de la Corni, punct "În Văiugi"	sat CORNI; comuna CORNI	"În Văiugi" La 1 km de NV de sat-A524	
43	BT-I-m-B-1765.01	Așezare	sat CORNI; comuna CORNI	"În Văiugi" La 1 km de NV de sat	sec. XV și XVII - XVIII Epoca medievală
44	BT-I-m-B-1765.02	Așezare	sat CORNI; comuna CORNI	"În Văiugi" La 1 km de NV de sat	sec. IV - V Epoca migrațiilor
45	BT-I-m-B-1765.03	Așezare	sat CORNI; comuna CORNI	"În Văiugi" La 1 km de NV de sat	Hallstatt
46	BT-I-s-A-01766	Așezare fortificată	sat COTU; comuna COPĂLĂU	"Poiana Costăchel" La 1 km V de sat	sec. VI - III a. Chr. Latène, Cultura geto dacică

47	BT-I-s-B-01767	Așezare	sat COTU MICULINȚI; comuna COȚUȘCA	"Stația de pompare" La 0,5 km SV de sat-A923,937,938	sec. III - II a. Chr. Latène, Cultura get-dacică
48	BT-I-s-B-01768	Situl arheologic de la Crasnaleuca, punct "La Staniște"	sat CRASNALEUCA; comuna COȚUȘCA	"La Staniște" La 2,5 km S de sat-P854	Paleolitic superior, Cultura Gravetian oriental, Cucuteni A., Gorodsk-Horodiștea
49	BT-I-s-B-01769	Situl arheologic de la Cristești, punct "La Șesul Țarinei"	sat CRISTEȘTI; comuna CRISTEȘTI	"Șesul țarinei" La 1,5 km NV de sat-A46	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea-Foltești

50	BT-I-s-B-01770	Situl arheologic de la Cristești, punct "Ursoaia"	sat SCHIT ORĂȘENI; comuna CRISTEȘTI	"Ursoaia" La 2 km E de sat-A123	sec. IV - V Epoca migrațiilor
51	BT-I-s-B-01771	Așezare	sat UNGUROAIA; comuna CRISTEȘTI	"Dumbrava Mică" La 2 km V de sat	sec. IV - V Epoca migrațiilor
52	BT-I-s-B-01772	Așezare	sat CRISTEȘTI; comuna CRISTEȘTI	"Velniță" La 1,5 km SV de sat	sec. VIII - X Epoca medieval timpurie
53	BT-I-s-B-01773	Așezare	sat CRISTINEȘTI; comuna CRISTINEȘTI	"Podul Popii" La 1,5 km SE de sat-A547,553,F550,552	sec. XIV - XV și XVII - XVIII Epoca medievală
54	BT-I-s-B-01774	Situl arheologic de la Curtești	sat CURTEȘTI; comuna CURTEȘTI	"În Vatra Satului"	Epoca migrațiilor

55	BT-I-m-B-1774.01	Așezare	sat CURTEȘTI; comuna CURTEȘTI	"În Vatra Satului" A154	sec. XIV - XV și XVII - XVIII Epoca medievală
56	BT-I-m-B-1774.02	Așezare	sat CURTEȘTI; comuna CURTEȘTI	"În Vatra Satului" A154	sec. IV - V Epoca migrațiilor
57	BT-I-s-B-01775	Situl arheologic de la Cuzlău, punct "La Făgădău"	sat CUZLĂU; comuna PĂLTINIȘ	"La Făgădău" La 0,5 km NE de sat A722,723,Pș720	sec. IV - V Epoca migrațiilor
58	BT-I-s-B-01776	Situl arheologic de la Dacia	sat DACIA; comuna NICȘENI	"Ursoaia" La 0,5 km N de sat- A416,F420,424	
59	BT-I-m-B-1776.01	Așezare	sat DACIA; comuna NICȘENI	"Ursoaia" La 0,5 km N de sat- A416,F420,424	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
60	BT-I-m-B-1776.02	Așezare	sat DACIA; comuna NICȘENI	"Ursoaia" La 0,5 km N de sat- A416,F420,424	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua

61	BT-I-m-B-1776.03	Așezare	sat DACIA; comuna NICȘENI	"Ursoaia" La 0,5 km N de sat- A416,F420,424	Eneolitic, Cultura Cucuteni
62	BT-I-s-A-01777	Așezarea fortificată de la Dersca, punct "Berezna"	sat DERSCA; comuna DERSCA	"Berezna" La 1 km N de sat- A223 Lat. 48°00'09" -Long. 26o17'34"	sec. XI - III a. Chr. Hallstatt
63	BT-I-s-B-01778	Situl arheologic de la Dimitrie Cantemir	sat DIMITRIE CANTEMIR; comuna AVRĂMENI	"Șleahul Liveni" La 0,5 km NE de sat- A328,330,331,334	
64	BT-I-m-B-1778.01	Așezare	sat DIMITRIE CANTEMIR; comuna AVRĂMENI	"Șleahul Liveni" La 0,5 km NE de sat	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
65	BT-I-m-B-1778.02	Așezare	sat DIMITRIE CANTEMIR; comuna AVRĂMENI	"Șleahul Liveni" La 0,5 km NE de sat	Eneolitic, Cultura Cucuteni

66	BT-I-s-A-01779	Situl arheologic de la Dorohoi, punct "Vatra Târgului"	municipiul DOROHOI	Str. Ștefan cel Mare 61 "Vatra târgului" pe tot terenul din jurul bisericii "Sf. Nicolae" Lat. 47°57'34"-Long. 26°24'29"	sec. XV - XVII Epoca medievală
67	BT-I-s-B-01780	Necropola tumulară de la Dragalina	sat DRAGALINA; comuna CRISTINEȘTI	"Mormântul Urieșului" La 1 km NV de sat-A670	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea-Foltești
68	BT-I-s-B-01781	Situl arheologic de la Draxini	sat DRAXINI; comuna BĂLUȘENI	"La Cânepiște" La 2 km NE de sat	Epoca migrațiilor
69	BT-I-m-B-1781.01	Așezare	sat DRAXINI; comuna BĂLUȘENI	"La Cânepiște" La 2 km NE de sat-P839,842,845	sec. XVI - XVII Epoca medievală

70	BT-I-m-B-1781.02	Așezare	sat DRAXINI; comuna BĂLUȘENI	"La Cânepiște" La 2 km NE de sat- P839,842,845	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
71	BT-I-s-B-01782	Situl arheologic de la Drăgășani, punct "Dealul Chițanca"	sat DRĂGUȘENI; comuna DRĂGUȘENI	"Dealul Chițanca" La 3 km NV de sat	
72	BT-I-m-B-1782.01	Așezare	sat DRĂGUȘENI; comuna DRĂGUȘENI	"Dealul Chițanca" La 3 km NV de sat	sec. IV - V Epoca romano- bizantină
73	BT-I-m-B-1782.02	Așezare	sat DRĂGUȘENI; comuna DRĂGUȘENI	"Dealul Chițanca" La 3 km NV de sat	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
74	BT-I-s-B-01783	Situl arheologic de la Drăgușeni, punct "Ostrov"	sat DRĂGUȘENI; comuna DRĂGUȘENI	"Ostrov" La 1 km SV de sat	Eneolitic, Cultura Cucuteni

75	BT-I-m-B-1783.01	Necropolă sarmatică	sat DRĂGUȘENI; comuna DRĂGUȘENI	"Ostrov" La 1 km SV de sat- P207,209,214	sec. IV - V Epoca migrațiilor
76	BT-I-s-B-01783.02	Așezare	sat DRĂGUȘENI; comuna DRĂGUȘENI	"Ostrov" La 1 km SV de sat	Eneolitic, Cultura Cucuteni
77	BT-I-s-B-01784	Situl arheologic de la Dumeni	sat DUMENI; comuna GEORGE ENESCU	"Cotul Morii" La 1 km E de sat	Eneolitic, Cultura Cucuteni
78	BT-I-m-B-1784.01	Așezare	sat DUMENI; comuna GEORGE ENESCU	"Cotul Morii" La 1 km E de sat- A532,537	sec. IV - V Epoca migrațiilor
79	BT-I-m-B-1784.02	Așezare	sat DUMENI; comuna GEORGE ENESCU	"Cotul Morii" La 1 km E de sat- A532,537	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
80	BT-I-m-B-1784.03	Așezare	sat DUMENI; comuna GEORGE ENESCU	"Cotul Morii" La 1 km E de sat- A532,537	Eneolitic, Cultura Cucuteni
81	BT-I-m-B-01785	Situl arheologic de	sat DURNEȘTI;	"Hârtopu Mic" La	sec. IV - V

		la Durnești	comuna DURNEȘTI	1,5 km SE de sat-A326	Epoca migrațiilor
82	BT-I-s-B-01786	Așezarea fortificată de la Fundu Herții	sat FUNDU HERȚII; comuna CRISTINEȘTI	"La Redută" La 1 km S de sat-A279,Pd203,Ps269	sec. VIII - X Epoca medieval timpurie
83	BT-I-s-B-01787	Situl arheologic de la Havârna	sat HAVÂRNA; comuna HAVÂRNA	"Ciumași" La 3 km S de sat	
84	BT-I-m-B-1787.01	Așezare	sat HAVÂRNA; comuna HAVÂRNA	"Ciumași" La 3 km S de sat	sec. IV - V Epoca migrațiilor
85	BT-I-m-B-1787.02	Așezare	sat HAVÂRNA; comuna HAVÂRNA	"Ciumași" La 3 km S de sat	Eneolitic, Cultura Cucuteni
86	BT-I-s-B-01788	Situl arheologic de la Hlipiceni	sat HLIPICENI; comuna HLIPICENI	"La Movilă" La 1 km N de sat	
87	BT-I-m-B-1788.01	Așezarea "La Movilă"	sat HLIPICENI; comuna HLIPICENI	"La Movilă" La 1 km N de sat-A207,Pș206,AGL20	sec. VIII - X Epoca medieval

				5	timpurie
88	BT-I-m-B-1788.02	Așezare	sat HLIPICENI; comuna HLIPICENI	"La Movilă" La 1 km N de sat	sec.IV-V, Epoca migrațiilor
89	BT-I-m-B-1788.03	Așezare	sat HLIPICENI; comuna HLIPICENI	"La Movilă" La 1 km N de sat	Hallstatt timpuriu
90	BT-I-m-B-1788.04	Așezare	sat HLIPICENI; comuna HLIPICENI	"La Movilă" La 1 km N de sat	Epoca bronzului târziu,Cultura Noua
91	BT-I-m-B-1788.05	Așezare	sat HLIPICENI; comuna HLIPICENI	"La Movilă" La 1 km N de sat	Eneolitic, Cultura Cucuteni
92	BT-I-s-B-01789	Situl arheologic de la Horlăceni	sat HORLĂCENI; comuna ȘENDRICENI	"La Grajduri" La 2 km E de sat	Eneolitic, Cultura Cucuteni
93	BT-I-s-B-01790	Situl arheologic de la Horodiște, punct "Bâțca"	sat HORODIȘTEA; comuna	"Bâțca" La marginea de NV a satului A674,Pd671/1,673,	SEC.iv-v P.Chr.

			PĂLTINIȘ	690	
94	BT-I-m-B-1790.01	Așezare	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Bâțca" La marginea de NV a satului	sec. VIII - X ,Epoca medieval timpurie
95	BT-I-m-B-1790.02	Așezare	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Bâțca" La marginea de NV a satului	Perioada de tranziție la epoca bronzului
96	BT-I-m-B-1790.03	Așezare	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Bâțca" La marginea de NV a satului	Eneolitic, Cultura Cucuteni
97	BT-I-s-B-01791	Situl arheologic de la Horodiștea, punct "Dealul Crucii"	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Dealul Crucii" La 2 km SV de sat	Epoca bronzului târziu, Cultura Nouă
98	BT-I-m-B-1791.01	Așezare	sat HORODIȘTEA;	"Dealul Crucii" La 2 km SV de sat-	sec. VIII - XI Epoca

			comuna PĂLTINIȘ	A908,913,1003,1007 ,Pș1004	medieval timpurie
99	BT-I-m-B-1791.02	Așezare	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Dealul Crucii" La 2 km SV de sat- A908,913,1003,1007 ,Pș1004	sec. IV - V Epoca migrațiilor
100	BT-I-m-B-1791.03	Așezare	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Dealul Crucii" La 2 km SV de sat	Epoca bronzului târziu,Cultur a Nouă
101	BT-I-m-B-1791.04	Așezare	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Dealul Crucii" La 2 km SV de sat	Eneolitic, Cultura Cucuteni
102	BT-I-s-B-01792	Situl arheologic de la Horodiștea, punct "Dealul Mălăiște"	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Dealul Mălăiște" La 1 km NV de sat- A674,679,692,Ps691	
103	BT-I-m-B-1792.01	Așezare	sat HORODIȘTEA; comuna	"Dealul Mălăiște" La 1 km NV de sat-	sec. XIV – XV, Epoca medievală

			PĂLTINIȘ	A674,679,692,Ps691	
104	BT-I-m-B-1792.02	Așezare	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Dealul Mălăiște" La 1 km NV de sat- A674,679,692,Ps691	sec. VIII – XI, Epoca medieval timpurie
105	BT-I-m-B-1792.03	Așezare	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Dealul Mălăiște" La 1 km NV de sat- A674,679,692,Ps691	sec. IV – V, Epoca romano- bizantină
106	BT-I-m-B-1792.04	Așezare	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Dealul Mălăiște" La 1 km NV de sat- A674,679,692,Ps691	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea- Foltești
107	BT-I-m-B-1792.05	Așezare	sat HORODIȘTEA; comuna PĂLTINIȘ	"Dealul Mălăiște" La 1 km NV de sat- A674,679,692,Ps691	Eneolitic, Cultura Cucuteni
108	BT-I-s-B-01793	Situl arheologic de	sat HUȚANI;	"Mori de piatră" La	

		la Huțani	comuna VLĂDENI	marginea de S a satului	
109	BT-I-m-B-1793.01	Așezare	sat HUȚANI; comuna VLĂDENI	"Mori de piatră" La marginea de S a satului- A254,256,267	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
110	BT-I-m-B-1793.02	Așezare	sat HUȚANI; comuna VLĂDENI	"Mori de piatră" La marginea de S a satului- A254,256,267	sec. II – III p.Chr. Cultura dacilor liberi
111	BT-I-s-B-01794	Situl arheologic de la Iacobeni	sat IACOBENI; comuna DÂNGENI	"Valea Grădinilor" La 1 km SV de sat- A721	sec. VI - V a. Chr. Hallstatt
112	BT-I-s-B-01795	Situl arheologic de la Ibănești	sat IBĂNEȘTI; comuna IBĂNEȘTI	"Cotu Brumă" La 4 km SE de sat-A351	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
113	BT-I-s-B-01796	Necropola tumulară de la Ichimeni	sat ICHIMENI; comuna AVRĂMENI	"Dealul Baba Ileana" La 1,5 km N de sat- A401	Perioada de tranziție la epoca

					bronzului, Cultura Horodiștea- Foltești
114	BT-I-s-B-01797	Situl arheologic de la Ionășeni	sat IONĂȘENI; comuna TRUȘEȘTI	"Țintirim" La 1,5 km NE de sat	
115	BT-I-m-B-1797.01	Așezare	sat IONĂȘENI; comuna TRUȘEȘTI	"Țintirim" La 1,5 km NE de sat- A950,959,965,979,Ps 970	sec. XIV - XV și XVII – XVIII, Epoca medievală
116	BT-I-m-B-1797.02	Așezare	sat IONĂȘENI; comuna TRUȘEȘTI	"Țintirim" La 1,5 km NE de sat- A950,959,965,979,Ps 970	sec. VIII – X, Epoca medieval timpurie
117	BT-I-m-B-1797.03	Așezare	sat IONĂȘENI; comuna TRUȘEȘTI	"Țintirim" La 1,5 km NE de sat- A950,959,965,979,Ps 970	sec. IV – V, Epoca romano- bizantină
118	BT-I-m-B-1797.04	Așezare	sat IONĂȘENI;	"Țintirim"	sec. VI - IV

			comuna TRUȘEȘTI	La 1,5 km NE de sat- A950,959,965,979,Ps 970	a. Chr. Hallstatt
119	BT-I-s-B-01798	Situl arheologic de la Leorda	sat LEORDA; comuna LEORDA	"Vatra satului" La Cantonul 29	
120	BT-I-m-B-1798.01	Așezare	sat LEORDA; comuna LEORDA	"Vatra satului" La Cantonul 29 CFR- A381	sec. XV și XVII, Epoca medievală
121	BT-I-m-B-1798.02	Așezare	sat LEORDA; comuna LEORDA	"Vatra satului" La Cantonul 29 CFR- A381	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
122	BT-I-m-B-1798.03	Așezare	sat LEORDA; comuna LEORDA	"Vatra satului" La Cantonul 29 CFR- A381	Latène
123	BT-I-s-B-01799	Situl arheologic de la Liveni, punct "Iazul lui Bogdan"	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"Iazul lui Bogdan" La 1 km SV de sat	Eneolitic, Cultura Cucuteni
124	BT-I-m-B-1799.01	Așezare	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"Iazul lui Bogdan" La 1 km SV de sat	sec. IV – V, Epoca daco- romană

125	BT-I-m-B-1799.02	Așezare	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"Iazul lui Bogdan" La 1 km SV de sat	Eneolitic, Cultura Cucuteni
126	BT-I-m-B-01800	Situl arheologic de la Liveni, punct "La Stâncuță"	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"La Stâncuță" La 0,5 km S de sat-A136	
127	BT-I-m-B-1800.01	Așezare	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"La Stâncuță" La 0,5 km S de sat-A136	sec. IV – V, Epoca daco- romană
128	BT-I-m-B-1800.02	Așezare	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"La Stâncuță" La 0,5 km S de sat-A136	Eneolitic, Cultura Cucuteni
129	BT-I-m-B-01801	Podul de lemn de la Lozna	sat LOZNA; comuna LOZNA	"Turbărie" La 2 km SV de sat- A706-714	sec. II – III p.Chr.
130	BT-I-s-B-01802	Fortificație	sat MANOLEASA; comuna MANOLEASA	"Valul Troian" La E și S de sat și de la Prut spre V- A512,P511,A527,57 6,991,Pd810, 844,A858,857,876	sec. II - V p. Chr. Epoca migrațiilor
131	BT-I-s-B-01803	Situl arheologic de	sat MATEIENI;	"Staniște" La 1 km	Eneolitic,

		la Mateieni	comuna DIMĂCHENI	SV de sat- A863,923,F864	Cultura Cucuteni
132	BT-I-s-B-01804	Situl arheologic de la Mănăstirea Doamnei	sat MĂNĂSTIREA DOAMNEI; comuna CURTEȘTI	"Baisa" La 1 km NE de sat	Perioada de tranzitie la epoca bronzului,Cu ltura Horodiștea- Foltești
133	BT-I-s-B-01805	Situl arheologic de la Mănăstireni	sat MĂNĂSTIRENI; comuna UNȚENI	„Valea Strâmbă”La 0,5km E de sat- A190, 202	sec. II - III Latène târziu, Cultura dacilor liberi
134	BT-I-s-B-01806	Situl arheologic de la Mândrești, punct "Dealul lui Anton"	sat MÂNDREȘTI; comuna UNGURENI	"Dealul lui Anton" La 0,5 km SE de satA435,Ps412	
135	BT-I-m-B-1806.01	Așezare	sat MÂNDREȘTI; comuna UNGURENI	"Dealul lui Anton" La 0,5 km SE de satA435,Ps412	sec. IV – V, Epoca daco- romană
136	BT-I-m-B-1806.02	Așezare	sat MÂNDREȘTI;	"Dealul lui Anton"	Paleolitic,

			comuna UNGURENI	La 0,5 km SE de sat A435,Ps412	Cultura gravetian oriental
137	BT-I-s-B-01807	Situl arheologic de la Mihălășeni	sat MIHĂLĂȘENI; comuna MIHĂLĂȘENI	"La Lipovanu" La 1 km E de sat- A303,317	
138	BT-I-m-B-1807.01	Așezare	sat MIHĂLĂȘENI; comuna MIHĂLĂȘENI	"La Lipovanu" La 1 km E de sat	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
139	BT-I-m-B-1807.02	Așezare	sat MIHĂLĂȘENI; comuna MIHĂLĂȘENI	"La Lipovanu" La 1 km E de sat- A303,317	sec. II – III, Epoca romană
140	BT-I-m-B-1807.03	Așezare	sat MIHĂLĂȘENI; comuna MIHĂLĂȘENI	"La Lipovanu" La 1 km E de sat- A303,317	Halstatt
141	BT-I-m-B-1807.04	Așezare	sat MIHĂLĂȘENI;	"La Lipovanu" La 1 km E de sat-	Epoca bronzului

			comuna MIHĂLĂȘENI		târziu, Cultura Noua
142	BT-I-s-B-01808	Necropola tumulară de la Mihălășeni, punct "Movile"	sat MIHĂLĂȘENI; comuna MIHĂLĂȘENI	"La Movile" La 1 km SE de sat- A320	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea- Foltești
143	BT-I-s-B-01809	Situl arheologic de la Miorcani, punct "La Duruitoare"	sat MIORCANI; comuna RĂDĂUȚI-PRUT	"Duruitoare" La 1 km NE de sat- A681,683/1,684	
144	BT-I-m-B-1809.01	Așezare	sat MIORCANI; comuna RĂDĂUȚI-PRUT	"Duruitoare" La 1 km NE de sat- A681,683/1,684	sec. VI - V a. Chr. Halstatt
145	BT-I-m-B-1809.02	Așezare	sat MIORCANI; comuna RĂDĂUȚI-PRUT	"Duruitoare" La 1 km NE de sat- A681,683/1,684	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
146	BT-I-m-B-1809.03	Așezare	sat MIORCANI;	"Duruitoare" La 1	Perioada de

			comuna RĂDĂUȚI-PRUT	km NE de sat- A681,683/1,684	tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea- Foltești
147	BT-I-m-B-1809.04	Așezare	sat MIORCANI; comuna RĂDĂUȚI-PRUT	"Duruitoare" La 1 km NE de sat- A681,683/1,684	Eneolitic, Cultura Cucuteni
148	BT-I-s-B-01810	Situl arheologic de la Miorcani, punct "Pârâul Morii"	sat MIORCANI; comuna RĂDĂUȚI-PRUT	"Pârâul Morii" La 2,5 km SE de sat- A13,P16,18,Pd5	
149	BT-I-m-B-1810.01	Așezare	sat MIORCANI; comuna RĂDĂUȚI-PRUT	"Pârâul Morii" La 2,5 km SE de sat- A13,P16,18,Pd5	sec. IV – V, Epoca daco- romană
150	BT-I-m-B-1810.02	Așezare	sat MIORCANI; comuna RĂDĂUȚI-PRUT	"Pârâul Morii" La 2,5 km SE de sat- A13,P16,18,Pd5	Epoca bronzului târziu, Cultura

					Noua
151	BT-I-s-B-01811	Situl arheologic de la Mitoc, punct "Valea Izvorului"	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	
152	BT-I-m-B-1811.01	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	sec. VII - VIII Epoca medieval timpurie
153	BT-I-m-B-1811.02	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
154	BT-I-m-B-1811.03	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	Hallstatt
155	BT-I-m-B-1811.04	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	Eneolitic
156	BT-I-m-B-1811.05	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	Paleolitic

157	BT-I-s-A-01812	Situl arheologic de la Mitoc, punct "Malul Galben"	sat MITOC; comuna MITOC	"Malul Galben" La marginea de E a satului-Pș69 Lat. 47°06'37"- Long. 27°02'27"	
158	BT-I-m-A-1812.01	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Malul Galben" La marginea de E a satului-Pș69 Lat. 47°06'37"- Long. 27°02'27"	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
159	BT-I-m-A-1812.02	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Malul Galben" La marginea de E a satului-Pș69 Lat. 47°06'37"- Long. 27°02'27"	Paleolitic superior
160	BT-I-s-B-01813	Situl arheologic de la Mitoc, punct "Pârâul lui Istrate"	sat MITOC; comuna MITOC	"Pârâul lui Istrate" La 2 km SE de sat-A82	
161	BT-I-m-B-1813.01	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Pârâul lui Istrate" La 2 km SE de sat-A82	sec. XVI – XVII, Epoca medievală

162	BT-I-m-B-1813.02	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Pârâul lui Istrate" La 2 km SE de sat- A82	sec. IV – V, Epoca daco- romană
163	BT-I-m-B-1813.03	Necropolă	sat MITOC; comuna MITOC	"Pârâul lui Istrate" La 2 km SE de sat- A82	Epoca bronzului târziu, Cultura Nouă
164	BT-I-m-B-1813.04	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Pârâul lui Istrate" La 2 km SE de sat- A82	Eneolitic, Cultura Cucuteni
165	BT-I-m-B-1813.05	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Pârâul lui Istrate" La 2 km SE de sat- A82	Paleolitic superior, Cultura Aurignacian
166	BT-I-s-B-01814	Necropola tumulară de la Movileni, punct "Dealul Cuzaia"	sat MOVILENI; comuna CONCEȘTI	"Dealul Cuzaia" La 2 km SE de sat- A345,375	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea-

					Foltești
167	BT-I-s-B-01815	Necropola tumulară de la Nichiteni, punct "Dealul Chirițoaia"	sat NICHITENI; comuna COȚUȘCA	"Dealul Chirițoaia" La 1 km S de sat-A196,203,211,388	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea-Foltești
168	BT-I-s-B-01816	Situl arheologic de la Nichiteni, punct "Pârâul Calului"	sat NICHITENI; comuna COȚUȘCA	"Pârâul Calului" La 0,5 km N de sat-A154,158	
169	BT-I-m-B-1816.01	Așezare	sat NICHITENI; comuna COȚUȘCA	"Pârâul Calului" La 0,5 km N de sat-A154,158	sec. XVI – XVII, Epoca medievală
170	BT-I-m-B-1816.02	Necropolă	sat NICHITENI; comuna COȚUȘCA	"Pârâul Calului" La 0,5 km N de sat-A154,158	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
171	BT-I-m-B-1816.03	Așezare	sat NICHITENI; comuna	"Pârâul Calului" La 0,5 km N de sat-	sec. VI - V a. Chr.,

			COȚUȘCA	A154,158	Hallstatt
172	BT-I-m-B-1816.04	Așezare	sat NICHITENI; comuna COȚUȘCA	"Pârâul Calului" La 0,5 km N de sat- A154,158	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
173	BT-I-m-B-1816.05	Așezare	sat NICHITENI; comuna COȚUȘCA	"Pârâul Calului" La 0,5 km N de sat- A154,158	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea- Foltești
174	BT-I-m-B-1816.06	Așezare	sat NICHITENI; comuna COȚUȘCA	"Pârâul Calului" La 0,5 km N de sat- A154,158	Eneolitic, Cultura Cucuteni
175	BT-I-s-B-01817	Necropola tumulară de la Nicșeni	sat NICȘENI; comuna NICȘENI	"La Movilă" La 2 km NE de sat- A410	Perioada de tranziție la epoca bronzului,

					Cultura Horodiștea- Foltești
176	BT-I-s-B-01818	Situl arheologic de la Orășeni-Deal, punct "Dealul Hornului"	sat ORĂȘENI-DEAL; comuna CURTEȘTI	"Dealul Hornului" La 2 km N de sat-A669	Eneolitic, Cultura Cucuteni
177	BT-I-s-B-01819	Situl arheologic de la Orășeni-Deal, punct "La Grădină"	sat ORĂȘENI-DEAL; comuna CURTEȘTI	"La Grădină" La 0,5 km E de sat-A593,625	
178	BT-I-m-B-1819.01	Așezare	sat ORĂȘENI-DEAL; comuna CURTEȘTI	"La Grădină" La 0,5 km E de sat-A593,625	sec. XV – XVIII, Epoca medievală
179	BT-I-m-B-1819.02	Așezare	sat ORĂȘENI-DEAL; comuna CURTEȘTI	"La Grădină" La 0,5 km E de sat-A593,625	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
180	BT-I-s-B-01820	Situl arheologic de la Petricani	sat aparținător PETRICANI; oraș SĂVENI	"Sat Nou" La 2 km N de sat- A23,P47	Eneolitic, Cultura Cucuteni
181	BT-I-s-B-01821	Situl arheologic de	sat PRISĂCANI;	"Ciorogani" La 4	

		la Prisăcani, punct "Ciorogani"	comuna FLĂMÂNZI	KM de sat	
182	BT-I-m-B-1821.01	Așezare	sat PRISĂCANI; comuna FLĂMÂNZI	"Ciorogani" La 4 km de sat	sec. IV – V, Epoca daco-romană
183	BT-I-m-B-1821.02	Așezare	sat PRISĂCANI; comuna FLĂMÂNZI	"Ciorogani" La 4 km de sat	sec. VI - IV a. Chr., Hallstatt
184	BT-I-s-B-01822	Situl arheologic de la Prăjeni, punct "Nelipești"	sat PRĂJENI; comuna PRĂJENI	"La Nelipești" La 2,5 km E de sat-A78,P67	
185	BT-I-m-B-1822.01	Așezare	sat PRĂJENI; comuna PRĂJENI	"La Nelipești" La 2,5 km E de sat-A78,P67	sec. IV – V, Epoca romano-bizantină
186	BT-I-m-B-1822.02	Așezare	sat PRĂJENI; comuna PRĂJENI	"La Nelipești" La 2,5 km E de sat-A78,P67	sec. II – III p.Chr.
187	BT-I-m-B-1822.03	Așezare	sat PRĂJENI; comuna PRĂJENI	"La Nelipești" La 2,5 km E de sat-A78,P67	Latène timpuriu
188	BT-I-m-B-1822.04	Așezare	sat PRĂJENI;	"La Nelipești" La 2,5	Hallstatt

			comuna PRĂJENI	km E de sat-A78,P67	
189	BT-I-m-B-1822.05	Așezare	sat PRĂJENI; comuna PRĂJENI	"La Nelipești" La 2,5 km E de sat-A78,P67	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
190	BT-I-m-B-1822.06	Așezare	sat PRĂJENI; comuna PRĂJENI	"La Nelipești"	Perioada de tranziție la epoca bronzului
191	BT-I-m-B-1822.07	Așezare	sat PRĂJENI; comuna PRĂJENI	"La Nelipești" La 2,5 km E de sat-A78,P67	Eneolitic, Cultura Cucuteni
192	BT-I-s-B-01823	Situl arheologic de la Prisăcani	sat PRISĂCANI; oraș FLĂMÂNZI	"Cotul Beicului" La 10 km SE de sat- A1036,1043	
193	BT-I-m-B-1823.01	Necropola tumulară	sat PRISĂCANI; oraș FLĂMÂNZI	"Cotul Beicului" La 10 km SE de sat- A1036,1043	sec. XV – XVIII, Epoca medievală

194	BT-I-m-B-1823.02	Necropola tumulară	sat PRISĂCANI; oraș FLĂMÂNZI	"Cotul Beicului" La 10 km SE de sat- A1036,1043	sec. IV - V
195	BT-I-m-B-1823.03	Necropola tumulară	sat PRISĂCANI; oraș FLĂMÂNZI	"Cotul Beicului" La 10 km SE de sat- A1036,1043	Hallstat
196	BT-I-m-B-1823.04	Necropola tumulară	sat PRISĂCANI; oraș FLĂMÂNZI	"Cotul Beicului" La 10 km SE de sat- A1036,1043	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea- Foltești
197	BT-I-m-B-1823.05	Necropola tumulară	sat PRISĂCANI; oraș FLĂMÂNZI	"Cotul Beicului" La 10 km SE de sat- A1036,1043	Eneolitic, Cultura Cucuteni
198	BT-I-s-A-01824	Situl arheologic de la Rădeni, punct "Boia"	sat RĂDENI; comuna FRUMUȘICA	"Boia" La 3 km E de sat- A11006,1007,1009,1 010,1074,Lf1 024,1026,1028,1030	Eneolitic, Cultura Cucuteni

				Lat. 47°30'27"-Long. 26°55'10"	
199	BT-I-s-B-01825	Situl arheologic de la Răuseni	sat RĂUSENI; comuna RĂUSENI	"Gârla Morii" La marginea de N a satului-Pș157	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
200	BT-I-s-B-01826	Situl arheologic de la Ripiceni, punct "Gura Hârtopului"	sat RIPICENI; comuna RIPICENI	"Gura Hârtopului" La 3 km S de sat-A24,38	
201	BT-I-m-B-1826.01	Așezare	sat RIPICENI; comuna RIPICENI	"Gura Hârtopului" La 3 km S de sat-A24,38	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
202	BT-I-m-B-1826.02	Așezarea de la "Gura Hârtopului"	sat RIPICENI; comuna RIPICENI	"Gura Hârtopului" La 3 km S de sat-A24,38	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua

203	BT-I-m-B-1826.03	Așezare	sat RIPICENI; comuna RIPICENI	"Gura Hârtopului" La 3 km S de sat- A24,38	Eneolitic, Cultura Cucuteni
204	BT-I-s-B-01827	Necropola tumulară de la Santa Mare, punct "La Movile"	sat SANTA MARE; comuna SANTA MARE	"La Movile" La 1 km N de sat- A727	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea- Foltești
205	BT-I-s-B-01828	Necropola tumulară de la Sărata - Barasarab	sat SĂRATA- BASARAB; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Hodoroaia" La 1 km SV de sat- A268/1	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea- Foltești
206	BT-I-s-B-01829	Necropola tumulară de la Sârbi	sat SÂRBI; comuna	"Dealul Movilelor" La 1 km N de sat-	Perioada de tranziție la

			VLĂSINEȘTI	A94,106,108	epoca bronzului, Cultura Horodiștea-Foltești
207	BT-I-s-B-01830	Situl arheologic de la Slobozia, punct "Dealul Mălăiște"	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	
208	BT-I-m-B-1830.01	Așezare	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	sec. XIV - XV și XVIII, Epoca medievală
209	BT-I-m-B-1830.02	Așezare	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	sec. XI – XII, Epoca medievală timpurie
210	BT-I-m-B-1830.03	Așezare	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
211	BT-I-m-B-1830.04	Așezare	sat SLOBOZIA;	"Dealul Mălăiște" La	Epoca

			comuna HĂNEȘTI	1 km SE de sat-A532	bronzului târziu, Cultura Noua
212	BT-I-m-B-1830.05	Așezare	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea- Foltești
213	BT-I-m-B-1830.06	Așezare	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	Eneolitic, Cultura Cucuteni
214	BT-I-s-B-01831	Situl arheologic de la Stânca	sat STÂNCA; oraș ȘTEFĂNEȘTI	"Deasupra Scruntarului" La 1 km NE de sat- A120,123	Eneolitic, Cultura Cucuteni
215	BT-I-s-A-01832	Așezarea fortificată de la Stâncești	sat STÂNCEȘTI; comuna MIHAI	"Dealul Bobeică" La marginea de S a	sec. VI - III a. Chr.

			EMINESCU	satului- A1107,Pd1104 Lat. 47o44'02"-Long. 26o36'02"	Latène timpuriu
216	BT-I-s-B-01833	Situl arheologic de la Suharău, punct "Izvorul Popii"	sat SUHARĂU; comuna SUHARĂU	"Izvorul Popii" La 1,5 km S de sat-A980	sec. XV – XVI, Epoca medievală
217	BT-I-s-B-01834	Situl arheologic de la Suharău, punct "La Comori"	sat SUHARĂU; comuna SUHARĂU	"La Comori" La 1 km NE de sat- A1030	Eneolitic, Cultura Cucuteni
218	BT-I-s-B-01835	Situl arheologic de la Suharău, punct "Lotul invalizilor"	sat SUHARĂU; comuna SUHARĂU	"Lotul invalizilor" La 1 km NE de sat	sec. II - III p.Chr. Epoca romană, Cultura dacilor liberi
219	BT-I-s-B-01836	Situl arheologic de la Suharău, punct "Ruginosul"	sat SUHARĂU; comuna SUHARĂU	"Ruginosul" La 1 km E de sat- A913,914	sec. II – III p.Chr. , Epoca romană, Cultura dacilor liberi

220	BT-I-s-B-01837	Situl arheologic de la Șendriceni, punct "La Cetate"	sat ȘENDRICENI; comuna ȘENDRICENI	"La Cetate" La 1,5 km SE de sat-A806,916,920	
221	BT-I-m-B-1837.01	Așezare	sat ȘENDRICENI; comuna ȘENDRICENI	"La Cetate" La 1,5 km SE de sat-A806,916,920	sec. VIII - XI Epoca medieval timpurie
222	BT-I-m-B-1837.02	Așezare	sat ȘENDRICENI; comuna ȘENDRICENI	"La Cetate" La 1,5 km SE de sat-A806,916,920	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Horodiștea-Foltești
223	BT-I-s-B-01838	Situl arheologic de la Ștefănești, punct "Stârcea"	sat ȘTEFĂNEȘTI; oraș ȘTEFĂNEȘTI	"La Stârcea" La marginea de E a satului-A360	
224	BT-I-m-B-1838.01	Așezare	sat ȘTEFĂNEȘTI;	"La Stârcea" La marginea de E a	sec. XV – XVI, Epoca

			oraș ȘTEFĂNEȘTI	satului-A360	medievală
225	BT-I-m-B-1838.02	Necropola	sat ȘTEFĂNEȘTI; oraș ȘTEFĂNEȘTI	"La Stârcea" La marginea de E a satului-A360	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
226	BT-I-m-B-1838.03	Așezare	sat ȘTEFĂNEȘTI; oraș ȘTEFĂNEȘTI	"La Stârcea" La marginea de E a satului-A360	sec. VI - V a. Chr., Hallstat
227	BT-I-m-B-1838.04	Așezare	sat ȘTEFĂNEȘTI; oraș ȘTEFĂNEȘTI	"La Stârcea" La marginea de E a satului-A360	Eneolitic, Cultura Cucuteni
228	BT-I-s-B-01839	Situl arheologic de la Știubeni, punct "Siliște"	sat ȘTIUBIENI; comuna ȘTIUBIENI	"La Siliște" La 1 km S de sat- A165	
229	BT-I-m-B-1839.01	Așezare	sat ȘTIUBIENI; comuna ȘTIUBIENI	"La Siliște" La 1 km S de sat- A165	sec. XVII – XVIII, Epoca medievală

230	BT-I-m-B-1839.02	Așezare	sat ȘTIUBIENI; comuna ȘTIUBIENI	"La Siliște" La 1 km S de sat- A165	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
231	BT-I-m-B-1839.03	Așezare	sat ȘTIUBIENI; comuna ȘTIUBIENI	"La Siliște" La 1 km S de sat- A165	Eneolitic, Cultura Cucuteni
232	BT-I-s-B-01840	Situl arheologic de la Tudora, punct " Curtea Veche"	sat TUDORA; comuna TUDORA	"Curtea Veche" La marginea de SE a satului-F329,331	sec. XV - XVII Epoca medievală
233	BT-I-s-B-01841	Situl arheologic de la Tudora, punct "Ocup"	sat TUDORA; comuna TUDORA	"La Ocup" La 1,5 km E de sat- Pd112,114,116,118	
234	BT-I-m-B-1841.01	Așezare	sat TUDORA; comuna TUDORA	"La Ocup" La 1,5 km E de sat- Pd112,114,116,118	sec. XVIII, Epoca medievală
235	BT-I-m-B-1841.02	Așezare	sat TUDORA; comuna TUDORA	"La Ocup" La 1,5 km E de sat- Pd112,114,116,118	sec. VII – IX, Epoca migrațiilor

236	BT-I-m-B-1841.03	Așezare	sat TUDORA; comuna TUDORA	"La Ocup" La 1,5 km E de sat- Pd112,114,116,118	Eneolitic, Cultura Cucuteni
237	BT-I-s-B-01842	Situl arheologic de la Văculești, punct "La Prisacă"	sat VĂCULEȘTI; comuna VĂCULEȘTI	"La Prisacă" La 1,5 km E de sat- A314,321,323	Eneolitic, Cultura Cucuteni
238	BT-I-s-B-01843	Situl arheologic de la Victoria	sat VICTORIA; comuna STĂUCENI	"Șanțul Caterinei" La 2 km N de sat- A175,196,218,220	
239	BT-I-m-B-1843.01	Așezare	sat VICTORIA; comuna STĂUCENI	"Șanțul Caterinei" La 2 km N de sat- A175,196,218,220	sec. VIII – X, Epoca medieval timpurie
240	BT-I-m-B-1843.02	Așezare	sat VICTORIA; comuna STĂUCENI	"Șanțul Caterinei" La 2 km N de sat- A175,196,218,220	sec. II - III p.Chr. Epoca romană, Cultura dacilor liberi
241	BT-I-m-B-1843.03	Așezare	sat VICTORIA; comuna	"Șanțul Caterinei" La 2 km N de sat-	Hallstatt, Cultura

			STĂUCENI	A175,196,218,220	Nouă
242	BT-I-s-B-01844	Situl arheologic de la Vlădeni -Deal	sat VLĂDENI-DEAL; comuna FRUMUȘICA	"La Biserică" În marginea de est-A469,471,472,474	sec. IV - V
243	BT-I-m-B-1844.01	Așezare	sat VLĂDENI-DEAL; comuna FRUMUȘICA	"La Biserică" În marginea de est-A469,471,472,474	sec. XV, Epoca medievală
244	BT-I-m-B-1844.03	Așezare	sat VLĂDENI-DEAL; comuna FRUMUȘICA	"La Biserică" În marginea de est-A469,471,472,474	Hallstat
245	BT-I-m-B-1844.04	Așezare	sat VLĂDENI-DEAL; comuna FRUMUȘICA	"La Biserică" În marginea de est-A469,471,472,474	Eneolitic, Cultura Cucuteni
246	BT-I-s-B-01845	Situl arheologic de la Vorniceni, punct "Lutărie"	sat VORNICENI; comuna VORNICENI	"Lutărie" La 3 km E de sat-A124,125	
247	BT-I-m-B-1845.01	Așezarea de la "Lutărie"	sat VORNICENI; comuna VORNICENI	"Lutărie" La 3 km E de sat-A124,125	sec. IV – V, Epoca migrațiilor
248	BT-I-m-B-1845.02	Așezarea "Lutărie"	sat VORNICENI;	"Lutărie" La 3 km E	Eneolitic,

			comuna VORNICENI	de sat-A124,125	Cultura Cucuteni
249	BT-I-s-B-01847	Situl arheologic de la Vorona Mare, punct "Dealul Holban"	sat VORONA MARE; comuna VORONA	"Dealul Holban" La 2 km N de sat	Eneolitic, Cultura Cucuteni
250	BT-I-s-B-01848	Necropola de la Zăicești	sat ZĂICEȘTI; comuna BĂLUȘENI	"Dealul Porcari" La 0,5 km SE de ferma zootehnică	sec. VI - IV a.Chr. Latène timpuriu
251	BT-II-a-A-01849	Ansamblu urban "Piața 1 Decembrie 1918"	municipiul BOTOȘANI	Piața 1 Decembrie 1918 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 și Str. Victoriei nr. 3	sf. sec. XIX
252	BT-II-a-A-01850	Ansamblu urban "Piața 1 Decembrie 1918"	municipiul BOTOȘANI	Piața 1 Decembrie 1918 14, 15,16	sf. sec. XIX
253	BT-II-m-A-01851	Casă, azi sediul P.N.Ț.C.D.	municipiul BOTOȘANI	Str. 1 Decembrie 1918 13	sf. sec. XIX

254	BT-II-m-A-01852	Casă	municipiul BOTOȘANI	Str. 1 Decembrie 1918 17	sf. sec. XIX
255	BT-II-a-A-01853	Ansamblu urban II "Str. 1 Decembrie 1918"	municipiul BOTOȘANI	Str. 1 Decembrie 1918 19, 19A, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41	sf. sec. XIX
256	BT-II-a-A-01854	Ansamblu urban I "Str. 1 Decembrie 1918"	municipiul BOTOȘANI	Str.1 Decembrie 1918 22,24,26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56	sf. sec. XIX
257	BT-II-a-A-01855	Biserica "Uspenia", azi Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	municipiul BOTOȘANI	Str. 1 Decembrie 1918 43	1552
258	BT-II-a-A-01856	Ansamblu urban I "Str. 1 Decembrie 1918"	municipiul BOTOȘANI	Str. 1 Decembrie 1918 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77, 79, 81, 85, 85A, 85B, 85C	sf. sec. XIX

259	BT-II-m-B-01857	Biserica lipovenească “Nașterea Maicii Domnului”	municipiul BOTOȘANI	Str. Antipa Grigore 8	1853
260	BT-II-m-B-01858	Biserica armenescă “Adormirea Maicii Domnului”	municipiul BOTOȘANI	Str. Armeană 3	1782
261	BT-II-a-B-01859	Ansamblul bisericii armenesti "Sf. Treime"	municipiul BOTOȘANI	Str. Armeană 15	1795 - 1797
262	BT-II-m-B-1859.01	Biserica armenescă “Sf. Treime”	municipiul BOTOȘANI	Str. Armeană 15	1795 - 1797, refăcută la 1832
263	BT-II-m-B-1859.02	Turn clopotniță	municipiul BOTOȘANI	Str. Armeană 15	1795 - 1797
264	BT-II-m-B-1859.03	Zid de incintă	municipiul BOTOȘANI	Str. Armeană 15	1795 - 1797, refăcut la 1832
265	BT-II-m-B-01860	Casa Ibrăileanu	municipiul BOTOȘANI	Str. Armeană 42	înc. sec. XIX

266	BT-II-m-B-01861	Casa Maximovici	municipiul BOTOȘANI	Str. Armeană 44	înc. sec. XIX
267	BT-II-m-B-01862	Casa Chiriac	municipiul BOTOȘANI	Str. Armenească 46- 48	înc. sec. XIX
268	BT-II-m-B-01863	Casa Țăranu- Jaba	municipiul BOTOȘANI	Str. Băncilă Octav 22	sec. XIX
269	BT-II-m-B-01864	Casă	municipiul BOTOȘANI	Str. Băncilă Octav 29	sf. sec. XIX
270	BT-II-m-B-01865	Casa Palaga	municipiul BOTOȘANI	Str. Băncilă Octav 32	sf. sec. XIX
271	BT-II-m-B-01866	Casa Silion, azi Fundația "Chemarea"	municipiul BOTOȘANI	Str. Brătianu I.C. 18	mijl. sec. XIX
272	BT-II-m-A-01867	Fundația Sofian, azi Centrul Cultural Ecumenic	municipiul BOTOȘANI	Str. Brătianu I.C. 59	1900
273	BT-II-m-B-01868	Casa Biebea	municipiul BOTOȘANI	Str. Bucovinei 1	1930
274	BT-II-m-B-01869	Casa Șipoteanu	municipiul BOTOȘANI	Str. Bucovinei 5	sf. sec. XIX

275	BT-II-m-B-01871	Internatul Liceului Economic	municipiul BOTOȘANI	Str. Bucovinei 33	sf. sec. XIX
276	BT-II-m-B-01872	Grup Școlar Agricol “Petru Rareș”	municipiul BOTOȘANI	Str. Călugăreni 7	sf. sec. XIX
277	BT-II-m-B-01873	Casă	municipiul BOTOȘANI	Str. Cuza Vodă 5	1920
278	BT-II-m-B-01874	Casa Vrabie	municipiul BOTOȘANI	Str. Cuza Vodă 16	sec. XIX
279	BT-II-m-B-01875	Camera de Comerț	municipiul BOTOȘANI	Str. Dragoș Vodă 13	sec. XIX
280	BT-II-m-B-01876	Casa Neamțu	municipiul BOTOȘANI	Str. Dragoș Vodă 28	sf. sec. XIX
281	BT-II-m-B-01877	Casă, azi Serviciul de eliberare a pașapoartelor Botoșani	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 24	înc. sec. XX
282	BT-II-m-B-01878	Școala Normală de fete Carmen Sylva, azi Liceul de Științe Naturale	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 30	1899

		“Grigore Antipa”			
283	BT-II-m-B-01879	Casa Grigore Antipa,	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 36	1860
284	BT-II-m-B-01880	Palatul de Justiție	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 38	1906 - 1916
285	BT-II-m-B-01881	Casă,	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 39	ante 1880
286	BT-II-m-B-01882	Liceul Carmen Sylva, azi Casa Corpului Didactic	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 40	1908 - 1909
287	BT-II-m-B-01883	Casa Ventura	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 50	1872
288	BT-II-m-B-01884	Fosta casă Urșianu –Fisher azi Casa de Asigurari pentru Sanatate Botosani	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 52	1872
289	BT-II-m-B-01885	Casa Isăcescu	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 57	1905
290	BT-II-m-B-01886	Casa Prasa azi Hotelul Belvedere	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 61	sec. XIX

291	BT-II-m-B-01887	Casa Săvinescu	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 67	1920
292	BT-II-m-B-01888	Casa Dr. Capșa azi Grădinița nr. 18	municipiul BOTOȘANI	Bd. Eminescu Mihai 72	1890
293	BT-II-m-B-01889	Biserica "Sf. Dumitru" și "Sf. Apostoli"	municipiul BOTOȘANI	Aleea Gorki Maxim 6	1833
294	BT-II-m-B-01890	Școala Sanitară, azi Colegiul Sanitar	municipiul BOTOȘANI	Aleea Gorki Maxim 13	mijl. sec. XIX
295	BT-II-m-B-01891	Biserica "Sf. Ioan Botezătorul"	municipiul BOTOȘANI	Str. Grigorescu Nicolae 1	1765 - 1777
296	BT-II-a-B-01892	Ansamblul bisericii "Sf. Spiridon"	municipiul BOTOȘANI	Str. Independenței 39	1789
297	BT-II-a-B- 01892.01	Biserica "Sf. Spiridon"	municipiul BOTOȘANI	Str. Independenței 39	1789
298	BT-II-m-B-1892.02	Turn clopotniță	municipiul BOTOȘANI	Str. Independenței 39	1817
299	BT-II-m-B-01893	Casa Ciulei, azi Laboratorul de Medicină Legală	municipiul BOTOȘANI	Str. Iorga Nicolae 3	sec. XIX

300	BT-II-m-B-01894	Liceul "A.T.Laurian"	municipiul BOTOȘANI	Str. Iorga Nicolae 19	1885
301	BT-II-m-B-01895	Casa Abete, azi Inspectoratul Școlar	municipiul BOTOȘANI	Str. Iorga Nicolae 26	1872
302	BT-II-m-B-01896	Casă, azi sediul Romsilva S.A Ocolul Silvic Mihai Eminescu	municipiul BOTOȘANI	Str. Iorga Nicolae 34	sf. sec. XIX
303	BT-II-m-B-01897	Casa Jean Goilav	municipiul BOTOȘANI	Str. Kogălniceanu Mihail 12	sec. XIX
304	BT-II-m-B-01898	Casa Dr.Goilav	municipiul BOTOȘANI	Str. Kogălniceanu Mihail 16	sf. sec. XIX
305	BT-II-m-B-01899	Casa Mavrocordat, azi Grădinița nr. 24	municipiul BOTOȘANI	Str. Kogălniceanu Mihail 20	1870
306	BT-II-m-B-01900	Biserica Băcanilor și Răchitenilor, azi Biserica "Sf.Trei Ierarhi"	municipiul BOTOȘANI	Str. Bucovina 12	1789
307	BT-II-m-B-01901	Casa farmacistului Vasiliiu, azi Palatul Copiilor	municipiul BOTOȘANI	Str. Kogălniceanu Mihail 31	sec. XIX

308	BT-II-m-B-01902	Școala generală nr. 4 (două clădiri)	municipiul BOTOȘANI	Str. Luchian Ștefan 17	sec. XIX
309	BT-II-m-B-01903	Casa Colonel David	municipiul BOTOȘANI	Str. Luchian Ștefan 48	sec. XIX
310	BT-II-m-A-01904	Casă	municipiul BOTOȘANI	Str. Maniu Iuliu 5	sec. XIX
311	BT-II-m-B-01905	Casa Michel	municipiul BOTOȘANI	Str. Maniu Iuliu 17	mijl. sec. XIX
312	BT-II-m-B-01906	Casa Sofian, azi Grădinița nr.11	municipiul BOTOȘANI	Str. Gorki Maxim 6	sec. XIX
313	BT-II-m-B-01907	Casa Garabet–Ciolac, sediul Direcției de Sanatate Publica Botosani	municipiul BOTOȘANI	Str. Marchian 7	mijl. sec. XIX
314	BT-II-m-B-01908	Casa Sofian-Arapu, azi Spitalul Județean	municipiul BOTOȘANI	Str. Marchian 11	mijl. sec. XIX
315	BT-II-m-B-01909	Casă	municipiul BOTOȘANI	Str. Miorița 4	1800

316	BT-II-a-B-01910	Casele Goilav	municipiul BOTOȘANI	Str. Miorița 10	mijl. sec. XIX
317	BT-II-m-B-1910.01	Casele Goilav, Corp D	municipiul BOTOȘANI	Str. Miorița 10	mijl. sec. XIX
318	BT-II-m-B-1910.02	Casele Goilav, Corp B	municipiul BOTOȘANI	Str. Miorița 10	mijl. sec. XIX
319	BT-II-m-B-1910.03	Casele Goilav, Anexă Corp C	municipiul BOTOȘANI	Str. Miorița 10	mijl.sec. XIX
320	BT-II-m-B-1910.04	Casele Goilav, Corp A	municipiul BOTOȘANI	Str. Miorița 10	mijl. sec. XIX
321	BT-II-m-B-01911	Uzina electrică	municipiul BOTOȘANI	Calea Națională 36	1906
322	BT-II-m-A-01912	Casa Panu	municipiul BOTOȘANI	Calea Națională 60	sf. sec. XIX
323	BT-II-m-B-01913	Casa Moscovici azi S.C. "Nord Proiect"	municipiul BOTOȘANI	Calea Națională 62	1872
324	BT-II-m-B-01914	Banca Națională azi Biblioteca Județeană "Mihai Eminescu" Botoșani	municipiul BOTOȘANI	Calea Națională 64	1926

335	BT-II-m-B-01915	Biserica Blănarilor, azi Biserica "Sf. Ilie"	municipiul BOTOȘANI	Calea Națională 87-A	1834
326	BT-II-m-A-01917	Biserica "Întâmpinarea Domnului" și "Sf. Împărați"	municipiul BOTOȘANI	Str. Onicescu Octav 35	1826
327	BT-II-m-B-01918	Casa Bolfosu, azi sediul S.C Panda S.R.L	municipiul BOTOȘANI	Str. Pillat Ion 5	1800
328	BT-II-m-B-01919	Casă cu pridvor	municipiul BOTOȘANI	Str. Pillat Ion 12	sec. XIX
329	BT-II-m-B-01920	Casa Enășescu	municipiul BOTOȘANI	Str. Pillat Ion 28	mijl.sec. XIX
330	BT-II-m-B-01921	Casă cu prăvălie	municipiul BOTOȘANI	Piața Poștei 3	sf. sec. XIX
331	BT-II-m-B-01922	Poșta veche	municipiul BOTOȘANI	Str. Poștei 4	sf. sec. XIX
332	BT-II-m-B-01923	Gara Botoșani	municipiul BOTOȘANI	Str. Purice Aprodul 3	1872 - 1876

333	BT-II-m-B-01924	Casa Garabet-Ciomac, azi Arhivele Direcției Sanitare	municipiul BOTOȘANI	Str. Pușkin A. S. 2	1892
334	BT-II-m-B-01925	Casa Missir	municipiul BOTOȘANI	Str. Pușkin A. S. 4	1890
335	BT-II-m-B-01926	Biserica "Sf. Nicolae"	municipiul BOTOȘANI	Str. Pușkin A. S. 25	1808
336	BT-II-m-B-01927	Casa Alexandru Văsescu	municipiul BOTOȘANI	Aleea Rapsodiei 6	1880
337	BT-II-m-B-01928	Primăria veche	municipiul BOTOȘANI	Piața Revoluției 1	ante 1850
338	BT-II-a-A-01929	Mănăstirea Popăuți	municipiul BOTOȘANI	Str. Ștefan cel Mare 41	sec. XV - XX
339	BT-II-m-A-1929.01	Biserica "Sf. Nicolae" - Popăuți	municipiul BOTOȘANI	Str. Ștefan cel Mare 41	1496
340	BT-II-m-A-1929.02	Turn clopotniță	municipiul BOTOȘANI	Str. Ștefan cel Mare 41	1496
341	BT-II-m-A-01930	Casă	municipiul BOTOȘANI	Str. Teatrului 6	1916

342	BT-II-m-B-01931	Halele de carne și pește	municipiul BOTOȘANI	Str. Transilvaniei 2	1912
343	BT-II-m-B-01932	Casa cu coloane Roset	municipiul BOTOȘANI	Aleea Unirii 3	sec. XIX
344	BT-II-m-B-01933	Casa Manolache Iorga	municipiul BOTOȘANI	Aleea Unirii 10	sec. XIX
345	BT-II-m-B-01934	Biserica "Cuvioasa Parascheva"	municipiul BOTOȘANI	Pietonalul Unirii 4	1816
346	BT-II-m-B-01935	Casa Constantin Zamfirescu, azi Centrul pentru Pregatirea Profesionala a Somerilor Botoșani	municipiul BOTOȘANI	Pietonalul Unirii 9	1890
347	BT-II-m-B-01936	Internatul liceului "Carmen Sylva", azi Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național	municipiul BOTOȘANI	Pietonalul Unirii 10	1890

348	BT-II-m-B-01937	Fosta prefectură, azi Muzeul Județean Botoșani	municipiul BOTOȘANI	Pietonalul Unirii 15	1906 - 1914
349	BT-II-m-B-01938	Vama Veche	municipiul BOTOȘANI	Str. Uzinei 1	1890
350	BT-II-m-B-01939	Casa Piliuță	municipiul BOTOȘANI	Str. Vârnav 29	1780
351	BT-II-m-B-01940	Casa Vârnav	municipiul BOTOȘANI	Str. Vârnav 21	sec. XIX
352	BT-II-m-B-01941	Casă cu prăvălie	municipiul BOTOȘANI	Str. Victoriei 12	mijl. sec. XIX
353	BT-II-a-A-01942	Ansamblul bisericii "Sf. Gheorghe"	municipiul BOTOȘANI	Str. Victoriei 14	1551
354	BT-II-a-A- 01942.01	Biserica "Sf. Gheorghe"	municipiul BOTOȘANI	Str. Victoriei 14	1551
355	BT-II-m-A- 1942.02	Turn clopotniță	municipiul BOTOȘANI	Str. Victoriei 14	1912
356	BT-II-m-B-01943	Casa Ciomac- Cantemir, azi sediul Fundației Ștefan Luchian Botoșani	municipiul BOTOȘANI	Str. Victoriei 15	1800

357	BT-II-m-B-01944	Casa Buicliu	municipiul BOTOȘANI	Str. Victoriei 16	sf. sec. XIX
359	BT-II-m-B-01945	Casa Giurgea, azi Directia Judeteana de Drumuri si Poduri Botoșani	municipiul BOTOȘANI	Str. Victoriei 35	sf. sec. XIX
359	BT-II-m-B-01946	Casa Sofian, azi Grădinița nr. 10	municipiul BOTOȘANI	Str. Vladimirescu Tudor 48	sf. sec. XIX
360	BT-II-a-B-01947	Mănăstirea “Pogorârea Sf. Duh” Agafton	sat AGAFTON; comuna CURTEȘTI	1	sec.XVIII - XIX
361	BT-II-m-B-1947.01	Biserica "Pogorârea Sf. Duh"	sat AGAFTON; comuna CURTEȘTI	1	1838 - 1843
362	BT-II-m-B-1947.02	Biserica de lemn "Sf. Arhangheli"	sat AGAFTON; comuna CURTEȘTI	1	1747
363	BT-II-m-B-1947.03	Case - Chilii (54)	sat AGAFTON; comuna CURTEȘTI	1	sec. XVIII - XIX

364	BT-II-m-B-1947.04	Fântâni (5)	sat AGAFTON; comuna CURTEȘTI	1	sec. XVIII - XIX
365	BT-II-m-B-1947.05	Anexe gospodărești (2)	sat AGAFTON; comuna CURTEȘTI	1	sec. XVIII - XIX
366	BT-II-m-01947.06	Turn clopotniță	sat AGAFTON; comuna CURTEȘTI	1	sec. XVIII - XIX
367	BT-II-a-B-01948	Schitul Zosin	sat BĂLUȘENI; comuna BĂLUȘENI	1	1779
368	BT-II-m-B-1948.01	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	sat BĂLUȘENI; comuna BĂLUȘENI	1	1779
369	BT-II-m-B-1948.02	Clopotniță	sat BĂLUȘENI; comuna BĂLUȘENI	1	sec. XIX - XX
370	BT-II-m-A-01949	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	sat BRĂEȘTI; comuna BRĂEȘTI	25	1745

371	BT-II-m-B-01950	Conacul Capri	sat BRĂEȘTI; comuna BRĂEȘTI	59	1860
372	BT-II-m-B-01951	Biserica "Sf. Nicolae"	sat BUCECEA; oraș BUCECEA	408	1787; cu refaceri 1865
373	BT-II-m-B-01952	Biserica "Sf. Nicolae"	sat CĂLINEȘTI; oraș BUCECEA	18	1815
374	BT-II-m-B-01953	Biserica de lemn „Sf. M.M. Dimitrie"	sat CÂNDEȘTI; comuna CÂNDEȘTI		1777
375	BT-II-m-B-01954	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	sat CERVICEȘTI; comuna MIHAI EMINESCU	212	1787
376	BT-II-m-B-01956	Biserica de lemn "Cuvioasa Paraschiva	" sat CORJĂUȚI; comuna HILIȘEU-HORIA	32	1802
377	BT-II-m-B-01957	Biserica "Duminica Tuturor Sfinților"	sat CORNI; comuna CORNI	1380	1780
378	BT-II-m-B-01958	Podul de piatră "Coșula"	sat COȘULA; comuna COȘULA		sec. XVIII

379	BT-II-a-A-01959	Mănăstirea "Sf. Nicolae" Coșula	sat COȘULA; comuna COȘULA	1	sec. XVI - XIX
380	BT-II-m-A-1959.01	Biserica "Sf. Nicolae"	sat COȘULA; comuna COȘULA	1	1535; cu transf. 1858
381	BT-II-m-A-1959.02	Casa egumenească	sat COȘULA; comuna COȘULA	1	sec. XVII
382	BT-II-m-A-1959.03	Arhondaric	sat COȘULA; comuna COȘULA	1	1848
383	BT-II-m-A-1959.04	Trapeză	sat COȘULA; comuna COȘULA	1	sec. XVII
384	BT-II-m-A-1959.05	Cuhnii	sat COȘULA; comuna COȘULA	1	sec. XVII
385	BT-II-m-A-1959.06	Turn clopotniță	sat COȘULA; comuna COȘULA	1	sf. sec. XVIII
386	BT-II-m-A-1959.07	Zid de incintă	sat COȘULA; comuna COȘULA	1	sec. XVII
387	BT-II-m-B-01960	Biserica de lemn "Sf. Voievozi"	sat COTĂRGACI; comuna ROMA	93	1770
388	BT-II-m-B-01961	Biserica de lemn "Sf. Voievozi"	sat CRISTEȘTI; comuna CRISTEȘTI	349	1771

389	BT-II-m-B-01962	Biserica de lemn "Sf. Nicolae"	sat CRISTINEȘTI; comuna CRISTINEȘTI	869 "În cimitir"	1770
390	BT-II-a-B-01963	Ansamblul bisericii "Sf. Nicolae"	oraș DARABANI	Str. 1 Decembrie1918 104	1837
391	BT-II-m-B-1963.01	Biserica "Sf. Nicolae"	oraș DARABANI	Str. 1 Decembrie 1918 104	sec. XIX
392	BT-II-m-B-1963.02	Turn clopotniță	oraș DARABANI	Str. 1 Decembrie 1918 104	sec. XIX
393	BT-II-m-B-01964	Prima școală sătească	oraș DARABANI	Str. Ion Vodă 14	1841
394	BT-II-m-B-01965	Casa Teodor Balș, azi Biblioteca Orășenească Darabani	oraș DARABANI	Str. Vladimirescu Tudor 1	1837
395	BT-II-m-B-01966	Conacul Mavrocordat	sat DÂNGENI; comuna DÂNGENI;	76 -A	sf. sec. XIX
396	BT-II-m-B-01967	Conacul Eduard Burbor	sat DERSCA; comuna DERSCA	216	1882

397	BT-II-m-B-01968	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	sat DIMĂCHENI; 7 comuna DIMĂCHENI		1612
398	BT-II-m-B-01969	Casă	municipiul DOROHOI	Str. Cuza Alexandru Ioan 27	1890
399	BT-II-m-B-01970	Fosta prefectură, azi Muzeul de Științele Naturii	municipiul DOROHOI	Str. Cuza Alexandru Ioan 43	1899
400	BT-II-m-B-01971	Școala de băieți "Gheorghe Asachi", azi Biblioteca orășenească	municipiul DOROHOI	Str. Cuza Alexandru Ioan 45	1903
401	BT-II-m-B-01972	Casa Ciopec	municipiul DOROHOI	Str. Cuza Alexandru Ioan 48	1939
402	BT-II-m-B-01973	Casa cneazului Moruz	municipiul DOROHOI	Str. Cuza Alexandru Ioan 55	1850
403	BT-II-m-B-01974	Casa Costache Enescu	municipiul DOROHOI	Str. Enescu George 81	1860
404	BT-II-m-B-01975	Primăria veche	municipiul DOROHOI	Str. Ghica Grigore 34	1905

405	BT-II-m-B-01976	Biserica "Vârgolici", azi Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	municipiul DOROHOI	Str. Ghica Grigore 35	1779
406	BT-II-m-B-01977	Liceul "Grigore Ghica"	municipiul DOROHOI	Str. Ghica Grigore 41	1880
407	BT-II-m-B-01978	Casă	municipiul DOROHOI	Str. Ghica Grigore 56	1828
408	BT-II-m-B-01979	Ocolul Silvic	municipiul DOROHOI	Str. Ghica Grigore 58	1902
409	BT-II-m-B-01980	Casa Burgheli, azi Spitalul orășenesc	municipiul DOROHOI	Str. Ghica Grigore 60	1880
410	BT-II-m-B-01981	Casa Răutu	municipiul DOROHOI	Str. Ghica Grigore 62	1925
411	BT-II-m-B-01982	Casa Andreescu	municipiul DOROHOI	Str. Ghica Grigore 64	1915
412	BT-II-m-B-01983	Casa Marcu	municipiul DOROHOI	Str. Sahia Alexandru 2	1880
413	BT-II-a-A-01984	Ansamblul Bisericii Domnească	municipiul DOROHOI	Str. Ștefan cel Mare 61	sec. XV - XVIII

414	BT-II-m-A-1984.01	Biserica "Sf. Nicolae"	municipiul DOROHOI	Str. Ștefan cel Mare 61	1495
415	BT-II-m-A-1984.02	Turn clopotniță	municipiul DOROHOI	Str. Ștefan cel Mare 61	sec. XVIII
416	BT-II-m-B-01985	Vechea primărie, azi Ocolul Silvic	sat FLĂMÂNZI; oraș FLĂMÂNZI	10	1920
417	BT-II-a-B-01986	Mănăstirea Gorovei	sat GOROVEI; comuna VĂCULEȘTI	19	sec. XVIII - XX
418	BT-II-m-B-1986.01	Biserica "Sf. Ioan Botezătorul"	sat GOROVEI; comuna VĂCULEȘTI	19	1834; adăugiri și reparații 1894
419	BT-II-m-B-1986.02	Biserica Veche	sat GOROVEI, comuna VĂCULEȘTI	19	1742
420	BT-II-m-B-1986.03	Stăreție	sat GOROVEI; comuna VĂCULEȘTI	19	sf.sex.XIX
421	BT-II-m-B-1986.04	Chilii	sat GOROVEI; comuna	19	1844

			VĂCULEȘTI		
422	BT-II-m-B-1986.05	Anexe gospodărești	sat GOROVEI; comuna VĂCULEȘTI	19	sf.sex.XIX
423	BT-II-m-B-01987	Conacul Alexandrescu	sat GURANDA; comuna DURNEȘTI	112	sf. sec. XIX
424	BT-II-a-B-01988	Ansamblul bisericii de lemn "Sf. Nicolae"	sat HAVÂRNA; comuna HAVÂRNA	344	1795
425	BT-II-m-B-1988.01	Biserica de lemn "Sf. Nicolae"	sat HAVÂRNA; comuna HAVÂRNA	344	1795
426	BT-II-m-B-1988.02	Clopotniță de lemn	sat HAVÂRNA; comuna HAVÂRNA	344	1875
427	BT-II-m-B-01989	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	sat HĂNEȘTI; comuna HĂNEȘTI	122	1802

428	BT-II-a-B-01990	Ansamblul bisericii "Adormirea Maicii Domnului"	sat HILIȘEU-CRIȘAN; comuna HILIȘEU-HORIA	36	sec. XIX
429	BT-II-m-B-1990.01	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	sat HILIȘEU-CRIȘAN; comuna HILIȘEU-HORIA	36	1802
430	BT-II-m-B-1990.02	Turn clopotniță	sat HILIȘEU-CRIȘAN; comuna HILIȘEU-HORIA	36	1832
431	BT-II-m-B-1990.03	Zid de incintă	sat HILIȘEU-CRIȘAN; comuna HILIȘEU-HORIA	36	1832
432	BT-II-m-B-01991	Biserica de lemn "Sf. Împărați"	sat HORLĂCENI; comuna ȘENDRICENI	137	1788
433	BT-II-m-B-01992	Conacul Boldur - Lățescu	sat HUDEȘTI; comuna HUDEȘTI	204	1757
434	BT-II-m-B-01993	Biserica "Sf. Voievozi"	sat HUDEȘTI; comuna HUDEȘTI	205	1759

435	BT-II-m-B-01994	Biserica de lemn "Sf. Dumitru"	sat IONĂȘENI; comuna TRUȘEȘTI	37	1825
436	BT-II-m-B-01995	Conacul Rosetti	sat IONĂȘENI; comuna VÂRFU CÂMPULUI	1206	1890
437	BT-II-m-B-20849	Biserica "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril"	sat IPOTEȘTI; comuna MIHAI EMINESCU	10	1825
438	BT-II-m-B-01996	Biserica "Sf.Arhangheli"	Sat LIȘNA, comuna SUHARĂU	157	1814-1816
439	BT-II-m-B-01997	Conacul Urșianu	sat MIHĂLĂȘENI; comuna MIHĂLĂȘENI	345	sf. sec. XIX
440	BT-II-m-B-01998	Conacul Ion Pillat	sat MIORCANI; comuna RĂDĂUȚI - PRUT	474	1830

441	BT-II-m-B-01999	Biserica "Sf. Gheorghe"	sat MLENĂUȚI; comuna HUDEȘTI	2257	1803
442	BT-II-m-B-02000	Biserica de lemn "Schimbarea la Față"	sat ORĂȘENI - MAICI; comuna CRISTEȘTI	42	1762
443	BT-II-m-B-02001	Conacul Palade Vasiliu, azi Spital	sat PODRIGA; comuna DRĂGUȘENI	319	sf. sec. XIX
444	BT-II-m-B-02002	Biserica de lemn "Sf. Voievozi"	sat POIANA; comuna BRĂEȘTI	255	1801
445	BT-II-a-B-02003	Ansamblul bisericii "Duminica Tuturor Sfinților"	sat POMÂRLA; comuna POMÂRLA	206	1811
446	BT-II-a-B-02003.01	Biserica "Duminica Tuturor Sfinților"	sat POMÂRLA; comuna POMÂRLA	206	1811
447	BT-II-m-B-2003.02	Zid de incintă	sat POMÂRLA; comuna POMÂRLA	206	1811

448	BT-II-m-B-02004	Fostul Liceu Internat Bașotă	sat POMÂRLA; comuna POMÂRLA	451 -452	1900
449	BT-II-m-B-02005	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	sat PRELIPCA; comuna VĂCULEȘTI	715	1773
450	BT-II-m-B-02006	Biserica de lemn "Sf. Nicolae"	sat PRISĂCANI; oraș FLĂMÂNZI	47	1657
451	BT-II-m-B-02007	Biserica de lemn "Sf. Nicolae"	sat RĂDĂUȚI-PRUT; comuna RĂDĂUȚI-PRUT	503	mijl.sec. XVIII
452	BT-II-m-B-02008	Biserica de lemn "Nașterea Maicii Domnului"	sat SĂUCENIȚA; comuna VĂCULEȘTI	482	1794
453	BT-II-m-B-02009	Conacul Ratoș, azi Muzeu	oraș SĂVENI	Str. 1 Decembrie 1918 40	1800
454	BT-II-m-B-02010	Spitalul Orașenesc	oraș SĂVENI	Str. Iancu Avram 2	1879
455	BT-II-m-B-02011	Capela "Sf. Teodor" - Calimachi	sat STÂNCEȘTI; comuna MIHAI EMINESCU	187	1837

456	BT-II-a-B-02012	Mănăstirea "Sf. Treime"- Balș	sat STOREȘTI; comuna FRUMUȘICA	563	sec. XIX
457	BT-II-m-B-02012.01	Biserica "Sf. Treime"	sat STOREȘTI; comuna FRUMUȘICA	563	1835
458	BT-II-m-B-02012.02	Corp chilii	sat STOREȘTI; comuna FRUMUȘICA	563	sec. XIX
459	BT-II-m-B-02013	Biserica de lemn "Sf. Nicolae"	sat SUHARĂU; comuna SUHARĂU	203 -A	1793, rep.1897
460	BT-II-m-B-02014	Pavilioanele spitalului din Sulița	sat SULIȚA; comuna SULIȚA		1883
461	BT-II-m-B-02015	Biserica "Sf. Nicolae"	sat SULIȚA; comuna SULIȚA		1820 - 1826, ref. 1912
462	BT-II-a-B-02016	Mănăstirea "Adormirea Maicii Domnului" Cozancea	sat SULIȚA; comuna SULIȚA	546	sec. XVII - XIX

463	BT-II-m-B-02016.01	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	sat SULIȚA; comuna SULIȚA	546	1732, rep. 1897
464	BT-II-m-B-02016.03	Turn clopotniță	sat SULIȚA; comuna SULIȚA	546	sec. XIX
465	BT-II-m-B-02017	Școală normală "Al. Vlahuță", azi liceu	sat ȘENDRICENI; comuna ȘENDRICENI		Sf. sec. XIX
466	BT-II-m-B-02018	Biserica de lemn "Sf. Voievozi"	sat ȘENDRICENI; comuna ȘENDRICENI	840	1766
467	BT-II-m-B-02019	Biserica "Cuvioasa Paraschiva"	sat ȘTEFĂNEȘTI; oraș ȘTEFĂNEȘTI	394	1640
468	BT-II-m-B-02020	Casă cu prăvălii	sat ȘTEFĂNEȘTI; oraș ȘTEFĂNEȘTI	Str. Principală 45-46	sec. XIX

469	BT-II-m-B-02021	Casă	sat ȘTEFĂNEȘTI; oraș ȘTEFĂNEȘTI	Str. Principală 254	1933
470	BT-II-m-B-02022	Hală de carne	sat ȘTEFĂNEȘTI; oraș ȘTEFĂNEȘTI	Str. Principală 272	1890
471	BT-II-m-B-02023	Casă Mihail Kogălniceanu	sat ȘTIUBIENI; comuna ȘTIUBIENI	378	1890
472	BT-II-m-B-02024	Biserica de lemn "Sf. Treime" ȘI "Sf. Voievozi"	sat TALPA; comuna CÂNDEȘTI	1461	1772
473	BT-II-m-B-02025	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	sat VĂCULEȘTI; comuna VĂCULEȘTI	366	1712
474	BT-II-m-B-02026	Conacul Haret	sat VLĂDENI; comuna CORLĂTENI	54	1760

475	BT-II-m-B-02027	Biserica de lemn "Sf. Gheorghe"	sat aparținător VLĂDENI; comuna MIHĂILENI	138	1785
476	BT-II-m-B-02028	Biserica de lemn "Sf. Dumitru"	sat VORNICENI; comuna VORNICENI	300	1821
477	BT-II-a-B-02029	Mănăstirea "Nașterea Maicii Domnului" - Vorona	sat VORONA, NOUĂ; comuna VORONA	411	sec. XVIII - XIX
478	BT-II-m-B-02029.01	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	sat VORONA NOUĂ; comuna VORONA	411	1793 - 1803
479	BT-II-m-B-02029.02	Stăreție	sat VORONA NOUĂ; comuna VORONA	411	a doua jum.a sec.XIX
480	BT-II-m-B-2029.03	Chilii	sat VORONA NOUĂ; comuna VORONA	411	1840

481	BT-II-m-B-02029.04	Anexe gospodărești (5)	sat VORONA NOUĂ; comuna VORONA	411	a doua jum.a sec.XIX
482	BT-II-m-B-02030	Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	sat ZĂICEȘTI; comuna BĂLUȘENI	43	1816, transformări 1884
483	BT-II-m-B-02037	Teatrul "Mihai Eminescu"	municipiul Botoșani	Str.Cuza Vodă 3	1916
484	BT-II-m-B-20183	Biserica de lemn "Sf.Voievozi"	sat BĂLUȘENI, comuna BĂLUȘENI	28	1740
485	BT-II-m-B-20406	Biserica Vovidenia ("Intrarea în Biserică a Maicii Domnului")	municipiul Botoșani	Str. Kogălniceanu Mihail 6A	1834
486	BT-III-m-B-1858.02	Statuia "Sf. Maria"	municipiul BOTOȘANI	Str. Armeană 3	sec. XVIII
487	BT-III-m-B-01955	Monument comemorativ al Răscoalei din 1907	Sat CORDUN, oraș FLĂMÂNZI		1977

488	BT-III-m-B-02031	Monument închinat țăranilor	municipiul BOTOȘANI	Grădina Publică “Mihai Eminescu” 2	1978
489	BT-III-m-B-02032	Monumentul lui Neculae și Ruxandra Sofian	municipiul BOTOȘANI	Cimitirul Pacea	1900
490	BT-III-m-B-02033	Monumentul Eroilor din primul război mondial	municipiul BOTOȘANI	Piața 1 Decembrie 1918	1929
491	BT-III-m-B-02034	Bustul poetului Mihai Eminescu	municipiul BOTOȘANI	Bd.Eminescu Mihai în Grădina Publică “Mihai Eminescu”	1895
492	BT-III-m-B-02035	Bustul istoricului Nicolae Iorga	municipiul BOTOȘANI	Str. Iorga Nicolae 12	1923
493	BT-III-m-B-02036	Bustul poetului Mihai Eminescu	municipiul BOTOȘANI	Piața Revoluției 1	1960
494	BT-III-m-B-02038	Placa comemorativă ridicată în amintirea țăranilor uciși în 1907	municipiul BOTOȘANI	Str. Săvenilor	1960

495	BT-III-m-B-02039	Bustul omului politic Mihail Kogălniceanu	municipiul DOROHOI	Str. Cuza Alexandru Ioan 41	1913
496	BT-III-m-B-02040	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial	municipiul DOROHOI	Str. Ghica Grigore în Piața Primăriei	1926
497	BT-III-m-B-02041	Bustul lui Valter Mărăcineanu	municipiul DOROHOI	Str. Alexandru Sahia nr. 2	sf.sec.XIX
498	BT-III-m-B-02042	Monumentul Eroilor din Războiul pentru Independență	sat FLĂMÂNZI; oraș FLĂMÂNZI		sec. XIX
499	BT-III-m-B-02043	Placa comemorativă ridicată în amintirea muncitorilor solidarizați cu țărani răsculați în 1907	sat IBĂNEȘTI; comuna IBĂNEȘTI		1957
500	BT-III-m-B-02044	Placa comemorativă în	sat MITOC; comuna MITOC		sec. XX

		amintirea țăranilor uciși în răscoala din 1907			
501	BT-III-m-B-20848	Conacul Miclescu	Sat CĂLINEȘTI; comuna BUCECEA	126	1820
502	BT-IV-m-B- 1858.03	Cimitir	municipiul BOTOȘANI	Str. Armeană 3	sec. XVIII
503	BT-IV-m-B- 1859.04	Cimitir	municipiul BOTOȘANI	Str. Armeană 15	sec. XIX
504	BT-IV-m-A-02045	Casa memorială "Nicolae Iorga"	municipiul BOTOȘANI	Str. Iorga Nicolae 14	ante 1850
505	BT-IV-m-B-02046	Casa cu placă memorială pentru Haretta Eminovici	municipiul BOTOȘANI	Str. Pușkin A. S. 8	sec. XIX
506	BT-IV-a-B-02047	Memorialul Ipotești -Centrul Național de Studii "Mihai Eminescu"	sat IPOTEȘTI; comuna MIHAI EMINESCU	12 , 13, 14, 15	sec. XIX

507	BT-IV-m-B-02047.01	Casa memorială "Mihai Eminescu"	sat IPOTEȘTI; comuna MIHAI EMINESCU	12 , 13, 14, 15	sec. XIX
508	BT-IV-m-B-02047.02	Mormintele familiei Eminescu	sat IPOTEȘTI; comuna MIHAI EMINESCU		sec.XIX
509	BT-IV-m-A-02048	Casa memorială "George Enescu"	sat LIVENI; comuna GEORGE ENESCU	98	ante 1880
510	BT-IV-m-B-021063	Casa părinteasca a mamei compozitorului George Enescu	Sat Mihăileni com. Mihăileni		Incep. Sec. al XIX